06 2011

Kasr-ı Arifan®

9 771307 790000

Kasr-ı Hinduvân'dan Kasr-ı Ârifân'a...

ASRIN MÜCEDDİDİ MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'NİN KOSOVA'YA GÖNDERDİĞİ İRŞAD HEYETİNİ KOSOVA BÜYÜK MÜFTÜSÜ NAİM TERNOVA KARŞILADI VE BU ZİYARET KOSOVA'DA BÜYÜK YANKI UYANDIRDI

Sayfa 04

28 BİZANS İMPARATORU'NUN HAZRETİ MUÂVİYE'Yİ SEVMEMESİNİ ANLIYORUZ DA...
Ali EREN

34 KİMSENİN HATIRLAMAK İSTEMEDİĞİ: ÖLÜM!
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Kasr-ı Ârifan Dergisi - Yıl: 4 Sayı:45/ Haziran 2011 Fiyat: 7,-TL (KDV Dahil) - www.arifandergisi.com - ISSN: 1307-7902

EDİTÖRDEN

Rabbimize sonsuz hamdü senâlar olsun ki, üç ayların mânevî iklimine giriyoruz. 2 Haziran Perşembe'yi 3 Haziran Cuma'ya bağlayan gece, Üç Ayların müjdecisi olan Reğaip Kandili'ni idrak ederek Receb Ayı'na girmiş olacağız. Haklarında âyetler nâzil olan, hadîsi şerifler vârid olan bu üç ayları, en güzel şekilde ihya edebilmeyi Rabbim cümlemize nasip eylesin.

Bu üç ayların ilki olan Receb Ayı hakkında Efendimiz (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) **"Receb Allah'ın ayıdır..."** buyurmuştur. Allâh-u Teâlâ bu ayı Zâtına isnad etmekle, yani **"Şehrullah"** demekle, Receb Ayı'na hürmeti Kendisine hürmet, bu aya gaflet ve isyanı da âdetâ Kendisine isyan kabul etmiştir.

"Receb" ismi şerifi üç harften oluşur ve her bir harf bir manaya delalet eder. **Ra:** Yüce Allah'ın Rahmetine **Cim:** Cömertliğine **Be:** Birr-u ihsanına delalet eder. Bu manaya göre; bu ayda azap olmadan bol rahmet, cimrilik olmadan cömertçe yağdırırcasına vermek, cefa olmadan sefa ile birr-u ihsan bu ayda Ümmeti Muhammed'e verilecektir.

Receb Ayı'na **"Şehrullahi'l-Esab"** demişlerdir. Allâh-u Teâlâ bu ayda kulları üzerine bol bol rahmet yağdırır. Ve bu ayda kullarına öyle nimetler ikram edip, öyle dereceler ihsan eder ki, onları hiçbir göz görmemiş, hiç bir kulak işitmemiştir. Bir beşerin kalbine onların ne olduğunu anlamak dahi gelmemiştir.

Rabbimiz biz günahkâr kullarına acıdığından dolayı, böyle faziletli aylar ve kıymetli geceler ihsan etmiştir. Her türlü günah kirinden ve pasından arınıp temizlenmek için Receb-i Şerif ayı ne güzel bir fırsattır. Bu ayda tövbeler kabul, duâlar mutlaka makbuldür.

Pek çok ismi olan Receb Ayı'nın bir ismi de **"Şehru'l-Esamm"** dır. Sağır ay demektir. Arap kabileleri birbirleriyle savaşta iken Receb ayının hilâli gözüktüğünde silahları bırakırlardı. Mızraklar iner, kılıçlar kınına girer, oklar sadağına yerleşirdi. Birisi babasının katilini dahi görse, görmezden gelirdi. Yani bu ayda savaşmak, kan dökmek olmazdı. Onun için bu aya "Şehru'l-Esamm" demişlerdir. Yani kılıç ve mızrak sesi duyulmayan ay...

Receb ayına "sağır ay" denmesi hakkında şöyle de denilmiştir: Kulun hatasını, cefasını duymaz, sadece iyiliğini duyar. Kıyamet gününde aleyhimize şahitlik yapmasın diye, Allah-u Teala onu, kulların hatalarından yana sağır yaptı. Mevlâ Teala ona kulların hâlinden sorduğunda; o, kulların iyiliklerinden bahseder, kötülüklerini söylemez. Mevlâ Teâlâ: "Peki onların hiç mi kötülüğü yok?" diye buyurduğunda, o: "Ben sağırım duymadım" der.

"Bu ay nasıl olsa bizim kötülüklerimizi söylemiyor" deyip sakın ola günah işlemeyelim. Hem bu mübarek ay bizim günahlarımızı söylemeye utanıyor da, biz işlemeye utanmayacak mıyız? Ayrıca bu ay sağır diye, bu ayın sahibi olan Hz. Allah'ı yaptıklarımızdan habersiz zannetmeyelim.

Herkesin malumu olan beş tane kandil gecesinden iki tanesini Receb Ayı'nda idrak ediyoruz. Bir tanesi, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in ana rahmine intikal ettiği Reğaib Gecesi'dir. Ki, inşallah 2 Haziran Perşembe'yi 3 Haziran Cuma'ya bağlayan gece idrak edeceğiz. Diğeri de Receb Ayı'nın 27. gecesine tevafuk eden "Mirac Gece"sidir.

Mirac'ı kısaca özetlemek gerekirse:

Allah-u Teala'nın, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'i Mescidi Haram'dan Mescidi Aksa'ya götürüp, oradan da ilahi alemlere yükselttiği; bütün mükevvanatı gezdirip semâvâtı dolaştırdığı; Arş'ı, Kürsü'yü ve nice ayetleri temaşa ettirip, şekilden şemalden münezzeh, keyfiyetten ve mekandan ârî olarak tekellüm buyurduğu çok özel bir randevu... İnşallah Mirac Gecesi'ni de, 28 Haziran Salı'yı, 29 Haziran Çarşamba'ya bağlayan gece idrak edeceğiz. Rabbim ibâdet ve taatle ihya etmeye cümlemizi muvaffak eylesin.

Efendimiz (Sallahü Aleyhi ve Sellem), Receb ayı girince:

"Allahümme bârik lenâ fî Recebe ve Şa'ban ve belliğnâ Ramazan." Allahım Receb ve Şaban ayını bize mübarek kıl ve bizi Ramazan ayına ulaştır" diye duâ ederdi. İnşaallah bizler de bu duâyı dilimizden düşürmeyelim.

Şimdiden hepinizin Reğâib ve Mîrac gecenizi tebrik eder, gerek bizler, gerekse tüm İslâm Âlemi hakkında hayırlara vesile olmasını Rabbimden niyaz ederim.

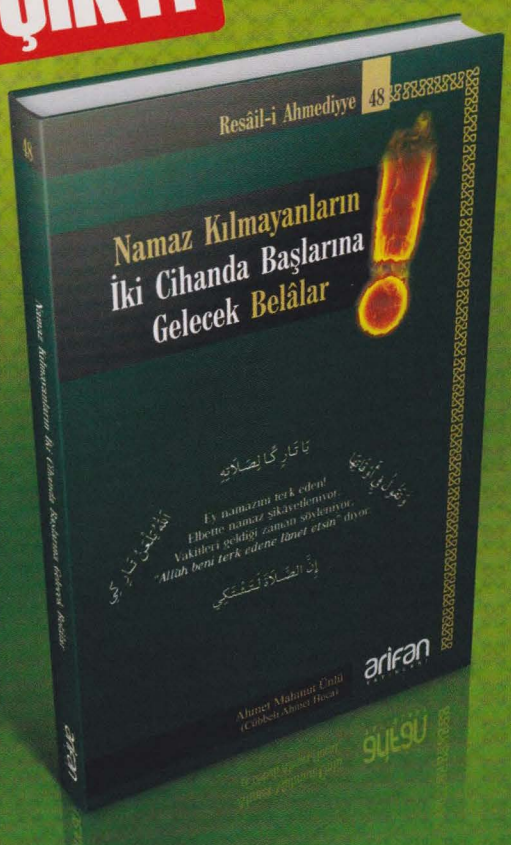
Fi Emanillah!..

Mustafa Özşimşekler
mustafaozsimsekler@arifandergisi.com

YENİ

NAMAZ KILMAYANLARIN İKİ CİHANDA BAŞLARINA GELECEK BELÂLAR

ÇIKTI

Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

arifan YAYINLARI

Sipariş Hattı
444 18 10

04

AHMET MAHMUT ÜNLÜ
ASRIN MÜCEDDİDİ MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'NİN KOSOVA'YA GÖNDERDİĞİ İRŞAD HEYETİNİ KOSOVA BÜYÜK MÜFTÜSÜ KARŞILADI

18
MURAT SOYDAN
MEVLÂNÂ'DAN ESİNTİLER

24

MEHMET TALÛ
GÜNAHLARDAN ARINMA MEVSİMİ ÜÇ AYLAR

28
ALİ EREN
BİZANS İMPARATORU'NUN HAZRETİ MUÂVİYE'Yİ SEVMEMESİNİ ANLIYORUZ DA...

34

MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER
KİMSENİN HATIRLAMAK İSTEMEDİĞİ: ÖLÜM!

HAZİRAN 2011
Yıl 4 Sayı 45
ISSN: 1307-7902
Arifan Yayın Film Adına
İmtiyaz Sahibi
Beyzade Prodüksiyon
Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER
Genel Koordinatör
Fatih ARAZ

40

ADEM ŞENER
YARATILIŞ GAYEMİZ VE DÜNYA HAYATI

44

ALİ KARA
TERTEMİZ OLAN NEBİ S.A.V İLE TEVESSÜL

46

ALİ ULVİ UZUNLAR
EMR-İ Bİ'L-MA'RUF VE NEHY-İ ANİ'L-MÜNKER (3)

50

CÜBBELİ AHMET HOCA
FIKHİ SUALLERİNİZE CEVAPLAR

54 **AHMET MAHMUT ÜNLÜ** DUALAR VE ZİKİRLER

www.arifan-e-dergi.com

Elektronik dergi dönemi başladı. Arifan dergisi daha baskıya girmeden görün.
Şifrenizi öğrenmek için: 444 18 10 veya edergi@arifandergisi.com
Bu hizmet sadece Arifan Dergisi abonelerine özeldir.

DİKKAT! HESAP NUMARALARIMIZ DEĞİŞMİŞTİR

LÜTFEN ÖDEMELERİNİZDE ABONE İSMİNİ BELİRTMEYİ UNUTMAYINIZ.

Görsel Tasarım
Fatih ARAZ

Temsilci İrtibat
0212 521 93 92

Abone Dağıtım
Beyzade Yayınları
Tel: 444 18 10

Adres
Arifan Yayınları
Defterdar Mah. Meşatlık Sk. No: 8
(Halk Ekmek Fabrikası Yanı) Eyüp/İST.
Tel: 0212 521 93 92
Faks: 0212 534 43 75

www.arifandergisi.com
bilgi@arifandergisi.com
şikayet: sikayet@arifandergisi.com

Yayın Türü
Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri
7 Renk Matbaa

*Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

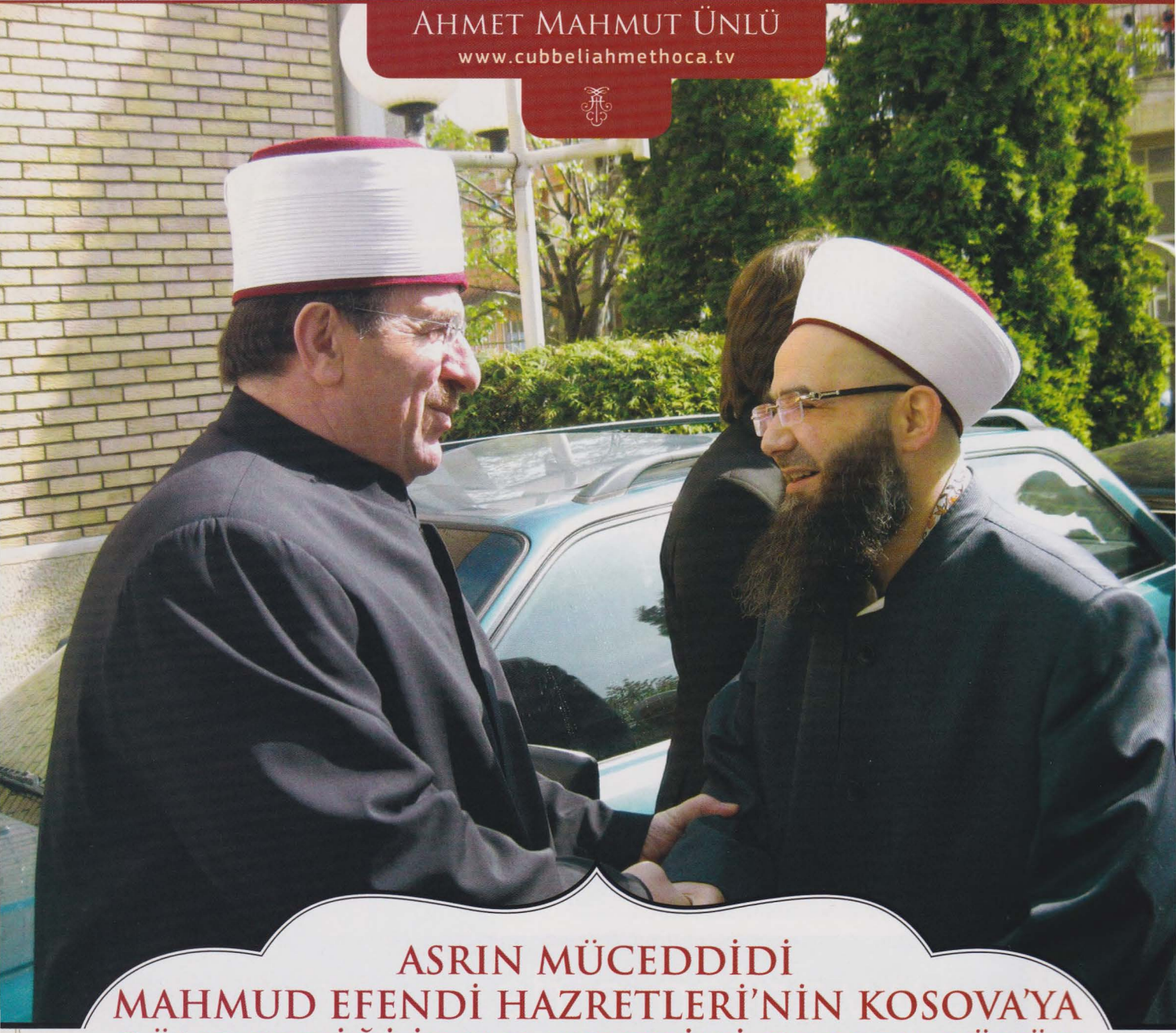
Yurtiçi Abonelik Bedeli (Yıllık)
72,- TL

Yurt Dişi Abonelik Bedeli (Yıllık)
72,- Euro

Abonelik İçin Banka Hesap Noları

Beyzade Prodüksiyon adına
Bank Asya (Fatih Şb. Şube kodu: 22)
TL IBAN: TR32 0020 8000 2202 8166 1000 01
EUR IBAN: TR75 0020 8000 2202 8166 1000 03
USD IBAN: TR05 0020 8000 2202 8166 1000 02

Posta Çeki
Bütün PTT şubelerinden **640 14 25** Nolu Posta çeki hesabına abonelik ücretlerinizi yatırabilirsiniz

ASRIN MÜCEDDİDİ MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'NİN KOSOVA'YA GÖNDERDİĞİ İRŞAD HEYETİNİ KOSOVA BÜYÜK MÜFTÜSÜ KARŞILADI

Asrın Müceddidi Yüce Ğavs **Mahmud Efendi Hazretleri**'nin izni ve: "**Allâh-u Te'âlâ** size evliya kuvveti nasip etsin" duasıyla yola çıkan İrşad Heyeti 30 nisan cumartesi günü öğlenden sonra Priştine havaalanına indiler.

İlk olarak beş arabadan oluşan konvoy halinde 1952'de kurulmuş olan Büyük Müftü'nün (Diyanet Reisi'nin) de kendisinde bulunduğu Alaaddin Medresesi adındaki baş medreseye giden heyeti **Büyük Müftü Naim Ternova Hoca Efendi** kapıda karşıladı.

Çok neşeli ve mutlu görünen Müftü Efendi, Marifet Derneği başkanı **Muhammed Keskin Hoca Efendi** ve **Cübbeli Ahmed Hoca Efendi** ile **Şefik Hoca Efendi, Ahmet İslamoğlu Hoca Efendi, Mustafa Ekinci Hoca Efendi, Murat Soydan Hoca Efendi, Abdurrahmân Hoca Efendi** ve diğer bazı hoca efendilerden müteşekkil heyete önce Kosova'nın savaş sonrası durumu, insanların İslam'a yönelişi, dînî ilimleri tahsîle teveccühü gibi konularda bilgi verdi.

Konuşmasında şunları söyledi: "Şahsım adına ve Kosova İslam Birliği Baş Müftüsü olarak burada bulunmanızdan çok memnunum. Biz geçmişte kardeşçe 500 yıl yaşadık. Bir sofra etrafında beraber yedik-içtik, ağladık-güldük. Çeşitli cereyanlarla 80-90 yıldır bizi sizden ayırdılar, aynı durumlar sizde de vardı ama **Allâh-u Te'âlâ**'nın emri farklıydı.

Kosova Diyanet Reisi **Naim Ternova; Cübbeli Ahmet Hoca Efendi, Muhammed Keskin Hoca Efendi** ve diğer heyete Kosova hakkında bilgi verirken

İşte bugün Kosova bağımsızdır ama bu hürriyet tesâdüfî bir durum değildir. Bu dava uğrunda 1912'den beri 500.000 şehit verilmiştir.

Birçok insan sürgüne gitmek zorunda kalmış, 5 milyon nüfusumuz da Türkiye'ye göç etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Büyük hadis tahkikçisi **Abdülkādir Arnavut** da 5 yaşında Şam'a göç etmek zorunda kalmıştır. Onun oğlu büyük muhaddis **Mahmud Arnavut** Arap âleminde birçok imkânları mevcud iken, vatanına ve dînine hizmet için bugün bizi tercih etmiştir, şu anda da aramızda bulunmaktadır.

Geçen 80 yıl içerisinde kominizm dînimize ve vatanımıza büyük tahribat vermiştir. 200 kadar câmiyi ve dîne hizmet eden binayı yıkmıştır. 600 yıllık arşivi yakmış ve 30 âlimi şehid etmiştir. Ama **Allâh-u Te'âlâ**'ya hamd olsun babalarımız ve dedelerimiz büyük fedakârlıklar içerisinde gayret ederek bu dîni bize ulaştırmışlardır.

Onların gayretli faaliyetleri sayesinde bu topraklarda sizin de bıraktığınız şehitler bereketiyle, özellikle büyük şehit **Sultan Murad Hüdâvendigâr Hazretleri**'nin hürmetine bugün bu topraklar yeniden İslam'ın izzetiyle yücelmeye başlamıştır.

Kız-erkek ayrı eğitim veren 5 İmam-Hatip lisesi, Kur'ân-ı Kerîm eğitimi veren nice medrese, İlâhiyat Fakültesi ve 800 câmi-i şerif Müslümanlara hizmet vermektedir.

Buralardaki imam ve müderrislerin hepsi Ehl-i Sünnet itikadı ve Hanefî mezhebine bağlı, birçoğu Ezher üniversitesi ve Ürdün, Şam, Tunus gibi ülkelerde bulunan Ehl-i Sünnet üniversitelerini bitirmiş, hatta ihtisaslarını dahi tamamlamış kıymetli âlimlerdir.

Bu sene açtığımız ilâhiyat fakültesinde kız-erkek ayrı 600 talebe medrese usûlü üzere şerîat, İslam ve Kur'ân ilimleri tahsil etmeye başlamışlardır.

Bunun yanı sıra çok sayıda problemimiz var, çünkü birleşmiş milletler denetiminde olmamız hasebiyle 300'den fazla sivil kuruluş misyonerlik faaliyetlerini sürdürmek üzere harıl-harıl çalışmaktadırlar.

Merkezde büyük bir katedral yaptılar. Onların maddî imkânları çok fazla iken, bize dışarıdan hiçbir destek gelmemektedir. Bizim tek desteğimiz % 90'ı aşkın Müslüman nüfusumuzdur. Sizlerin bizi ziyaret etmeniz de, bize büyük bir destek olmuştur, bu yüzden size teşekkür ederiz.

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi ve beraberindeki heyet Kosova ilahiyat fakültesini ziyaret çıkışında

Özellikle sizi yetiştiren ve bize gönderen **Mahmud Efendi Hazretleri**'ne çok müteşekkiriz. Biz İstanbul'a geldiğimizde o mübarek Zâtı ziyaret etmiştik, kendisinden çok etkilenmiştik, dua ve himmet almıştık, Sırp işgâli zamanında bize maddî-mânevî çok yardım ve duaları yetişti. **Allâh-u Te'âlâ** onu başımızdan eksik etmesin.

Bizler bu mübarek yurtta dînimize hizmet için çalışmaya devem edeceğiz, bizim bu vatana karşı borcumuz ve Müslümanlara karşı sorumluluklarımız var. Sizden de bu hususta yardım ve destek beklemekteyiz, özellikle burada İslâmî ilimlerle alakalı büyük bir kütüphane inşâ etmenizi talep etmekteyiz. **Allâh-u Te'âlâ** hepinzden razı olsun."

Kosova Büyük Müftüsü **Naim Ternova Hoca Efendi**'nin bu mânâ yüklü konuşmasından sonra öğlen namazı edâ edilmesinin ardından yemeğe geçildi.

Sonra da büyük hadis tahkikçisi merhum **Abdülkādir Arnavut Hoca Efendi**'nin oğlu kıymetli muhakkik, muhaddis **Mahmud Arnavut Hoca Efendi** irşad heyetine kütüphanelerinde bulunan yazma ve baskı eserler hakkında genişçe mâlûmat verdi.

Büyük hadis tahkikçisi **Mahmud Abdülkādir Arnavut**, Kosova'da bulunan yazma eserler hakkında **Cübbeli Ahmet Hoca Efendi'**ye bilgi verirken

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi ve **Muhammed Keskin Hoca Efendi** Kosova diyanet reisine **Mahmut Efendi Hazretleri**'nin **"Rûhu-l-Furkān"** tefsirini hediye ederken.

İrşad Heyeti kütüphanedeki kitapları inceleyip orada bazı ilmî müzâkereler yaptıktan sonra yanlarında getirdikleri hediyeleri özellikle **Mahmud Efendi Hazretleri**'nin eşsiz eseri olan ***"Rûhu'l-Furkān Tefsiri"***nin şu ana kadar tab edilmiş (basılmış) olan 16 cildini, **Mahmud Efendi Hazretleri**'nin asrın müceddidi olarak îlân edildiği "Ödül Töreni"nin kitabını ve cd'lerini müftü efendiye hediye olarak takdim ettiler.

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi ve beraberindeki heyet Kosova ilahiyat fakültesini ziyaret çıkışında

Mahmud Abdulkādir Hoca Efendi de, **Cübbeli Ahmed Hoca Efendi**'ye telif ve tahkik ettiği seksen küsur eserden bazısını hediye etti. Özellikle tahkîkine 12 sene emek verdiği ***"Süllemü'l-vusûl ilâ tabakāti'l-fühûl"*** isimli eserini hediye etmesi **Cübbeli Ahmed Hoca Efendi**'yi çok memnun etti, hatta bütün yol yorgunluğunun izlerini sildirdiği müşâhede edildi.

Bu hediye merâsimlerinin ardından bir sene önce bir milyon Euro'ya arsası alınıp, yapılan ilâhiyat fakül-

tesine ziyarete çıkıldı. Ziyaret sonrası fakülteye bitişik olan Osmanlı yapısı olan Alaaddin Câmi-i Şerîfi'nde ikindi namazı edâ edildi.

Namazın ardından saat 17:50 sularında Prizren şehrine hareket edildi. Prizren Müftüsü **Lütfü Balık Hoca Efendi**'nin sürdüğü araç ile iki saatlik bir yolculuğun ardından, sohbet yapılacak Bayraklı Câmi-i Şerîfi'ne varıldı. Hiç istirahate vakit kalkmadan akşam ezanı okunmaya başladı. O sırada müftülük binasında bekleyen Rumeli tv muhabiri akşam haberlerine yetiştirmek üzere **Cübbeli Ahmed Hoca Efendi**'den bir röportaj istedi.

Cemaatin namaz için beklediğini göz önünde bulunduran **Hoca Efendi** kısa bir röportaj verdikten sonra akşam namazı için câmii şerîfe geçti.

Müftü efendi kendisinden imam olmasını talep edince onun bu teklifine icâbetle namazı kıldırdı, ardında da "Lev enzelnâ" okudu. Namazın ardından **Abdurrahmân Hoca Efendi** kürsiye çıkarak Saff Sûresi'nden aşr-ı şerif okudu.

CÜBBELİ AHMET HOCA EFENDİ'NİN KOSOVA SOHBETİ

Kosova Prizren Bayraklı Câmiinde okunan aşr-ı şeriften sonra kürsüye dâvet edilen **Cübbeli Ahmed Hoca Efendi** yatsı ezanına kadar süren bir konuşma yaptı.

Bu konuşmasında ilk önce **İmâm-ı Ğazâlî Hazretleri**'nin akşamla yatsı arası camide itikaf yapmanın fazîleti hakkında nakletmiş olduğu: **"Her kim akşamla yatsı arası kendisini cemaatle namaz kılınan mescidde tutarsa, bu arada namaz, Kur'ân ve zikir dışında hiçbir şey konuşmazsa Allâh-u Te'âlâ'nın o kişiye cennette iki köşk bina etmesi, aralarına da bütün dünya halkının etrafında toplanabileceği kadar büyük bir ağaç dikmesi Allâh-u Te'âlâ üzerine hak olur"** hadîs-i şerîfini zikrederek cemaati yatsı namazına kadar hiç çıkmadan sohbet dinlemeye teşvik etti.

Bunu müteâkiben cennetteki köşkleri ve hizmetçileri metheden, cennetin en aşağı derecesine mâlik olanın bile bir kişiyi çağırdığında 1000 hizmetçinin koşacağı, cehennemden en son çıkana bile 10 bu dünya kadar cennette yer verileceği, sağlam Müslümanlara 60 dünya kadar geniş yer verileceği hususunda bazı hadîs-i şerîf ve rivayetleri sıralayarak okunan aşr-ı şerîfe mânâ vermeye başladı.

Meâlen: **"Ey iman etmiş olan kimseler! Sizi çok acı verici büyük bir azaptan kurtaracak olan pek değerli bir ticareti size göstereyim mi? Allâh'a ve Rasûlüne** (hakiki manada) **iman edeceksiniz, mallarınızla ve canlarınızla da Allâh yolunda cihatta bulunacaksınız! İşte size! Bu sizin için** (her şeyden) **daha hayırlıdır. Eğer siz** (bunun size ne kadar yararlı olacağını) **bilmekte olsaydınız** (elbette iman ve cihadı onların dışında ki her şeye tercih ederdiniz)**!**

(Eğer böyle yaparsanız) **O sizin için günahlarınızı bağışlar ve sizi** (köşklerinin ve ağaçlarının) **altlarından sürekli ırmaklar akmakta bulunan pek değerli cennetlere ve Adn cennetlerinde bulunan çok temiz ve hoş meskenlere girdirir. İşte sana! Ancak bu pek büyük bir kurtuluştur.**

(İman ve cihat sayesinde) **bir diğer** (nimet)**i** (daha elde edeceksiniz) **ki, siz onu sevmektesiniz; Allâh'tan büyük bir yardım ve pek yakın bir fetih!** (Yâ Muhammed!) **O** (anlatılan vasıfları takınan) **müminleri** (iki cihan saâdetiyle) **müjdele!**

Ey iman etmiş olan kimseler! Allâh'ın (dininin) **yardımcıları olun! Nitekim Meryem oğlu Îsâ** (en yakın adamları olan) **havârîlere: 'Allâh'a** (yönelici biri olarak benim) **yardımcılarım kim** (olacak)**?** (Zira Allâh'a yardım, peygamberine yardımla olur!)**' demişti. Havârîler de: 'Allâh**(ın davasın)**ın yardımcıları biziz!' demişti.**

Bunun üzerine İsrâîloğullarından bir tâife (Îsâ (Aleyhisselâm)a) **inanmıştı, diğer bir fırka**

ise inkâr etmişti. Böylece Biz o iman etmiş olan kimseleri düşmanlarına karşı güçlendirmiştik de, neticede onlar gâlip kimselere dönüşüvermiştiler!" (Saff Sûresi:10-14) manalarını ifade eden bu âyet-i kerîmeleri yarım saat kadar tefsir eden **Hoca Efendi**:

"Gördüğünüz gibi **Allâh-u Te'âlâ** inananlara tekrar iman etmelerini emrediyor ki, bu da imanın bir sûreti, (görüntüsü) bir de hakîkati (gerçeği) olduğunu gösteriyor.

Demek ki her: 'Müslümanım' diyen gerçek manada iman etmiş sayılmıyor, onun için gözle görür gibi şüphesiz iman gerekiyor. Bu da yetmiyor, bunu ispat etmek üzere **Allâh** yolunda mallar ve canlar feda edilerek cihat yapmak isteniyor. Bugünün cihadı iyiliği emretmek ve kötülükten nehyetmek sûretiyle **Allâh-u Te'âlâ**'nın dînini yaşayıp-yaşatmak cihadıdır. Eğer bunu yaparsanız **Allâh-u Te'âlâ** günahlarını affedecek, zemininden ırmaklar akan cennetle girdirecek, Adn cennetlerindeki hoş meskenlere kavuşturacak, işte bu en büyük kurtuluştur.

Bir adam kazada kurtulur, herkes şaşırır ama bir zaman sonra kalp krizinden ölür. Böyle kurtuluş olmaz! Dünyada kurtuluş yoktur.

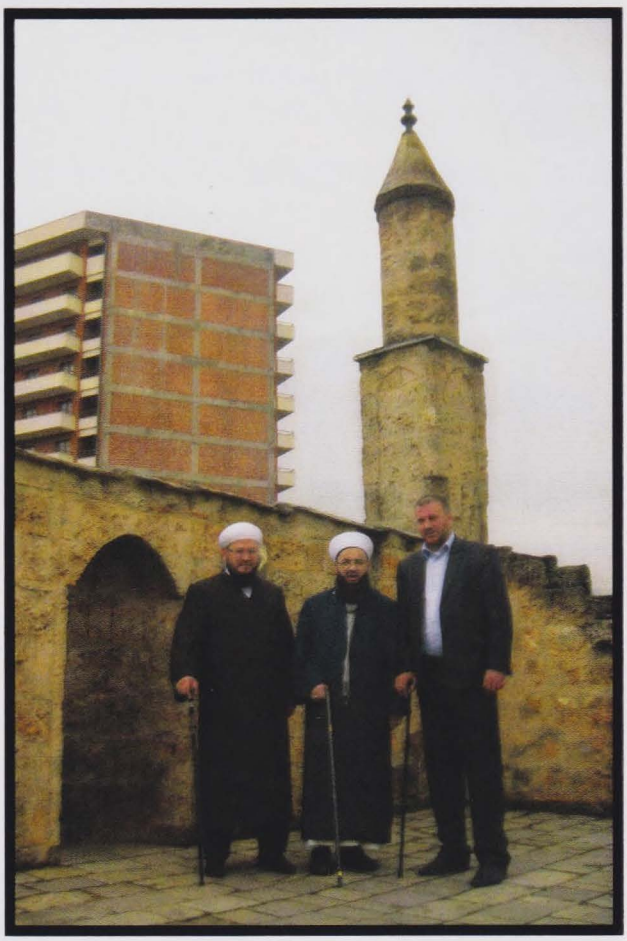
Esas kurtuluş cehennemden uzaklaştırılıp, cennete kavuşturulmaktır. Bir de sizin sevdiğiniz bir şey var ki, o da **Allâh**'ın yardımı ile pak yakın bir fetihtir" diye konuşmasını sürdürdükten sonra: "Ey kardeşler! Bakın vatanınızı işgal eden kâfirlerle savaştınız, zafer kazandınız, artık özgürsünüz, ama şimdi sizi daha büyük bir cihad bekliyor, o da nefisle cihattır. Bakın kâfirlerin fırsat bulunca çoluk-çocuk demeden neler yaptığını gördünüz, şimdi siz hâlâ onların filimlerini, dizilerini seyrederseniz, Noellerini kutlarsanız, modalarına uyarsanız **Allâh-u Te'âlâ**'nın bu zafer nîmetine nankörlük etmiş olursunuz. Aynı sıkıntı Türkiye'de de var. Sizi tenzih ederim ama Bosna'dan birinin şöyle dediğini **Efendi Hazretleri** naklederdi.

O kişi: '**Allâh-u Te'âlâ**'nın Sırpları bize musallat etmesinde büyük hikmet oldu. Biz Müslümandık ama onlar gibi içki içiyorduk, domuz eti yiyorduk. Onlar bize musallat olunca düşmanlarımızı tanıdık ve aslımıza döndük' demişti.

İşte ibret alalım, çocuklarımızı medreseler gönderelim ki, İslam terbiyesiyle yetişsinler, bir daha da kâfirler vatanlarımızı işgale cesaret edemesinler" diye konuştu.

CÜBBELİ AHMED HOCA EFENDİ VE MUHAMMED KESKİN HOCA EFENDİ PRİZREN MÜFTÜSÜ LÜTFÜ BALIK HOCA EFENDİ İLE BİRLİKTE OSMANLI'NIN KOSOVA'YA GELDİĞİNDE İLK NAMAZ KILDIĞI NAMAZGAHI ZİYARET ETTİLER

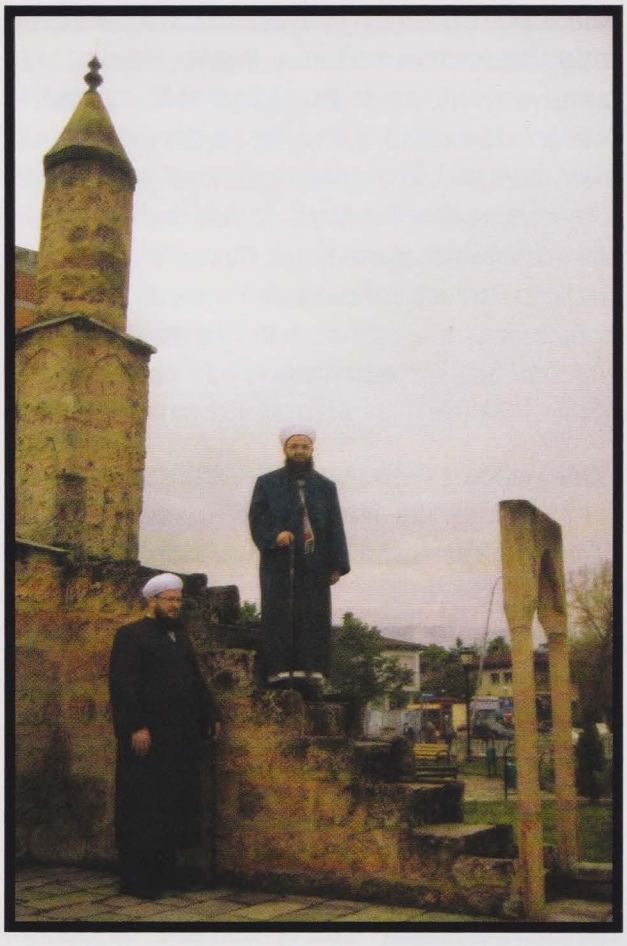
Ertesi gün kahvaltıdan sonra uçağa gidilirken Osmanlı ordusunun fetihten sonra ilk namaz kıldığı namazgâha gidildi. Prizren müftüsü de oradaydı.

Cübbeli Ahmed Hoca Efendi'nin namazgah minberine adım attığı o anda yağmur başlaması iyi bir tefâül kabul edilerek dualar yapıldı.

Bu sırada Prizren hakkında bazı bilgiler veren **Müftü Efendi** şunları anlattı: "Osmanlı buraya çok değer verir ve: 'Mücevher dolu' anlamına gelen 'Pürzerrîn-i Şerîf' diye adlandırırlardı. Burası hâfızların ve âlimlerin diyârı idi.

1940'a kadar Bayraklı Câmi-i Şerîfi'nde ima-

mın arkasında üç saf sarıklı hâfız saf tutardı.

Alman pilotları 2. cihan harbinde bu şehri bombalamak için geldiklerinde atlı otuz hâfız şehrin etrafında hatim okuyarak dolanmışlar,

Cübbeli Ahmed Hoca Efendi'nin namazgah minberine çıkmasıyla başlayan yağmurla birlikte dua ânı

bunun üzerine şehrin üstünü bulutlar kaplayınca pilotlar şehri göl zannederek bombalamadan geçmişler.

Mahmud Efendi Hazretleri'nin irşad heyeti 1 mayıs pazar günü İstanbul'a hareket öncesi Şehid Padişah **Murat Hüdâvendigâr Hazretleri**'ni ziyaret ettiler.

Şehid Padişah 1. Murat Hüdâvendigâr Hazretleri'nin iç organlarının medfun bulunduğu meşhed-i şerîf

Çok feyizli ve bereketli geçen ziyaret ve duaların ardından hazîrede medfun bulunan **Muhammed Rıfat Paşa**, ilk türbedar **Ali Buhârî Hazretleri** gibi diğer zevâtın kabirleri ziyaret edildi. Daha sonra **Cübbeli Ahmed Hoca**'nın Kosova'ya geldiğini önceki gece duyup Arnavutluk'tan yola çıkan bazı hoca efendiler de ziyaret çıkışında **Hoca Efendi**'ye kavuştular.

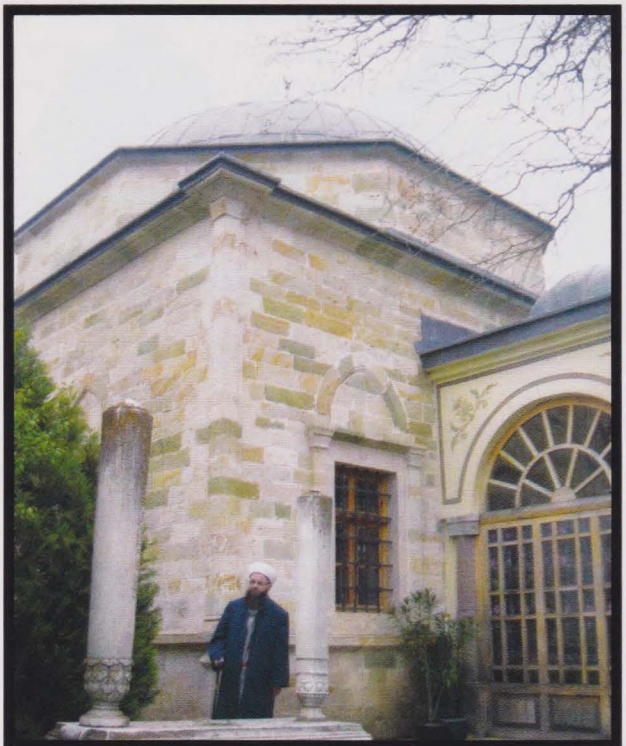
1. MURAT HÜDÂVENDİGÂR HAZRETLERİ

Üçüncü Osmanlı sultanı. Birinci Murad adıyla tarihe geçti. 1326'da Bursa'nın fethinden sonra doğdu. Babası Orhan Gazi, annesi Nilüfer Hatun'dur. İyi bir eğitim ve öğretim görüp, terbiye edilerek, yetiştirildi. Lalası Şahin Paşa'nın yanında dînî, millî, idarî ve askerî kültürünü arttırdı. Ağabeyi Süleyman Şah'ın, Rumeli fetihleri sırasında vefat etmesi üzerine Osmanlı tahtına veliahd tayin edildi (1359). Kısa bir müddet sonra da babasının vefatı üzerine Bursa'ya davet edilip Osmanlı tahtına geçti (1360).

Sultan Murad Han, ilk iş olarak devletin başşehri Bursa'da lüzumlu tayin ve icraatlarda bulundu. Şehzadeler meselesini halletti. Önce Karadeniz Ereğlisi ve Ankara fethedildi. Lala Şahin Paşayı, ilk serdar ve sadrazam yaptı. Bursa kadısı Çandarlı Halil Paşa'yı da kazasker tayin etti. Devletin içişlerini hallettikten sonra, Anadolu'dan Rumeli'ye yöneldi. 1361'de Çorlu, Keşan, Dimetoka, Pınarhisar, Babaeski, Lüleburgaz ve 1362'de Edirne fethedildi. Bizans Devleti'nin İstanbul'dan sonra ikinci önemli şehri olan Edirne'nin fethi, Türkler'in Avrupa'ya kesin olarak yerleşmelerini temin etti.

Trakya'da stratejik bir mevkide bulunan Edir-

ne, Osmanlı Devletinin Rumeli'ndeki fetihlerinde bir askerî harekat noktası oldu. Her geçen gün şehrin îmar faaliyetleri artarak, genişledi.

1.Murad Hüdâvendigâr türbesi haziresinde bulunan **Rıfat Paşa**'yı ziyaret.

Ardından sıra ile; Gümülcine, Zağra, Yenice ve Filibe fethedildi. Rumeli'nde fethedilen Avrupa topraklarına, Osmanlı iskan siyasetince, Türk-İslam ahalisi yerleştirildi. Bu arada Osmanlı'nın adil idaresinden memnun kalan Hıristiyan ahali de seve seve Türklerin hakimiyeti altına girdiler.

Ancak, Haçlılar papalığın teşviki ile Osmanlılar aleyhine ittifak kurdular. Haçlı ittifakını haber alan Sultan Murad Han da yerinde ve zamanında tedbirler alarak, hazırlıklarını tamamladı. Fetihlerin genişlemesiyle asker ihtiyacı arttığından, yaya ve müsellem teşkilatlarına ilaveten, devrin âlimlerinden Karamanlı Molla Rüstem'in teklifi ve Kazasker Çandarlı Kara Halil'in fetvası ile, harpte esir alınan gayrimüslim çocuklarından beşte birinden istifade edilmek suretiyle "Yeniçeri" adıyla bir asker ocağı kuruldu.

Alınan esirler, Anadolu'da Türk çiftçi ailelerinin yanında Türk-İslam terbiyesiyle yetiştirilerek, Yeniçeri Ocağına kaynak temin edildi. Ayrıca malî teşkilatta düzenlemelere gidilip, gelirler arttırıldı.

Bu durum, Bizans İmparatorunu Osmanlılar'la antlaşma yapmaya mecbur bıraktı. Yapılan antlaşmaya göre İmparator Yuannis, Rumeli'ndeki Osmanlı fütuhatını kabul ve tasdik etti. Bunları almak için hiçbir zaman Türk düşmanlarıyla birleşmeyeceğini ve Anadolu Beyliklerinden gelebilecek taarruzlara karşı Birinci Murad Han, yardımcı kuvvet isterse asker vereceğini bildirdi. Bu antlaşmanın, Bizans'ın Osmanlı Devletine tabiliğini arz etmesi mahiyetinde olduğu kabul edilir.

Öte yandan Filibe'nin fethi üzerine Osmanlıların Balkanlarda ilerlemesini durdurmak için, Papa Urban'ın çabaları ile meydana getirilen, Sırp, Macar, Bulgar, Ulah ve Bosnalılar'dan meydana gelen Haçlı ordusu, Edirne'ye doğru yürüdü (1364). Ancak, Hacı İlbeyi komutasındaki Osmanlı öncü kuvvetleri, Haçlıları büyük bir bozguna uğrattılar. Düşmanın büyük kısmı Meriç sularında boğuldu.

Sultan Murad Han, Rumeli'ne geçmeden önce Katalanların elindeki Biga'yı fethetti. Sırpsındığı Muharebesinden sonra, Osmanlı başşehrini Bursa'dan Edirne'ye naklettirdi. Şehri kısa zamanda mescitler, camiler, medreseler, saray dahil bütün kültür ve sosyal müesseselerle îmar etti. Türk-İslam ilim ve sanat eserleriyle süslenen Edirne, İstanbul'un fethi sonrasına kadar Osmanlıya başşehirlik yaptı. Balkanlarda Osmanlı idaresi ve müesseseleri tesis edilerek, ticaret canlandırıldı. Adriyatik kıyısında küçük bir devlet olan Raguza Cumhuriyetiyle ticaret

1.Murad Hüdâvendigâr Hazretleri'nin türbedarı **Ali Buhârî Hazretleri**'ni ziyaret.

antlaşması yapılarak Osmanlı himayesi altına alındı.

1366 tarihinde Gelibolu, Bizans İmparatorunun dayısı Savua Kontu İtalyan Amedeo tarafından işgal edilmişse de, bir yıl sonra tekrar Osmanlıların eline geçti. 1366'da Sultan Birinci Murad Han, başlattığı Balkan fütuhatıyla; Kırkkilise (Kırklareli) Vize, Aydos, Burgaz ve Tirebolu mevkilerini zaptedip, Karadeniz'e dayanmak istiyordu. Bu gayesini gerçekleştirmek için, çok muntazam bir plan tatbik etti. Batı cephesi kumandanlığına Evrenos Paşayı tayin ederek, Makedonya'nın fütuhatıyla vazîfelendirdi.

Kuzey cephesi kumandanlığını Kara Timurtaş Paşaya vererek, Tunca boyunun fethiyle vazîfelendirdi. Kuzeybatı cephesi kumandanlığını da Rumeli Beylerbeyi Lala Şahin Paşaya verdi. Kara Timurtaş Paşa, 1366'da Bizanslılardan Kızılağaç Yenicesi'ni, Bulgarlardan Yanbolu ve İslimye'yi aldı. Lala Şahin Paşa, Samaku ve İhtiman'a akın tertip etti.

Sultan Murad Han, 1367'de başlattığı harekatla Bulgarlardan Aydos, Karinabad ve Tirebolu'yu, 1368'de de Bizanslılardan Hayrabolu, Pınarhisar ve Vize'yi alıp, elden çıkmış olan Kırkkilise'yi tekrar fethetti. Bulgaristan Kralı Yuvan Şişman, Osmanlılara karşı duramayacağını anladığından, sulh yaparak, kızkardeşi Prenses Marya'yı Sultan Murad'a verdi.

Buna rağmen, daha sonra Bizans İmparatoru Beşinci Yuannis Paleologos'un teşvikiyle Sırp Kralı ile Osmanlılara karşı birleşti. 26 Eylül 1371 Cuma günü, Çirmen'de yapılan muharebede müttefikler büyük bir bozguna uğradı. Bu savaşla, Balkanlardaki mukavemet kırılarak, Osmanlılara Makedonya kapıları açıldı.

Çirmen Zaferi sonunda ilk Makedonya fütuhatı başlatılarak, Vezîriazam Çandarlı Kara Hayreddin Halil Paşa, Rumeli Beylerbeyi Lala Şahin Paşa, Gazi Evrenos ve Deli Balaban Beyler komutasındaki Osmanlı ordusu, İskeçe, Drama, Kavala, Zihne, Serez, Avrethisar-Vardar Yenicesi ve Karaferye mevkilerini fethetti.

Osmanlıların Makedonya'yı zaptederek Köstendil'e gelmeleri üzerine, Yukarı Sırbistan Hükümdarı Lazar Grebliyanoviç, Sultan Murad Han ile anlaşmak istedi. Vergi vermek ve gerektiğinde Osmanlı Devletine asker göndermek şartı ile antlaşma sağlandı.

Rumeli ve Anadolu'da fetihler devam ederken bazı malî, idarî ve askerî ihtiyaçları karşılamak için teşkilat yapılmıştı. Kara Timurtaş Paşanın tavsiyesiyle, tımarlı teşkilat, tadil ve ihtiyaca göre ıslah edildi. Yaya, müsellem ve yeniçerilere ilaveten Kara Timurtaş Paşanın tavsiyesiyle kapıkulu askerlerinden olarak maaşlı Süvari ocağı kurulduğu gibi, seferlerde levazımın muhafazası ve süvarilerin hayvanlarına bakmak üzere Voynuk sınıfı teşkil olundu.

1.Murat Hüdavendigar türbesinin önünde bulunan asırlık çınar

Sultan Murad Han 1378'de oğlu Şehzade Bayezîd'i Germiyan Beyi Süleyman Şahın kızı Devletşah Hatun ile muhteşem bir düğün yaparak evlendirdi. Süleyman Şah, Kütahya, Tavşanlı, Emet ve Simav'ı, kızının çeyizi olarak verdi. Hamidoğlu Hüseyin Beyden seksen bin altın karşılığı; Akşehir, Yalvaç, Beyşehir, Seydişehir ve Karaağaç alındı.

Birinci Murad Han, 1380'de Makedonya'da harekata geçilmesini emretti. Rumeli Beylerbeyliğine tayin edilen Kara Timurtaş Paşa, Var-

dar Nehri sahilindeki İştip'i fethetti. 1382'de Vardar'ı geçerek Manastır ve Pirlepe'yi aldı. Manastır, Arnavutluk ve Kuzey Epir mıntıkalarına yapılacak harekat için üs oldu. 1384 baharında, Osmanlı akıncıları Bosna-Hersek akınını gerçekleştirerek, pek çok esir ve ganimet aldılar.

1385'te Vezîriazam Çandarlı Hayreddin Paşanın Ohri'yi fethi ile Osmanlılar, Arnavutluk hududuna yerleştiler. Kuzey Arnavutluk Prensi Balşa ile Drac ve Orta Arnavutluk Dükası Şarl Topia arasında meydana gelen muharebede Drac Dükası, Hayreddin Paşadan yardım istedi. Çağrı üzerine Hayreddin Paşa, Drac Prensine yardım ederek, Savra'da onun galibiyetini temin ettiği gibi bu muharebede Prens Balşa da öldürüldü.

Osmanlı ordusunun Rumeli'nde bulunmasından istifade eden Karamanlı Alaeddin Bey, 1386'da Osmanlı hududuna taarruz ederek, Beyşehir ve havalisini zaptetti. Hudut tecavüzünü haber alan Sultan Murad Han, Rumeli'de Vezîriazam Çandarlı Hayreddin Paşayı bırakarak, Karaman hududunu aştı.

Karaman Ovasına gelen Osmanlı ordusu, Alaeddin Beyin kuvvetlerini mağlup ederek, sulh istemeye mecbur bıraktı. Sultan Murad Hanın damadı olan Alaeddin Bey, zaptettiği toprakları geri vermesi ve Osmanlı sultanının elini öperek özür dilemesiyle affedildi. Karamanoğullarının da Osmanlı hakimiyetini tanıması, batıda olduğu gibi doğuda da, Sultan Murad Hanın nüfuz ve itibarını arttırdı.

Sultan Murad Hanın ve Osmanlı ordusunun Anadolu'da bulunmasından istifade eden Balkan kral ve prensleri Türklere karşı ittifak kurup, taarruz planlıyorlardı.

Bosna hududunda Lala Şahin Paşa kumandasındaki akıncıların harekatı, Bosna Kralı ve Sırp Despotu Lazar'ın otuz bin kişilik müttefik kuvvetlerle yaptığı karşı taarruzla karşılandı. 1378'de Ploşnik mevkiinde meydana gelen muharebede, Lala Şahin Paşanın yirmi bin kişilik kuvveti bozularak, çoğu şehit oldu.

Ploşnik bozgunu, gizlice hazırlanmakta olan Hırvat, Leh, Macar ve bütün Balkan kral ve prenslerini Osmanlılar aleyhine harekete sevk etti. Denizci bir kavim ve devlet olan Venedikliler, Osmanlıları iyi tanıyıp, menfaatlendiklerinden, Haçlı ittifakına katılacaklarını beyan ettilerse de, tarafsız kaldılar.

Lazar, Tvartko ve Arnavut Prensi Kastriyota'nın öncülüğünde, Hırvat, Leh, Macar, Bulgar, Sırp ve Arnavutların ittifakını haber alan Sultan Murad Han, vakarını muhafaza ederek, muvazeneli ve planlı bir şekilde hazırlıklarını tamamlamaya başladı. Balkan ittifakına karşı Anadolu beylerinden yardım istendi. İttifaka dahil olan Bulgarları büyük harpten önce saf dışı etmek gayesiyle, Vezîriazam Çandarlı Ali Paşayı vazifelendirdi.

Osmanlı ordusu, Balkan dağlarını aşarak Pravadi, Şumnu ve Bulgar Krallığının merkezi Tırnova'yı aldı. Ali Paşa, Tuna boyu istikametinde harekatı devam ettirerek, Ulah hakimiyetindeki Silistre ve Niğbolu'yu zaptetti. Bulgar Kralı Şişman, Osmanlılar ile antlaşmaya mecbur oldu. Böylece Haçlı ittifakına katılmasına mani olundu. Osmanlı beylerinin Balkanlardaki ileri harekatı muhtemel büyük harp öncesi durdurularak, bütün kuvvetler Sultan Murad Hanın kumandasında toplandı.

Bulgaristan harekatını muvaffakiyetle tamamlayan Vezîriazam Ali Paşa, Yanbolu'ya gelen Sultan Murad Han ile görüşerek, durumu arz etti. Durum değerlendirmesi yapılıp ordu süratle Priştine'ye doğru harekete geçti.

Yollarda yerli ahalinin mal, mülk, can ve ırzına karşı hiç bir tecavüz yapılmadan Kosova'ya gelindi. Yağma ve tahribatın yapılmaması, Balkan milletlerini Osmanlının güzel ahlakına ve adaletine hayran bıraktı. Üsküp ile Priştine arasındaki Kosova'da müttefik Haçlı ordusuyla karşılaşılıp muharebe nizamı alındı.

8 Ağustos 1389 muharebe öncesi Kosova'da şiddetli fırtına vardı ve o gün Berat Gecesiydi. Akşam çadırına çekilen Sultan Murad Han, Berat Gecesini ihya edip namaz kıldı. Kur'an-ı kerîm kıraat ettikten sonra, seccadesinin üzerinden kalkmadan tarihe geçen şu duayı okudu:

"Ey Rabbim! Bu fırtına, şu aciz Murad kulunun günahları yüzünden çıktıysa, masum askerlerimi cezalandırma. Onları bağışla... Allahım... Onlar ki, buraya kadar, sadece senin adını yüceltmek, İslam dînini kafirlere duyurmak için geldiler. Bu fırtına afetini, onların üzerinden def

eyle... Senin şanına layık bir zafer kazanmalarını nasip eyle. Onlara öyle bir zafer kazandır ki, bütün Müslümanlar bayram ede... Müslümanları mansur ve muzaffer eyle. Ve dilersen o bayram gününde şu Murad kulun sana kurban olsun... Önce beni gazi kıldın, sonra şehit et..."

Fırtına dinip, 9 Ağustos 1389 günü yapılan Kosova Meydan Muharebesinde Birinci Murad Han büyük bir zafer kazandı. Sırp Devletinin yıkılıp, Balkanların Türk hakimiyetine geçişini sağlayan Kosova Zaferinden sonra, Sultan Murad Han, devrin an'anesince muharebe meydanını dolaşmaya başladı. Bu sırada Miloş Obiliç adında yaralı bir Sırp asilzadesi tarafından hançerlenerek şehit edildi.

Kaçan düşmanı takip etmekte olan oğlu Şehzade Yıldırım Bayezid, devlet adamlarının da ittifakıyla hükümdar seçildi. Sultan Murad Hanın cenazesi Bursa Çekirge'de yaptırdığı türbesine gönderilip, defnedildi. Şehit edildiği yere de türbe yapılıp, "Meşhed-i Hüdâvendigâr" denildi.

Osmanlı Sultanı Murad-ı Hüdâvendigâr Han, zaferden zafere koşmuş, Anadolu'da ve bilhassa Avrupa'da devletin hudutlarını çok genişletmiş ve babasından bir beylik olarak aldığı ülkeyi büyük bir devlet halinde oğluna bırakmıştır. İslamın cihad emrini yerine getirmek ve Osmanlının şanını yükseltmek için, tarihî kaynaklarda otuz yedi gaza yaptığı yazılıdır.

Sultan Murad Han; dindar, adil, merhametli, fazîletliydi. Azim ve irade kudreti, vakar ve ciddiyeti, ahalisine karşı şefkatli oluşu, açık ve samîmi siyasetiyle içte ve dışta istikrarıyla ve mühim askerî, adlî, malî ve idarî teşkilatıyla Osmanlı Devletini sağlam temeller üzerine oturtmuştur. Güneydoğu Avrupa'ya, Anadolu'dan Türk nüfusunun naklinde tatbik ettiği şuurlu sistem, Sultan Murad Hanın dahiyane bir siyasetidir.

Fütuhatla alınan Rumeli topraklarına iskan edilen Türk ve İslam nüfusu, Avrupa'da kalıcı bir hakimiyetin ve emniyetin başlangıcı olmuştur. Anadolu'da, Rumeli'nde pek çok hayır müesseseleri, dînî, askerî ve idarî teşkilatları kuran Sultan Murad Han, tarihte kazandığı zaferlerle olduğu gibi, yaptırdığı eserlerle de milletin kalbinde taht kurmuştur.

Sultan Murad Han, ihtiyaç ve lüzumunda eserler yaptırdığı gibi zaferlerin ardından da şükran ifadesi olarak, mescit, cami, medrese, mektep, imaret, han ve sosyal müesseseler inşa ettirmiştir. 1364 Sırpsındığı Zaferi sonunda şükran olarak; Bursa ve Bilecik'te birer cami, Yenişehir'de bir imaret, Çekirge'de bir imaret, medrese ile kaplıca ve han yaptırmıştır.

I. Sultan Murad (Murat Hüdâvendigâr) Yönetimi (1367 -1389)

Hüdâvendigâr Gazi lakabı ile ün salan I. Sultan Murad, 1362 yılında, babası Orhan Gazi'nin yerine tahta geçti.İlk işi, ordusu ile yürüyüp Ankara Kalesi'ni, Selçuklu Beyleri kalıntılarından olan Ahiler adındaki zorbaların elinden almak oldu. Bundan sonra büyük bir ordu ile Rumeli yakasına geçip Çorlu'yu savaşarak, Lüleburgaz'ı barışla ele geçirip Edirne hakiminin, Osmanlı ordusunun ilerlemesini önlemek için yolladığı orduyu Sazlıdere adlı yerde bozguna uğratıp Edirne Kalesi'ni aldı.

Daha sonra Rumeli Beylerbeyisi atanan lalaları Şahin Paşa (öl. 1375) ve beylerden Evrenos Bey (öl. 1417) yanındaki birliklerle Zağra ve Gümülcine bölgelerini Osmanlı ülkesine kattıktan sonra Lala Şahin Paşa Edirne'de bırakılıp Padişahın ordusu başkent Bursa'ya geri döndü.

Bundan sonra, beylerbeyi Lala Şahin Paşa'nın himmetiyle Filibe Kalesi alınınca, hakiminin yakınması ve kışkırtmasıyla Sırp, Eflak, Bosna ve Macar Kralları, Türkleri Rumeli'den sürüp çıkarmak üzere aralarında anlaştılar.

Murat Han, bunların 50 - 60 bin kişilik bir ordu ile Edirne'ye doğru saldırıya geçtiklerini duyunca, korunma amacıyla Bursa'dan yola çıkıldığında Hacı İlbeyi (öl. 1363) adındaki gözü pek komutan, düşmanın durumunu öğrenmek için sekiz on bin kişilik bir birlik ile öncü olarak yolladı. Hacı İlbeyi, Sırp Sındığı adıyla meşhur ovada bulunan müttefik düşman ordusu yakınlarına, karanlık bir gecede onların yakınına gelerek, çokluklarına güvenerek kimi sarhoş, kimi uykuya dalmış, tedbirsiz bir durumda olduklarını öğrenince Yaradan'a sığınıp birden bire üzerlerine saldırdı; düşman ordusunu perişan etti; içlerinden hemen hemen pek azı kurtulabildi.

Bu sevinçli haber Murad Hüdâvendigâr Gazi'nin Rumeli yakasına geçmesinden önce duyulduğundan çok kıvanç duyup Biga Kalesi'ni Bizanslılardan alıp başkent Bursa'ya döndü.Bu kez İstanbul İmparatoru'nun gemilerle Yalakabad kıyılarına asker çıkardığı duyulunca oraya birlik yollanıp bir kısmı tutsak edildi, gerisi kılıçtan geçirildi.

768/M. 1366 - 67 yılında Murad Hüdâvendigâr Gazi ikinci kez Rumeli yakasına geçti. Edirne şehrini Rumeli bölgesinin merkezi olmak üzere hükümdar sarayı ve büyük binalar yaptırarak süsledi. H. 777/M. 1375 - 76 yılına dek kah kendi eli ile kah komutanlardan biri yollanarak Vize ve Samakov bölgeleri ve Evrenos Bey'in kılıcı gücü ile Kavala, Dırama ve Serez bölgeleri ele geçirildi. Sırp Kralı'nın elinde bulunan Niş bölgesi Murad Han'ın saldırısı ile alındı ve Kral, Osmanlı Devleti'ne yılda 50 okka (64 kgr.) gümüş vermek şartı ile affedildi. Köstendil, Niğebolu ve Silistre hakimleri ile de vergiye bağlanmak suretiyle dostluk kuruldu.

Bundan sonra Rumeli Beylerbeyliği Timurtaş Paşa'ya verilip Bursa'ya dönüldü. Selçuklu valilerinden iken Kütahya'da bağımsızlığını elde eden Germiyan Oğlu'nun kızını, büyük şehzadeleri olan Yıldırım Bayezid'e verdiğinden, gelinin ceyizi olarak Germiyan Oğlu'nun Murat Han'a teslim ettiği Kütahya, Simav ve Tavşanlı bölgeleri Osmanlı ülkesine katıldı. Hamid Eli Beyi bulunan Hüseyin Bey'den, Seydişehri, Beyşehri, Yalvaç, Karaağaç ve İsparta belli fiyatla satın alındı.

Murat Gazi üçüncü kez Rumeli yakasına geçip Sofya kalesini ele geçirdiği sırada Karaman Oğlu, satın alınan yerlerden dolayı Osmanlı ülkesinin kendi toprakları ile sınırdaş olmasından kuşkulandı. Hüdâvendigâr Gazi'nin Rumeli'de olan çarpışmasını fırsat bilerek Osmanlı ülkesine saldırdı. Bunun üzerine H. 787/M. 1385 yılında Osmanlı ordusu Anadolu'ya dönüp Konya ovasında Karamanlı birliklerini yenip darmadağın ettikten başka Konya'yı dahi kuşatmış iken Karaman Oğlu'nun eşi ve Murad Han'ın kızı olan Nefise Sultan'ın babasına yalvarması üzerine affedildi.

Rumeli Beylerbeyisi Timurtaş Paşa, Manastır, Pirlepe ve Karlıeli'ni ele geçirip Bosna ve Hersek bölgelerini ateşe verip tedirgin ettiğinden hakimleri, vergi vererek güvenliklerini elde etmek zorunda kalmışlardı. Karaman Oğlu olayının ortaya çıkmasına ve belki aralarındaki gizli anlaşmaya dayanarak Bosna Kralı başkaldırma cesaretini gösterdiğinden Lala Şahin Paşa komutasında yollanan yirmi bin kişilik Osmanlı Ordusu düşman ülkelerini talan ile meşgul iken Bosna Kralı ansızın üzerlerine saldırmış, Türk ordusu bozguna uğramış, çoğu da şehit olmuştur.

Bunun üzerine o bölgede bulunup daha önce Osmanlılara vergi vermekte olan Hıristiyan hükümdarlar da başkaldırdıklarından Sultan Murad Han Rumeli yakasına geçti. Ayrı bir birlikle gönderilen sadrazam Ali Paşa, Şumnu, Pravadi, Tırnova, Niğebolu ve Silistre kalelerini aldı.

Konya savaşında Osmanlı ordusu içinde bir miktar Sırp askeri vardı. Bunlar arasında halkın malına el uzatan ve onlara zarar veren bir kaç kişi cezalandırılmıştı.

Bu duruma çok kızan Sırplılar memleketlerine döndüklerinde düşmanlık göstermeye başladılar. Ayrıca öteki Hıristiyan Emirlerini de yoldan çıkarıp kışkırtmağa çalıştıkları Murad Han tarafından öğrenilince, kendilerini uslandırmak amacı ile ordu yola düşüp Filibe'de kışlamaya başladı.

Bunu duyan Sırp Kralı, çevresinde bulunan Hıristiyan hükümdarlarla anlaşıp birleşerek yüz binden çok askerin başına geçen birçok hükümdar, Murad Han'a karşı koymak için Osmanlı ülkesine saldırdılar. (H. 791 yılı Ramazan ayında/M.1389 Ağustosu) Kosova Ovası'nda büyük ve kanlı bir savaş oldu. Müttefik düşman ordusu tamamen bozguna uğrayıp darmadağın edildi.

Murad Hüdâvendigâr Gazi, düşman ordugahını seyrederken, öldürülenler arasında yaralı olarak yatmakta bulunan Miloş adındaki bir Sırplı fedai tarafından vurularak şehit edilip öldü. Murad Han bu sırada 63 yaşında olup saltanat süresi 27 yıla yakındı.

Kaynak: Netayicü'l Vukuat, TTK Yayınları

بسم الله الرحمن الرحيم

ASRIN MÜCEDDİDİ MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ BUYURMUŞLARDIR Kİ: "ŞEYHİM ALİ HAYDAR AHISHAVÎ (KUDDISE SIRRUHÛ) ŞÖYLE BUYURURLARDI: İKİ KİTABA ASLA İTİRÂZ EDİLEMEZ; BİRİ MESNEVÎ, BİRİ DE RİSÂLE-İ KUDSİYYE".

İ**mam-ı Kuşeyrî** /H. 376-465/ (Kaddesellâhû Sirrahü's-Sâmî) **Risâletü'l- Kuşeyrî** isimli kıymetli eserinin başında şöyle der: "Şüphesiz **Allâh-u Te'âlâ**, sûfiyye tâifesini dostlarının en hayırlısı ve samimisi kılmış, onları rasûl ve nebîlerinden sonra, diğer tüm kullarının üzerinde üstün yapmış, onların kalplerini Kendi sırlarının madenleri haline getirmiş ve ümmet arasında onları, nurlarının doğup parlamasına mazhar ve has kılmıştır. İşte onlar, halk için "Ğıyâs (meded ve yardım etme, imdâda yetişme makamında **Ğavs**)dırlar..."

Hucvîrî /H. 400-465/ (Rahimehullâh) da, meşhur eseri '**Keşfü'l-mahcûb**'da şöyle der: "**Hakk Sübhânehû ve Te'âlâ**, peygamberliğin delîlini kıyâmete kadar bâki ve dâim, evliyâyı da bu delîlin izhârına (gösterilmesine) sebep yapmıştır. Velîlerin zuhûrundan maksat, **Allâh-u Te'âlâ**'nın âyetlerinin ve **Muhammed Mustafâ** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in doğruluğunu gösteren delillerin sürekli olarak zâhir ve âşikâr olmasıdır. **Hakk Te'âlâ** Hazretleri, seçtiği velîleri, âlemin (manevî) vâlileri yapmıştır. Gökten yağmur bu zâtların bereketi sebebiyle iner; topraktan bitkiler onların himmetleri vesîlesiyle biter.."

İnsanların maddî olduğu gibi manevî ihtiyaç-

ları da vardır. İşte bu ihtiyaçların giderilmesi ve insanın kemâl mânâda tatmin olabilmesi, ancak evliyâullah hazarâtı ile kurulan münâsebet ve ünsiyete bağlıdır. Zira bu seçkin zâtlar **Cenâb-ı Hakk**'ta fânî ve **O**'nunla bâkî olmuşlar, kendi nefislerinden arınmışlar, hakkânî bir vücûda kavuşmuşlardır. Bu sebeple onlar **Allâh-u Te'âlâ**'nın kendilerine bahşettiği, gönüllerin şifâsı ve ruhların safâsı olma vasıflarıyla, gafletten uyanışın, kendini bilişin ve huzûra erişin kaynağı; saflığın ve paklığın merkezi durumundadırlar. Evet, onlar **Mevlâ Te'âlâ**'ya ulaşmak isteyenlerin rehberi, **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e ittibâ etmek (uymak) isteyenlerin örneği, âfiyete kavuşmak ve "kalb-i selîm"e erişmek isteyenlerin hekîmidirler.

Niyâz-i Mısrî (Kuddise sirruhû) ne güzel söylemiş:

Derviş olan kişinin sözleri
umrân olur,

Sâlik-i Hakk olanın râhına
(yoluna) **bürhân olur!**

İlm-i ledün dersini ârif olan kişiler,

Haste-dil (gönlü yaralı) **olanların**
derdine Lokmân olur!

"Evliyâullâh"ın berekâtı sâyesinde, fuyûzât-i **Muhammediyye** kıyâmete dek akmaya devam edecektir. Çünkü bu zevât-ı kirâmın en belirgin husûsiyetleri, **Allâh**'ın Sevgilisi, Kâinâtın Efendisi **Muhammed Mustafâ** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in **"**Sünnet-i seniyye"sine sımsıkı bağlılık ve ona tam uyma husûsunda gösterdikleri titizlikdir. Bu esas sebebiyledir ki, onlar Peygamber vârisi olarak birer irşâd ve hidâyet kaynağı olmuşlardır.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهِ

"İşte sana! Onlar, Allâh'ın hidâyete erdirdiği kimselerin ta kendileridir. Öyleyse sen de onların hidâyetine uy!" (En'âm Sûresi: 90)

Böylelikle kendilerine ihsân edilen mârifet, basîret, kerâmet, hikmet ve keşif gibi meziyetlerle, madde ve mânâdan müteşekkil olarak yaratılmış insanoğluna, şehâdet âleminin (görünen âlemin) ötesindeki gayb âlemine manevî pencereler açmaya, onları İlâhî hakîkatlerden haberdâr etmeye ve mânâ âleminin rehberliğini yapmaya liyâkat ve ehliyet kazanmışlardır.

Hakîkatte tüm asâlet **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimize âit olmakla ve tüm âlemler onun hâtır ve hürmetine yaratılmakla beraber, bu cihândan murâd, enbiyâ ve evliyâdır. Hâce-i Kâinât Eşref-i Mevcûdât Hazret-i **Muhammed Mustafâ** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem), **Allâh-u Te'âlâ ve Tekaddes** Hazretleri'nin baş aynasıdır.

Ehlullâh hazarâtı da **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) in aynasıdır. Aynadan aynaya akis vardır, gönülden gönüle yol vardır. **Mevlâ Te'âlâ** onların gönül aynalarında tecellî etmektedir. O halde, ayna kabiliyetinde yaratılan bu kalbi ehlullâha doğru tutmak gerekir.

Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* birgün ashâbından birinin cenâzesini teşyî için mezarlığa gitmişti. Kabristandan dönünce Hazret-i **Âişe-i Sıddîka** (Radıyallâhu anhâ) nın yanına gitti. Onunla hasbihal ederken, **Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*** in üzeri, **Sıddîka** annemizin dikkatini çekti ve merakla Efendimizin üstünü başını yoklamaya başladı.

Peygamber Efendimiz: "Ey **Humeyrâ**! Böyle harıl harıl üzerimde ne arıyorsun?" diye sorunca, **Sıddîka** annemiz: "Bugün hava bulutluydu. Çok yağmur yağdı. Üzerinde yağmurun eserini arıyorum ama bakıyorum ki yağmurdan hiç ıslanmamışsın!" dedi.

Bunun üzerine **Peygamber *(Aleyhi ve Sellem)*** ona: "Peki o sırada başına ne örtmüştün, baş örtün ne idi?" diye sordu.

Âişe-i Sıddîka (Radıyallâhu anhâ) da: "Senin cübbeni başıma örtmüştüm" dedi.

Bunun üzerine Kâinâtın Efendisi şöyle buyurdu: "Ey tertemiz Hanım! İşte onun için, **Allâh-u Te'âlâ** senin mübârek ve temiz olan gözüne gayb yağmurunu gösterdi.

O yağmur, sizin bu dünya bulutunuzdan de-

ğildir. Başka bir buluttan, başka bir göktendir. " buyurdu. ***(Mesnevî, 1/2012-2036)***

'Ğayb Âlemi'nin de bulutu, yağmuru, rüzgârı, göğü ve güneşi vardır. Fakat onlar, ancak ümmetin havâssına (özellerine) görünür; ancak ârifân hazarâtı onlardan hakîkaten haberdâr olur. Zira onlar kudsiyet makamlarıyla devamlı ünsiyet halindedirler.

Gönülleri **Allâh-u Te'âlâ**'nın aynası olmuştur. Nefesleri **Mevlâ Te'âlâ**'nın feyzi olmuştur. Nefisleri **Hakk Te'âlâ**'nın rızası üzere olmuştur. Varlıkları da **Sübhân Te'âlâ**'nın rahmeti olmuştur. Bu yüzden onları kendilerine vesîle edinenler de, maneviyât devletinden nasipdâr olma şansı kazanarak sûretten hakikate ererler.

Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* buyurmuştur ki:

إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامِ دَهْرِكُمْ نَفَحَاتٌ، فَتَعَرَّضُوا لَهُ، لَعَلَّهُ أَنْ يُصِيبَكُمْ نَفْحَةٌ مِنْهَا، فَلا تَشْقَوْنَ بَعْدَهَا أَبَدًا

"**Şüphesiz, zamanlarınızın içinde ömrünüz süresince** (kalplerinizi ferahlatacak) **nefehât** (nefhalar) **vardır.** (Âgâh olun ey Hakk tâlibi olanlar!) **Hemen** (Rabbinizin o kudsî) **esintiler**(in)**e yönelin**(, o hoş râyihaları koklayın)**.**

Zira o nefehâttan (ilâhî rahmetlerden) **size bir nefha erişip de, böylelikle ondan sonra artık ebedî** (acı ve) **bedbahtlığa mübtelâ olmayasınız ve sonsuz saâdete kavuşasınız.**" (Hakîm-i Tirmizî, Nevâdiru'l-usûl, 2/293; Taberânî, el-Mu'cemü'l-Kebîr, 19/233-234, no:519; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, el-Ferec, 11; Ebû Nu'aym, Hilyetü'l-evliyâ, 3/162; Beyhakî, Şuabü'l-îmân, 2/370-371, no: 1073; İbn-i Asâkir, 24/123; Münâvî, Feyzü'l-Kadîr,1/691, no: 1108; İbn-i Ebî Şeybe, el-Musannef, 13/309; Suyûtî, ed-Dürrü'l-Mensûr, 7/713, 8/281-282; İbn-i Kesîr, 2/434)

"**Nefha**"; (yayılan) hoş ve güzel koku; meltem, ılık ve hafif rüzgâr, esinti; soluk, nefes; hediye, arzedilen (sunulan) şey gibi anlamlara gelmektedir. Çoğulu, "**Nefehât**"tır.

Hakîkat ehli katında, istifâdesi emir buyurulan nefhalar, Fahr-i kâinât (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimizin izinde olan evliyâullâhın nefesleridir.

Zira onlar, ümmetin kâmilleridir ve manevî makam itibâriyle diğer din kardeşlerinden daha öndedirler. Onların nefesleri **Hakk Te'âlâ**'nın manevî katından gelen esintilerdir. Onların nazarları ve onlarla olan dostluk ve kaynaşma da **Mevlâ Te'âlâ**'nın ihsânlarından, bağışlarından ve hediyelerindendir. Bunlar ganimet sayılması gereken şeylerdir. Bunlardan başkalarını önemsememek, bunları ganimet bilişin ta kendisidir.

Mevlâ Te'âlâ'nın cemâl tecellîlerine en mükemmel manada mazhar olan ehlullâh, ilâhi âlemden yayılan güzel ve hoş kokularla gönüllere neşe ve ruhlara ferahlık gelmesinin vesîleleridir. Nitekim **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz;

أَجِدُ نَفَسَ رَبِّكُمْ مِنْ قِبَلِ الْيَمَنِ

أَجِدُ نَفَسَ الرَّحْمٰنِ مِنْ قِبَلِ الْيَمَنِ

"**Ben Rahmân olan Rabbinizin nefesini Yemen tarafından duyuyorum**" (Ahmed ibn-i Hanbel, el-Müsned, c:16, sh:576, no:10978; Taberânî, Müsnedü'ş-Şâmiyyîn, c: 2, sh: 149-150, no: 1083) buyurmuştur. Burada murâdın **Üveys el-Kârânî** (**Veysel Kârânî**) ***(Rahmetullâhi Aleyhi)*** olduğu beyân edilmiştir. İşte bu yüzden, Kâşif-i esrâr-i Kayyûmî **Mevlâna Celâleddin-i Rûmî** (Kuddise Sirruhü'l-Âlî), yukarıda zikredilen hadîs-i şerifte geçen 'Nefehât'ı, "Hakîkat-i **Muhammediyye**'ye vâris olan 'Evliyây-i esfiyâ'nın (seçkin, hâlis velîlerin) enfâs-i tayyibeleri (tertemiz nefesleri)" olarak mânâlandırmış ve şöyle buyurmuştur:

گفت پیغمبر که نفحتهای حق
اندر این ایام می آرد سبق
گوش و هش دارید این اوقات را
در ربایید این چنین نفحات را

Gûş-o hûş dârîd in evkat râ

Der rubâyîd inçonîn nefhât râ

(Ey İlâhî nefehât tâlibi olanlar! Şimdi gâfil olmayıp) **o şerefli vakitler için pür dikkat kesilin, aklınız o vakitlerde olsun. Acele ederek, böylesi latîf ve şerîf nefhaları bulduğunuzda kapın.**

Yâni, her devirde insân-ı kâmil bulunmaktadır. İşte onun bulunduğu dönemleri ganimet bilin ve ondan yayılan İlâhî feyizlerden istifâde etmeye bakın, fırsatı kaçırıp da nasipsiz olmayın. Zira böyle değerli vakitler bir daha ele geçer sanmayın!

نفحه آمد مر شما را دید و رفت

هر که را که می خواست جان بخشید و رفت

Nefha âmed mer şoma râ dîd-o reft,

Her kirâ mî hâst can bahşîd-o reft!

Nefha-i Rabbânî sizin tarafınıza da geldi. Gafletinizi gördü, haberiniz olmadan esip esip gitti. Senin ise hiç uyanıklığın yok! Yazık! Halbuki bu İlâhî nefha, dilediğine, ruh üfleyerek bâki hayâtı bağışladı ve göç edip gitti.

Yâni, İlâhî ve Rabbânî bir rüzgârı temsil eden kâmil velî de, insanlar arasında gezer, dolaşır. Onda parlayan ilâhî nurları ve taşıdığı Rahmânî güzellikleri görmeye isti'dâdlı olup da muhabbetle bağlananların gözleri aydın, halleri hoş olur. Yabandakilerin ise gönülleri harap, elleri boş kalır.

نفحهٔ دیگر رسید آگاه باش

تا از این هم وا نمانی خواجه تاش

Nefha-i dîger resîd âgâh bâş,

Tâ ezin hem vâ nemânî hâcetâş!

Başka bir nefha daha erişti. Uyanık ol, uyanık! Kalk gaflet uykusundan da bari bu yenisini ara bul! Zira bundan da geri kalmayasın, onun nûrundan mahrum olmayasın ey ortak! *(Mesnevî, 1/1951-1954)*

Yâni, geçmiştekilere yetişemediysen ve geçenlere ulaşamadıysan da, bari bu zamanda mevcut olan mürşid-i kâmillerden istifâdesiz ve nasipsiz olma. Kendi zamanındaki evliyâullâhtan feyz almaya bak ve onu feyz-i **Muhammedî** bil! Çünkü meşâyihın silsilesi birbirine bağlıdır ve o silsile elden ele **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimize ulaşır.

Yetmiş bin evliyânın yetiştiricisi, İkinci Bin yılın Müceddidi Hazret-i İmâm-ı Rabbânî Şeyh Ahmed el-Fârûkî es-Serhendî /H. 971-1034/ (Kaddesellâhu Sirrahü's-Samedânî), intisâb ettiği mürşidi, **Ğavs-i Âzam Ârif-i Billâh Hâce Muhammed Bâkî Billâh** /H. 971-1012/ (Kuddise sirruhû) hakkında:

"Bu fakir yakînen biliyorum ki, böylesi bir sohbet ve cem'iyyet menba'ı, terbiye ve irşâd kaynağı, **Fahr-i Âlem Peygamber Efendimiz**in zamanından sonra dünyada çok az görülmüştür. Gerçi insanların en hayırlısı olan **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimizin zamanında bulunamadık, sohbetine kavuşamadık ama, **Muhammed Bâkî Billâh** Hazretlerinin saâdetli sohbetinden de mahrûm kalmadık. Bunun için bu büyük nimetin şükrünü yerine getirmek lâzımdır" buyurmuşlardır.

Aralarında mertebe farkları olmakla beraber, **ed-Dürretü'l-Harîde**'de yazıldığı üzere, her asırda mutlaka **Allâh-u Te'âlâ**'nın göndermiş olduğu peygamberler adedince velî bulunmaktadır.

Bunların hepsi peygamberlerin kademi üzeredirler. İşte her devirde, halkı **Hakk**'a irşâd eden 'Mürşid-i kâmil' ve 'Ârifân' hazarâtı bulunmakta, lâzım gelenlere îcâb eden sözleri söylemektedir, özellikle de geçmişte yaşamış selef-i sâlihînin, ârif ve âlim zâtların söz ve nasihatlerini de anlatıp nakletmektedir.

Zaten bütün İslâm büyüklerinin hâtır ve hâtıralarının her zaman gözetilmesi ve yüce tutulması, Müslümanlar için büyük bir edeptir ve dîn-i mübîn-i İslâm'ın aziz tutulmasına eşdeğerdir. İşte velî zatlar da mütekaddim velîlerden nakiller yaparlar, onların sîret ve menkibelerinden bahsederler. **Cenâb-ı Mevlânâ** (Kuddise sirruhû) Hazretleri de;

گر چه هر قرنی "سخن آری" بود
لیک گفتِ سالفان یاری بود

Gerçi her karnî sohen ârî buved

Lîk goft-i sâlifân yârî buved

Gerçekten, her devirde (irşâd ederek) **söz söyleyen olur,**

Ama evvelkilerin sözleri (o zâta)**yardımcı olur.** ***(Mesnevî, 3/2538)***

buyurmuş ve böylece amel etmiştir.

Elhamdülillâh bizler de **Asrımızın Müceddidi**, **Zamânımızın İmâmı Ğavs-ı Âzam Şeyh-i Ekber Mahmud Efendi Hazretleri**ne kavuşmuş durumdayız. Rabbimiz bizi ondan, onun nefesinden mahrûm etmesin, dünya ve âhirette bizi ondan ayırmasın! Âmin!

İşte bizlere, zâhirî ve bâtınî ilimlerin sâhibi peygamber vârisi olan büyükleri unutmamak, bırakmamak ve onlardan istifâde etmeye çalışmak düşer. Onların sözleri hiç eskimez ve geçerliliğini yitirmez. İşte bu ulu zâtların içinde temâyüz etmiş olan Kâşif-i esrâr-i Kirdigâr **Mevlânâ Hüdâvendigâr** (Kuddise sirruhû) nun sadâsı olan Mesnevî ve diğer eserleri de, ayrıca onun bir kerâmeti ve tasarrufu olarak tüm çağlara ve bütün insanlara hâlâ ulaşmakta ve tesîr etmektedir. O şöyle buyurur:

دائما تر و جوانیم و لطیف
تازه و خندان و شیرین و ظریف

Dâimâ terr-o civânîm-o latîf

Tâze vo şîrîn-o handân-o zarîf

Dâimâ taptâze, genç ve latîfiz. Dâimâ yeni, tatlı, gülümser ve zarîfiz. ***(Mesnevî, 3/2936)***

Hazret-i Mevlânâ (Kuddise sirruhû)nun çağdaşı **Yunus Emre** /H. 638-720/ (Kuddise sirruhû) da şöyle der:

Biz sevdik âşık olduk,
Sevildik mâşûk olduk.

Her dem yeni doğarız,
Bizden kim usanası!

Yıllar yılı, rengini İslâm nûrundan, suyunu Mâverâünnehir'den, gıdasını **Ahmed Yesevî** (Kuddise Sirruhû)dan alan çiçeklerin âlemi şenlendirdiği devirde, **Mevlânâ** Hazretleri de müstesnâ güzelliğiyle açarak ruhları ferahlatmış, onun hoş kokuları ıtır ıtır yayılmış ve bugünlere dek gelmiştir.

Ayrıca şimdi, **Zamanımızın Mevlânâsı** olan **Asrımızın Müceddidi Ğavs-ı Âzam Şeyh-i Ekber Mahmud Efendi Hazretleri**'nin de farkında olup, onun Rahmânî nefhâlarını koklama zamanıdır. **Rabbim** nefehât ve berekâtını dâim eylesin!

Hal böyleyken, ismi, şahsiyeti, sîreti ve eserleri hususunda tam bir kabûl, muhabbet ve itimâda sahip olan Âşıkların Sultânı **Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî** Hazretlerine, biz de, başta **Ğavs-ı Âzam Şeyh-i Ekber Müceddid Mahmud Efendi Hazretleri**'nin himmet ve himâyelerine sığınarak, "**Ârîflerin Köşkü**" anlamını taşıyan bu değerli dergimizde, bu mânâsına münasip olarak yer ayırdık. Böylelikle **meşâyıh-i kirâmın** engin ilim ve irfân okyanusundan damlalar taşımaya, nesillere tasavvufî neşeyi tattırmaya çalışacağız.

قطره قطره دریا شود

Katre katre deryâ şeved

Damlaya damlaya göl olur.

Tamamına erdirecek olan ancak **Allâh-u Te'âlâ** Hazretleri'dir.

Eyle tevfîkini bu 'bende'ne
Yâ Rabb refîk,

Kıl inâyet bana ki Ente
Veliyyü't-tevfîk!

GÜNAHLARDAN ARINMA MEVSİMİ
ÜÇ AYLAR

Allah-u Teâlâ, mekânlar içinde mukaddes mekânlar; zamanlar içinde de mukaddes zamanlar yaratmış olup, insanlara rahmetini ve nimetlerini çokça ihsan ettiği belli vakitler, belli mevsimler vardır. Haftanın günleri arasında Cuma; kameri aylardan olan ve İslâm Âlemince **"üç aylar"** diye bilinen: **Receb, Şaban ve Ramazan** ayları bu türden feyiz ve bereketi bol zaman dilimlerindendir.

Şüphesiz bu aylar, dünyanın ağır meşgaleleriyle bunalan ruhlarımızı dinlendirmek ve kulluk şuuru içinde Yüce Allah'ın rahmet ve merhametine sığınmak için çok kıymetli fırsatlardır. Yüce Allah'a bu aylarda yapılacak yakarışların, tevbe ve istiğfarların, kalıcı iyilik ve hayırların, gönülden paylaşılan sevinç ve kederlerin mükâfâtı, insanlara kat kat verilecektir.

Allah'a şükürler olsun ki, **4 Temmuz Cuma günü 1 Receb** olup, pek feyizli ve bereketli bir mânevîyat, rahmet ve mağfiret mevsimine Yüce Allah'ın lütfuyla girmiş bulunuyoruz. Asırlardan beri bütün Müslümanlar, pek feyizli, bereketli ve birbirinden sevap ve fazilet bakımından pek güzel ve bir nevi hasat mevsimi olan bu üç aylara erişmenin mânevî hazzını duymuşlar ve hatta birçok mü'min kardeşlerimiz bu mübarek ayları oruçlu geçirmişlerdir. Bu aylar Müslümanlar tarafından derin bir saygı ve dinî heyecanla karşılanır. Diğer aylara nisbetle daha çok ibâdetle değerlendirilmeye çalışılır. Hemen her Müslüman bu ayların girişi ile bir hazırlık yapar. Geçmişini gözden geçirerek düzenli bir geleceğe kavuşmanın imkânlarını arar.

Receb, Şaban ve Ramazan ayı, İslâm Âlemince **"mübarek"** yani bereketli aylar olarak görülmüş ve isimlendirilmiştir. Bu aylar gerçekten mübarek aylardır. Çünkü Kurban Bayramı ve Mevlid Gecesi dışındaki mübarek gün ve geceler bu aylar içindedir. İnsanlık için bir hidayet kaynağı olduğunda şüphe olmayan Kur'an-ı Kerîm bu aylardan biri olan Ramazan ayında inmeğe başlamıştır. İslâm'ın beş temel ibâdetinden biri olan oruç da bu aya tahsis edilmiştir. Bu aylarda meydana gelen dinî olaylar, bu aylara kudsiyet ve hususiyet kazandırmıştır.

Hicrî-kamerî aylardan olan ve dinî duyguların yoğunluk kazandığı, merhamet, şefkat, yardımlaşma ve dayanışma hislerinin doruk noktaya ulaştığı, hayır ve iyiliklerin arttığı bir zaman dilimi olan; İslâm Âlemince de **"üç aylar"** diye isimlendirilen: **"Receb, Şaban ve Ramazan"** ayları hakkında, Enes b. Mâlik (Radıyâllâhü Anh)'dan rivayete göre Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz:

"Receb, Allah Teâlâ'nın ayı, Şaban benim ayım, Ramazan da ümmetimin ayıdır," buyurmuşlardır.[1]

Hadîs-i Şerifte Receb ayı için: **"Allah Teâlâ'nın ayı"** denilmesi, bu ayın şerefine işaret içindir. Aslında bütün aylar, bütün yıllar, bütün zamanlar, bütün mekânlar, bütün varlıklar, bütün insanlar, cümle eşya, her şey

1) Deylemi, Firdevs, No:3276; 2/275

Allah Teâlâ'nındır. Ama her şey Allah Teâlâ'nın iken, **"Receb, Allah Teâlâ'nın ayıdır"** demekten maksat ne?.. Bundan maksat; "Receb ayında Allah Teâlâ hazretleri, kulları çok afv-ü mağfiret ediyor; kulları çok affettiği, tevbe eden kullarını çok bağışladığı bir aydır." demek oluyor.

Receb, Allah Teâlâ'nın ayıdır. Günahları bağışlar, Receb kelimesinin **"Re"** harfi, Allah Teâlâ'nın rahmetine; **"Cim"** harfi, Allah Teâlâ'nın cömertliğine; **"Be"** harfi, Allah Teâlâ'nın birr-u ihsanına delâlet eder. Allah Teâlâ, Receb ayında, başından sonuna kadar kullarına üç şekilde izzet ve ikramda bulunur. Bunlardan birisi, az emekle bol rahmet ve bereket; ikincisi, cömertlikte sınırsızlık, yani bu aya hürmet eden kullarına bol bol vermesi demektir. Üçüncüsü, cefasız birr-u ihsandır ki, iyilik üzerine iyilik, yardım üzerine yardım, bağışlama üzerine bağışlamadır."[2]

O bakımdan Allah Teâlâ'nın kullarına tevbe kapısını, affetme, mağfiret eyleme kapısını açmış olduğu bir ayın kapısından geçmiş oluyoruz. Demek ki, Receb ayında tevbe edeceğiz, Allah Teâlâ'nın affını, mağfiretini isteyeceğiz. Şaban ayında Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin has ümmeti olmağa çalışacağız. Ramazan ayında da Allah Teâlâ'nın lütfuna ermeye, ümmet olarak mükâfatları kazanmaya gayret edeceğiz. Enes b. Mâlik (Radıyâllâhü Anh)'dan rivayete göre Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz, Receb ayına girdiği zaman:

"Allahümme bârik lenâ fî Recebe ve Şaban ve belliğnâ Ramazan. = Ey Allah'ım! Receb ve Şaban ayını bize mübarek kıl. Ve bizi Ramazana ulaştır." diye dua ederlerdi.[3]

Receb tevbe ayıdır, kullar tevbe eder. Allah da Receb ayında kullarının tevbesini kabul eder. Onları affeder, günahlarını bağışlar, amel defteri bembeyaz olur.

Şaban, Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin "Benim ayım" dediği bir ay... Tabii biz de, Şaban ayında Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz hazretlerine bağlılığımızı, sünnet-i seniyyesine ittibâmızı, O'na salât-ü selâmımızı çok yaparak, Şaban ayını da ibâdetle, tâatle geçirmeğe gayret etmemiz gerekir.

Ramazan da bizim, Ümmet-i Muhammed'in ayıdır. Ramazanda da gayretimizi son noktaya getirerek, bu aylarda başlamış olduğumuz güzel çalışmanın sonucunu, ekimin hasadını almalıyız. Demek ki, bütün bu rivayetlere topluca baktığımız zaman, bu üç aylık devre içinde insanın, Cenâb-ı Hakk'ın sevdiği yola girmesi, tevbe edip ibâdetlere başlaması, iyi bir Müslüman olarak yaşaması, oruçlarla nefsini ıslah edip, iradesini kuvvetlendirip içini dışını temizlemesi, sevabları kazanması, mübarek bir hayat yaşaması; Ramazana girince de, bunları arttırıp en son büyük mükâfata erip, dünyada da âhirette de bayrama ulaşması planlanmış oluyor. Kullara bir imkân ve fırsat olarak bahşedilmiş oluyor.

Receb ve Şaban ayları, rahmet ayı olan Ramazanı karşılayan aylar olup, Ramazan ayının müjdecisidir. Dinimizde ayrı bir değeri olan üç ayların, kişide insanî özelliklerin olgunlaşmasında ve iradenin kontrol altına alınmasında rolü büyüktür. Zira Receb ve Şaban aylarının feyzinden ve bu aylarda bulunan Regâib, Miraç ve Berat gecelerinin rahmetinden istifade yolunu tutan bir kişi, Ramazan ayında ise her türlü kötülükten kendini uzak tutar ve insanî vasıflarının artmasına gayret eder. Nihayet Kadir gecesinde yapacağı ibâdet ve tevbe ile manevî hazza ulaşır.

Bu ayların diğer bir özelliği; mü'minleri her çeşit kir, pas ve günahlardan uzaklaştıran, fazileti büyük, rahmeti bol, mağfireti geniş ve bereketi sınırsız olan dinimizdeki beş mübarek geceden dördünün bu aylar içinde olmasıdır.

Gerçekten bu mübarek üç aylarda ardı ardına gelen **"Regâib, Mirac, Berat ve Kadir"** geceleri, bin yıllık kızgın, yakıp kavuran hayat çölünde susuzluktan ölmek üzere olan insanların kana kana su içtiği ilâhi rahmet pınarlarıdır. Bütün bu geceler bir bakıma çöllerde yer yer rastlanan vahalara benzerler. Kızgın güneş altında ve kum fırtınaları arasında seyahat eden çöl yolcuları bu

2) Abdulkadir Geylani, Gunyetu't-Talibin, 229
3) Taberani, el-Mucemu'l-Evsat, No:3951; 4/558, Beyhaki, Şuabu'l-İman, Sıyam:23, No:3815; 3/375

vahalarda nasıl dinlenmek, yollarına devam edebilmek için güçlerini yenileme imkânı bulurlarsa, biz inanmış hayat yolcuları da bu mübarek gecelerde bunalan ruhlarımızı ferahlandırmış, kalplerimizi, vicdanlarımızı kaplayan gam, kasavet paslarını, kirlerini silmiş; bir senelik hayatımızın muhasebesini yapmak, günahlarımıza tevbe etmek imkânını elde etmiş oluruz. Yeter ki bu idrâke ve bu şuura ermiş olalım.

Ayrıca; birbiri ardınca gelen mübarek gün ve geceler, hayat yolculuğumuz üzerinde konulmuş birer ikaz levhasıdır. Nasıl ki bir şehirden diğer bir şehire giderken yol üzerinde çeşitli levhalar ve ikaz lambaları vardır. Bunların görevi yolculuğun sâlimen seyretmesi içindir. Bu işaretlere riayet eden, canını ve malını korumuş olur. İşaretlere riayet etmeyenler ciddi rahatsızlıklara uğrarlar. İşte üç ayları, diğer mübarek gün, gece ve saatleri ayrı bir anlatımla değerlendirmeliyiz. Bu anlar bizim kendimize gelmemize ve günahlarımızdan temizlenmemize vesile olmalıdır. Yaratanımızın bize verdiği fırsatları çok iyi değerlendirmemiz lazımdır.

Bu mübarek üç aylara kavuşmak büyük bir nimettir. Çünkü geçen sene aramızda bulunan bir kısım akraba, dost ve ahbablarımız yoklar. Biz kendilerine Allah Teâlâ'dan rahmet diliyoruz. Binaenaleyh, bu nimetin kıymetini bilip, ondan faydalanmamız gerekir. Mümkün mertebe oruç tutmaya gayret gösterelim. Bu ayları tamamen oruçlu geçiren Müslümanların sayısı pek çoktur. Resûl-i Kibriya (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz hazretleri de bu aylarda tutulan oruçların faziletinden sık sık bahsetmişler ve kendileri de bu aylarda daha fazla oruç tutmuşlardır.

Abdullah b. Abbas (Radıyâllâhü Anh): Receb ayında Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin: **"Bu, artık orucu bırakmaz"** deyinceye kadar çok oruç tuttuğunu, bazen de, **"Bu artık oruç tutmaz"** deyinceye kadar orucu terk ettiğini,[4] haber vermiştir. Bundan anlaşılıyor ki Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz, Receb ayında diğer aylara nazaran daha çok oruç tutmuştur.

Selman-ı Farisî (Radıyâllâhü Anh)'dan rivayet edilen bir Hadîs-i Şerifte: "Receb ayında; on rekat ayın başında, on rekat ayın ortasında ve on rekat da ayın sonunda olmak üzere toplam otuz rekat nafile namaz kılmanın faziletinden bahsedilmektedir.

Bu namaz, günahların bağışlanmasına vesile olur ve bir sene oruç tutmuş gibi sevâba nâil eder. Ve farz olan namazları devamlı kılmaya yardım eder. Bu namaz mü'mini müşrik ve münâfıktan ayırmaya alâmettir. Bu namazı kılanlar ile Cehennem arasında yetmiş hendek hâsıl olur, her hendeğin arası yer ile gök arası kadardır..." buyurulmuştur.[5]

Hz. Aişe Validemiz (Radıyâllâhü Anha)'dan rivayete göre, Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin nafile oruç tutmayı en çok sevdiği ay: Şaban ayıdır.[6] Ayrıca Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz: Ramazan-ı Şerif ayını daha fazla ibâdetle ve yüksek bir ubûdiyet, kulluk şuuru ile karşılama hazırlığına binaen, bu ayda diğer aylara nazaran daha fazla oruç tutmuştur.

Nitekim Hz. Aişe (Radıyâllâhü Anha) validemiz şöyle der: Resûlullah (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz, o derece oruç tutardı ki, biz; bu, artık orucu bırakmaz, derdik. Bazen de orucu öyle terkederdi ki artık bu, oruç tutmaz, derdik. Ben Resûlullah (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin Ramazan-ı Şerif ayından başka hiçbir ayı tamamen oruçlu geçirdiğini görmedim. Şaban ayı kadar hiçbir ayda çok oruç tuttuğunu da görmedim.[7]

Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin, Şaban ayında çok oruç tutması, ameller Allah Teâlâ'ya o ayda arz olduğu içindir. Üsame b. Zeyd (Radıyâllâhü Anh) diyor ki:

- Yâ Resûlellah! Şaban ayında tuttuğun kadar başka aylarda oruç tuttuğunu göremiyorum, sebebi nedir? dedim. Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz de:

4) Müslim, Sıyam:179; Ebû Dâvud, Sıyam:56, İbn-i Mâce, Sıyam:30; Nesâi; Sıyam:34-70; Dârimi, Savm:33; A.b.Hanbel, 1/227, 231, 341, 301, 321, 326, 3/104, 179, 230

5) Abdulkadir Geylani, a.g.e. Sh:229-238

6) Ebû Dâvud, Sıyam:57; Nesâî, Sıyam:70; A.b.Hanbel, 4/188; Hakim, Müstedrek, 1/434; Beyhaki, Sünen, 4/292

7) Buhari, Savm:52; Müslim, Sıyam:175; Ebû Dâvud, Sıyam:59; Tirmizi, Savm:37; Nesâî Savm:70

- **Bu Şaban ayı, Receb'le Ramazan arasında insanların gaflet ettikleri bir aydır. Halbuki o, yani Şaban ayı, amellerin Rabb-ül Âlemîn'e yükseltildiği bir aydır. Ben, oruçlu olduğum halde amelimin yükseltilmesini seviyorum, istiyorum,** buyurdu.[8]

Diğer bir sebeb; Hz. Aişe (Radıyâllâhü Anha) diyor ki: Resûlüllah (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz, Şaban ayının tamamında oruç tutardı. O'na dedim ki:

- Yâ Resûlellah! Oruç tutmanda, Sana ayların en sevimlisi Şaban'dır, değil mi?. Şöyle buyurdu:

- **Evet! Çünkü Allah Teâlâ, o sene ölecek olan kimselerin hepsinin isimlerini o ayda yazar. Ben de, oruçlu olduğum halde ecelimin gelmesini seviyorum.**[9]

Ramazan ayı ise Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin **"Evveli rahmet, ortası mağfiret ve sonu cehennemden azad olmaktır."**[10] diye haber verdiği büyük bir aydır. Bu bakımdan Ramazan ayı; bir müjdeleme, bir uyarma, bir toparlanma, bir daha iyiye gitme ayıdır.

Sahabe-i Kiram hazerâtı, Şaban ayında Kur'an-ı Kerim'i çok okumaya başlar ve Ramazan-ı Şerife hazırlıklı çıkmaya çalışırlar, bu maksatla işlerini ve halk ile münasebetlerini düzene korlar, borçları varsa öderler, alacakları varsa alırlar, fakir ve düşkünlere de yardım ederek onların da gönüllerini hoş etmeye önem verirlerdi.

Abdülkadir-i Geylânî (Kuddise Sirruhu) şöyle demiştir: Receb cefayı terk ayıdır; Şaban âmel ve vefa ayıdır; Ramazan ise, sadakat ve safa ayıdır. Receb tevbe ayıdır; Şaban muhabbet ayıdır; Ramazan Hakk'a yakınlık bulma ayıdır. Receb hürmet ayıdır; Şaban hizmet ayıdır; Ramazan nimet ayıdır. Receb ibâdet ayıdır; Şaban zahidlik ayıdır; Ramazan ise, ziyadesi ile nimetlere ermek ayıdır. Receb ayında iyilikler kat kat artar; Şaban ayında kötülükler kalkar; Ramazan ayında ikramlar gelmeye başlar. Receb, önce gidenlerin ayıdır; Şaban, ortadakilerin ayıdır; Ramazan ise, âsilerin ayıdır.

Zunnûn-î Mısrî (Kuddise Sirruhu) şöyle demiştir: Receb âfetlerin geri bırakıldığı, Şaban taatlerin yapıldığı, Ramazan ikramların beklendiği aydır. Bu duruma göre: Bir kimse âfetleri terk etmez, taatta bulunmaz, ikramları da gözetmez ise o kimse zarar etmiştir. Zunnûn-î Mısrî (Kuddise Sirruhu) bir başka zamanda şöyle demiştir. Receb ekim, Şaban sulama, Ramazan ise harman ayıdır. Her ekilen biçilir. Her yapılan işin karşılığı görülür. Bir kimse ekim zamanını boşa geçirirse, harman zamanında pişmanlık duyar. Âhirette kötülük göreceğinden dünyada beslediği ümitler de hiç olur.

Sâlih zatlardan bazısı şöyle demiştir: Sene bir ağaçtır. Receb ayı, senenin yapraklanma günleridir. Şaban ayı, meyvelenme günleridir. Ramazan ayı ise, senenin meyvelerinin toplandığı günlerdir.

Şöyle anlatılmıştır: Receb ayı Allah Teâlâ'dan gelecek mağfiretlere tahsis edilmiştir. Şaban özel olarak şefaat ayı kılınmıştır. Ramazan ayında iyilikler kat kat verilir. Bunun için tahsis edilmiştir.[11]

Görülüyor ki Hz. Peygamber (Sallallâhü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz ve büyüklerimiz bu aylara ve günlere oldukça fazla önem vermişler, Allah Teâlâ'ya ibâdet ve taatte büyük gayret göstermişler ve biz ümmetlerine güzel örnek olmuşlardır. Bu yüzden ki bu ayların kadr-u kıymetini idrak eden ve bu büyük Rahmetten istifade etmeye çalışan büyük zatlar bu ayları büyük bir canlılık içerisinde geçirmişler. Mümkün mertebe oruç tutmuş, Kur'an-ı Kerim okumuş, etraflarındaki insanları da bu güzel hasletlerle donatmaya gayret etmişlerdir. İşte asrın kirine-pasına bulaşmış insanlar, kâinatın alkışladığı böylesi mübarek ayları vesile kılarak bu fırsatları en iyi şekilde değerlendirmenin yollarını aramalıdırlar. Böylesi günlere bir daha kavuşamama ihtimalini de hesaba katan bir mü'min nasıl bir devlet ve nimetle karşı karşıya kaldığının farkına varırsa; umulur ki şanına uygun bir şekilde değerlendirir.

8) Nesâî, Sıyam:70; A.b.Hanbel, 4/201
9) Müsnedü Ebi Ya'la, 4/277
10) Beyhekî, Şuabü'l-İman, 3/305,N0:3608
11) Bak. Abdulkadir Geylani, a.g.e. Sh:229-238

BİZANS İMPARATORU'NUN HAZRETİ MUÂVİYE'Yİ SEVMEMESİNİ ANLIYORUZ DA...

Taha Akyol, gazeteci ve televizyon programcısı... Köşe yazarlığı yaptığı gazete Milliyet, program yaptığı televizyon da ona benzer bir kanal. **"Hacı hacıyı bulur Mekke'de, derviş dervişi bulur tekkede"** kabilinden, Taha Akyol da gazete ve televizyon olarak kendine onları uygun bulmuş ki senelerdir aynı yerde.

Bu zat, 13 Ocak tarihli yazısında Prof. Hayrettin Karaman'la geçen bir sohbetten şöyle bahsediyordu:

"Önceki gün Prof. Hayrettin Karaman'la görüşürken sözü Hz. Ali ile Muaviye arasındaki ihtilafa, yaşanan vahim olaylara getirdim, görüşünü sordum. Çünkü geçmişte birçok Sünni tarihçi o facialar için "ictihat farkı" demekle yetinmişler, eleştirel ve analitik bakmaktan sakınmışlardı. Muaviye'yi eleştirmek gerekmez miydi?"

Hazreti Muâviye gibi muhterem bir sahâbînin eleştirilmesini soru şeklinde de olsa arzu eden Taha Bey, "**geçmişte birçok Sünni tarihçi o facialar için "ictihat farkı" demekle yetinmişler**" derken, farkında olmadan bir gerçeği de ifade ediyordu. O gerçek, sünnî Müslümanların asla Hazreti Muâviye'nin aleyhinde konuşmamasıydı. Çünkü Hazreti Ali ile Hazreti Muâviye arasındaki hadiseler ictihad farkından ileri geliyordu, onun için ikisi de tenkit edilemezdi ve ikisine de hürmet duyulurdu. Sünnîlik yani ehl-i sünnetten olmak bunu icap ettiriyordu.

Hazreti Muâviye'nin tenkit edilmesi icap ettiğini söyleyen Taha Akyol, bir Milliyet yazarıdır ve yazdığı eserlerle İslama darbeler üzerine darbeler indiren Montgomery Watt gibi bir müsteşrike hayranlık ifadeleri kullanan birisidir. Montgomery Watt'ı seven Taha Bey Hazreti Muâviye'yi sevmiyor olmalı ki, gönlü Hazreti Muâviye'nin tenkit edilmesini istiyor.

Elbette gönüllere pranga vurulamaz ve herkes istediğini gönlünden geçirebilir. Onun gönlünden de demek o geçmiş ki "**Muaviye'yi eleştirmek gerekmez miydi?"** diyor.

Taha Akyol'un hevesi kursağında kalmamış. Hayrettin Karaman onu hiç bekletmeden, ümitsizliğe kapılmasını da beklemeden hemencecik onu gönlünün arzusuna kavuşturmuş ve beklentisini yerine getirmiş. Yani Hazreti Muâviye'yi acımasız bir şekilde tenkit etmiş.Taha Akyol bunu şöyle anlatıyor:

"Hayrettin Hoca şunu söyledi: "Muaviye'yi sevmem, ama sövmem de... Ehl-i Beyt sevgisiyle Muaviye bir kalpte birleşmez!"

Hayrettin Karaman her ne kadar **"Ehl-i Beyt sevgisiyle Muaviye bir kalpte birleşmez!"** dese de Taha Akyol'un yazdığı gibi, ehl-i sünnet âlimleri hem ehl-i beyti seviyorlar hem de Hazreti Muâviye'ye dil uzatmıyorlar. Demek ki ehl-i sünnetten olmak aynı zamanda Hazreti Muâviye'yi sevmek ve onun aleyhinde bulunmamak demektir. Taha Akyol bile bunun farkında. Nitekim şöyle diyor:

".....Hayrettin Karaman'ı dinlerken 19. yüzyıldaki en büyük âlimimiz olan hukukçu ve tarihçi Cevdet Paşa'yı hatırladım. Bu vahim olayları anlatırken yüreğinin nasıl kanadığını ve Ehli Beyt için nasıl gözyaşı döktüğünü hissedersiniz, ama Muaviye'yi böyle (Hayrettin Karaman gibi) eleştirmekten sakınır."

Tabii sakınacaktır. Çünkü Ahmet Cevdet Paşa ehl-i sünnet maskesi ile Müslümanları kandıran biri değil gerçekten ehl-i sünnet bir zattır. Doğrusu da onun yaptığıdır. Zaten İslâm ehl-i sünnet dengesi de öyle korunur.

Ve yine ehl-i sünnet bir müslüman insafsız, vicdansız ve iftiracı olmaz. Olmayacağı için de Hazreti Muâviye vefat ettikten sonra, onun oğlu Yezid zamanında meydana gelen Kerbelâ hadisesinden dolayı Hazreti Muâviye'yi suçlamaz da.

Ama zamanımızda kendilerinin ehl-i sünnet olduğunu söyleyen Hayrettin Karaman gibi bazıları, yeni bir çığır açmaya çalışmakta ve İslam tarihinde yaşanmayan bir suçlamayla, -güya ehl-i sünnet adına- hiç çekinmeden Hazreti Muâviye'yi suçlamaktadırlar. Oysa şimdiye kadar hiçbir ehl-i sünnet tarihçisi böyle bir şey yapmamıştır. Cevdet Paşa'nın tavrı buna bir örnektir. Sayın Karaman buyursun söyleyebiliyorsa Cevdet Paşa'nın ehl-i sünnetten olmadığı söyleyebilsin.

Tam burada soralım:

Hazreti Muâviye hakkındaki tavırları birbirini tutmayan Ahmet Cevdet Paşa mı ehl-i sünnetten yoksa Hayrettin Karaman mı?

Değerli okuyucular, ehlisünnet içinde olupta veya görünüpte Hazreti Muâviye aleyhinde konuşan şimdiye kadar olmamıştı. Hayrettin Karaman bu hususta bir ilk.

Ne diyelim, Montgomery Watt gibi bir ingilize sevgi besleyen Taha Akyol bu tavrı övebilir, nitekim övüyor da. Övüyor ve şöyle söylüyor:

"Karaman'ın bu bakışı Sünni İslami tarihçilikte bir yeniliktir, ufuk açıcıdır."

Taha Akyol gibi birisi, Karaman'ın yaptığını **"ufuk açıcıdır"** diye övüyor. Karaman sevinebilir.

Ama hiç olmazsa Taha Bey, aynen Karaman gibi **"Muaviye'yi ben de sevmem, sövmem de..."** diyorsa da Hazreti Muâviye hakkındaki şu gerçekleri de gizlemeksizin ortaya koyuyor:

"Bunun yanında, siyasi ve askeri zekâsı, bilhassa İslam'ı denizlere açması önemlidir. Denizlere ve değişik coğrafyalarda değişik kültürlere açılmak, İslam'da bilim ve felsefenin gelişmesine yol açmıştı. Keşke 12. yüzyıldan sonra bu bilim ışığı sönmeseydi."

Hayrettin Karaman'ın ilmî dürüstlüğünü bilmemiz için hiç olmazsa Taha Akyol kadar da

mı yapamazdı? Onun ortaya koyduğu bu gerçekleri de mi dile getiremezdi? Bir türlü söylemiyor veya söyleyemiyor.

Taha Bey neticeye gidiyor ve bir ilâhiyat profesörü olan Hayrettin Karaman'a adeta öğüt verircesine şu cümleleri kaleme alabiliyor:

"Netice: Nasıl tabiatta sadece iki renk yoksa tarih de ak ve karadan ibaret değildir. İdeolojik veya itikadi "kutsal"larımız tarihin ve günümüzün renklerini görmemize engel olmamalıdır."

Eh... Bu kadarı yeter. Bir Milliyet yazarından daha fazlasını zaten beklemeyiz.

Akyol'un bu yazısının ardından Hayrettin Karaman aleyhinde çeşitli tepkiler ortaya çıktı. Bunun üzerine Karaman başka bir köşe yazısı kaleme alma ihtiyacı duydu. Fakat o yazıda da Müslümanların üzerlerine titrediği şanlı ashabı yermekten geri kalmadı. Bakın âyetlerle övülen ashab-ı kiramı küçük düşürücü neler yazmıştı:

"Ashab elbette masum değildir, yanılır, günah işler, yanlış yola gider; bu takdirde de -böyle olan ashabın- peşinden gidilmez ve böyle yapanlar sevilmez. Efendimiz hayatta ilken içki içen, çalan, yalan söyleyen, iftira eden, O'nun sırrını düşmanlarına bildirmeye teşebbüs eden ashab da olmuş, Peygamberimiz bunlara gerekli cezayı vermiştir."

Demek ki Sayın Karaman sadece Hazreti Muâviye'yi sevmiyor değil. Onun nazarında ashabın birçoğu sevilmez cinsten. Neyse biz bu cümleleri Müslümanların anlayışlarına havale edelim ve **"Ashabım hakkında Allah'tan korkun, onlar hakkında ileri-geri konuşmaktan sakının"** buyuran Peygamberimiz'in, ashab hakkındaki tavrını hatırlatıp devam edelim.

Hayrettin Karaman, bir televizyon programında, **"Hanefî mezhebi âlimlerine göre kadın önde olursa ya da erkeğin hizasında olursa erkeklerin namazı bozulur"** dedikten sonra, **"Bozulmaz niye bozulsun. Kadınlar ve erkekler aynı hizada durabilirler"** diyerek, başta İmam-ı Âzam Hazretleri'ne ve bütün Hanefî' âlimlerine itiraz etti. Açıktan açığa onların ictihadlarını kabul etmediğini söylüyor da kendisinin hangi mezhebi kabul ettiğini bir türlü söylemiyor.

Bu ilâhiyat profesörü, **"Hilafeti kim kaldırdı?"** başlıklı yazısında tarihi gerçeklerle taban tabana zıt olan yalan-yanlış şu cümleleri yazmaktan da çekinmiyor:

"Suriye valiliğinden azledileceğini anlayınca Hz. Ali'ye isyan eden Muâviye, Hz. Ali'nin şehadetinden sonra kendisine bey'at edilen Hz. Hasan'a, "Benim namıma hilafetten çekilir ve bana bey'at edersen ben hayatta olduğum sürece ülkeyi idare ederim, sonra oğlumu veya bir başkasını yerime bırakmam, veliaht tayin edip bey'at almam" demiş, Hz. Hasan bu şartla hilafeti bırakmış ve ona bey'at etmiştir. Fakat Muaviye sözünde durmamış, oğlu Yezid'i veliaht tayin etmiş ve daha kendisi hayatta iken onun adına (kendisinden sonra halife olması için) her hileye ve şiddete başvurarak halktan bey'at almıştır. Başka yerlerde bey'at işini hallettikten sonra Medine'ye gelmiş, yaptığı usulsüzlüğe muhalefet eden bazı genç sahabiler ile Peygamberimiz'in torunu Hz. Hüseyn'i bir odaya hapsettirmiş, başlarına silahlı nöbetçiler koymuş ve şöyle demiştir: "Ben şimdi halka sizin bana bey'at ettiğinizi söyleyeceğim, eğer aksine bir söz söylerseniz nöbetçiler kellelerinizi uçursunlar".

Değerli okuyucular!

Baştan sona yalan ve yanlış olan bu bilgiler sünnî tarihçilerin eserlerinde bulunmaz. Böyle şeyleri yazsa yazsa ya Şiî veya müsteşrik / oryantalist tarihçiler yazarlar.

Biz **"Bu söz acem yalanını geçti"** tekerlemesini dinleye dinleye büyüdük. Onun için, Hayrettin Karaman'dan aktardığımız yukarıdaki cümlelerin, bizim nazarımızda varlığı ile yokluğu arasında hiçbir fark yoktur. O iddialara, biz değil şiî veya müşteşrik yazarların yazdıklarına itibar edenler itibar edebilirler. Ama biz asla...

Bazılarının zihnine, **"Tamam, müsteşriklerin yazdıklarına itibar etmeyelim ama şiîleri niçin onlarla aynı cümlede zikrediyorsunuz?"** şeklinde bir süal gelebilir.

Bu mukadder süâle kısaca şöyle cevap vermek isterim:

Biz ehl-i sünnet Müslümanlar nasıl Kur'an-ı Kerim'den sonra Sahih-i Buhârî'ye ikinci değerli kitap nazarıyla bakıyorsak, şîanın da Sahih-i Buhârî ayarında değer verdiği bir kitap vardır: Usûlü'l-Kâfî...

Şîanın Kur'an'dan sonra ikinci değerli kitap olarak sahip çıktığı işte bu Usulü'l-Kâfi'nin iki yerinde İmam-ı Âzam Hazretleri'ne lânet ediliyor.

Ve bu kitap şu anda İran'da harıl harıl basılıp satılıyor.

Türkiye'de de tercümesi yapıldı. Yayınlayan: Dâru'l-Hikem, tercüme eden: Vahdettin İnce, Arapça tatbik: Hamid Turan, Türkçe metni gözden geçiren: Prof. Dr. Hüseyin Hatemi. Baskı tarihi: 2008- İstanbul.

Onun için kimse kalkıpta, benim mezheb imamına lânet eden bir kitabı başucu kitabı olarak kabul eden bir yazarın yazdığı kitabın yazdığına değer vermemi beklemesin.

Sadede gelelim...

Yukarıdaki cümleleriyle Hazreti Muâviye'nin Hazreti Hasan Efendimiz'i kandırdığını söyleyen Sayın Karaman, on parmağına on kara almış, ehl-i sünnet dışı yalancı tarihçilerin eserlerinden aldığı gerçek dışı ifadelerle gerçekleri karalıyor. Böyle yapmakla da aslında sadece Hazreti Muâviye'yi değil bütün İslam tarihini ve İslam tarihçilerini de karalıyor ve hepsine iftira ediyor. Oysa, anlatılanın doğrusu onun değil İslam tarihlerinin yazdıklarıdır. Meselâ İbni Kesir'in **El- Bidâye ven-Nihâye** isimli İslam tarihinde şöyle deniliyor:

"Muâviye, karısı Fâhite binti Kurta ile birlikte bir yaz gününde uyurken Hazreti Ali'nin ölüm haberi geldi. Yatağından kalkıp oturdu ve **"İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn"** dedikten sonra ağlamaya başladı. Karısı Fâhite:

"Bak hele şuna sen! Dün Ali ile savaşıyordun, bugün ise onun ölümüne ağlıyorsun" dedi.

Hazreti Muâviye radıyallâhü anh ise ona şöyle cevap verdi:

"Yazıklar olsun sana! Ali ile beraber onun hilmi (yumuşak huyluluğu) **da, ondaki ilim de fazilet** (üstünlük) **de gitti. O İslama bizden önce girmişti ve benden hayırlı bir kimse idi. Ben ona ağlıyorum."**

Gördüğünüz gibi Hazreti Muâviye, Hazreti Ali'nin yumuşak huylu, ilim sahibi, değerli bir zat, İslama kendisinden önce girdiği için kendisinden üstün ve hayırlı bir kimse olduğunu söylüyor. Yani aralarında bazı şeyler geçmiş olsa da değerini biliyor ve asla aleyhinde konuşmuyor.

İbn-i Asâkir, Hazreti Muâviye'nin hayatını anlatırken Ebü-l Kasım'dan şunu naklediyor:

"Amcam Ebû Zür'a'ya birisi geldi. Konuşma sırasında **"Muâviye'ye kinim var"** dedi. Amcam **"Niçin?"** diye sorunca, **"Haksız yere Ali ile savaştı ve adam öldürdü"** demesi üzerine amcam şöyle cevap verdi: **"Muâviye'nin rabbi çok rahmet sahibi olan Allah'tır. Muârızı da kerem sahibi olan Hazreti Ali'dir. Sana ne oluyor ki ikisi arasına giriyorsun?"**

Her biri birer ilâhiyatçı olan Ali Bardakoğlu (Eski Diyanet İşleri Başkanı), Celal Kırca, Selahattin Polat, Ali Toksarı ve M. Kemal Atik tarafından hazırlanan **Sahâbîler Ansiklopedisi**'nin Muâviye b. Ebû Süfyan (Radıyallâhü anh) maddesinde şöyle yazıyor:

"Hazreti Muâviye'ye, **"Hilafet hususunda sen Ali'den daha mı lâyıksın ve sen Ali'ye benzer misin?"** diye sorulduğunda **"Hayır! Ben Ali'ye hilâfet hususunda rekâbet etmek istemem ve çok iyi bilirim ki Ali benden üstündür ve hilâfete daha lâyıktır"** demiştir."

Görülüyor ki, Hayrettin Karaman bu hususta sadece İslam büyükleriyle değil kendi meslektaşlarıyla da ters düşüyor. Düşüyor da keşke sadece onlarla ters düşmekle kalsaydı da daha ileri gitmeseydi. Bakın daha kimlerle ters düşüyor:

1- Hazreti Osman (Radıyallâhü anh) ile ters düşüyor:

Çünkü, Hazreti Osman (Radıyallâhü anh), halifeliği zamanında bütün Suriye'nin idaresini Hazreti Muâviye'ye bırakmıştı. Hazreti Osman öyle yapsa da Hayrettin Karaman Hazreti Muâviye'yi sevmiyor.

Yoksa Hazreti Osman (Radıyallâhü anh) Hazreti Muâviye'yi Hayrettin Karaman kadar tanıyamamış mıydı?

2- Hazreti Ömer (Radıyallâhü anh) ile ters düşüyor:

Çünkü, Hazreti Ömer (Radıyallâhü anh), halifeliği zamanında kardeşi Yezid'in yerine Hazreti Muâviye'ye Şam valiliğini vermişti. Onu her gördüğü yerde **"Bu ne güzel bir arap sultanıdır"** derdi. Hazreti Ömer öyle dese de Hayrettin Karaman Hazreti Muâviye'yi sevmiyor.

Yoksa Hazreti Ömer (Radıyallâhü anh) Hazreti Muâviye'yi Hayrettin Karaman kadar tanıyamamış mıydı?

3- Hazreti Ebûbekir (Radıyallâhü anh) ile ters düşüyor:

Çünkü, Hazreti Ebûbekir (Radıyallâhü anh), halifeliği zamanında Hazreti Muâviye'yi kardeşi Yezid ile beraber Suriye'nin fethine gönderdi. Hazreti Ebûbekir (Radıyallâhü anh) öyle yapsa da Hayrettin Karaman Hazreti Muâviye'yi sevmiyor.

Yoksa Hazreti Ebûbekir (Radıyallâhü anh) Hazreti Muâviye'yi Hayrettin Karaman kadar tanıyamamış mıydı?

4- Hazreti Resûlüllah ile ters düşüyor:

Çünkü, Peygamberimiz Hazreti Muâviye hakkında **"Ya rabbi! Onu azabından koru. Onu memleketlere hâkim kıl"** diye duâ etmiş, ayrıca **" Yâ Muâviye! Melik** (hükümdar) **olduğun zaman herkese iyilik et"** buyurarak ve **" Benden sonra ümmetimin üzerine hâkim olursun. O zaman iyilere iyilik et, kötülük yapanları da affet"** buyurarak hem öğüt vermiş hem de hükümdar olacağını müjdelemiştir. Hepsinden de mühimi, vahiy kâtipliği vazifesi verecek kadar Hazreti Muâviye'ye itimat etmiştir. Resûlüllah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) öyle yapsa da Hayrettin Karaman Hazreti Muâviye'yi sevmiyor.

Yoksa Hazreti Resûlüllah, Hazreti Muâviye'yi Hayrettin Karaman kadar tanıyamamış mıydı?

O Hazreti Muâviye ki Arabistan'da yetişen dört dahi kimseden biridir. Yumuşaklığı ve sabrı atasözü haline gelmiştir.

Âlimiyle dervişiyle asırlardır gelip geçen bütün İslam büyükleri Hazreti Muâviye'yi seviyor, onun hakkında kalplerini bozmayıp dillerini tutuyorlar da, ne hikmetse Hayrettin Karaman ve onun gibiler bir türlü Hazreti Muâviye'yi sevmiyorlar.

Bize öyle geliyor ki, bu mesele **"Sevmemek"** değil **"Sevememek"**tir.

Hazreti Osman, Hazreti Ömer ve Hazreti Ebûbekir (Radıyallahü anhüm) efendilerimiz bir kimseye değer verip onu ümmetin umumî işlerinin başına getiriyor ve en başta Resûlüllah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) aynı kişiye aynı derecede değer veriyor ve duâ ediyorsa, böyle bir zatı sevmeyen veya sevemeyen kimse kendi âkıbetinden korkmalı değil midir?

Hazreti Muâviye (Radıyallâhü anh)ömrünün son günlerinde hastalandığında oğlu Yezid'i çağırıp **"Ali'nin oğlu Hüseyin mübârek bir zattır. Kûfeliler onu senin karşına çıkarabilirler. Ona galip geldiğin zaman affeyle. İyi karşıla. Onun bize yakınlığı ve büyük hakkı vardır. Resûlüllah'ın torunudur"** dedi.

İşte gerçekler böyle. Hazreti Muâviye böyle söylediği halde, vefatından sonra vasiyetinin aksine üzücü olaylar meydana gelmişse bunda Hazreti Muâviye'nin ne vebali olabilir?

Hazreti Muâviye hastalığı artınca, **"Resûlüllah** (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) **bana bir gömlek giydirmişti. O mübârek gömleği bu güne kadar sakladım. Bir gün kestiği tırnakları da bir şişe içine koyup saklamıştım. Vefat ettiğim zaman o gömleği bana giydiriniz. O tırnakları da gözlerime ve ağzıma koyunuz. Belki onların hürmetine Cenab-ı Hak beni affeder"** dedi.

Sonra, **"Ben öldükten sonra cömertlik ve ihsan da kalmaz. Çok kimselerin gelirleri kesilir. İsteyenler eli boş döner"** dedi. Receb ayında Şam'da vefat etmiştir. Türbesi Şam'dadır.

Hazreti Ali onun hakkında, **"Muâviye'nin hükümdarlığını kötülemeyiniz. O giderse başların koptuğunu görürsünüz"** demiştir.

Makalemizi, Sayın Hayrettin Karaman'a arz

edeceğimiz şu hadiseyi anlatarak tamamlayalım.

Zaman Hazreti Ömer (Radıyallâhü anh)'ın halifeliği zamanıdır. Amr ibni Âs (Radıyallâhü anh) Mısır'ın fethi için vazifelendiriliyor. Mısır o zaman Rumların elindedir. Hazreti Amr'ın maiyetindeki 4000 askerin bir kısmı Şam Vâlisi Hazreti Muâviye'nin verdiği askerlerdir. Müslüman askerlerin içinde Hazreti Muâviye'nin askerlerinin de bulunduğunu haber alan İmparator Herakliyus, **"Bu Muâviye benim hoşuma gitmiyor. Onun askerlerinden çekiniyorum"** diyor. Telaşa kapılıyor. Çünkü yakınlarda bir esir hadisesi olmuş ve Hazreti Muâviye imparatora gereken dersi vermiştir. İmparatorun Hazreti Muâviye'den çekinmesine sebep olan hadise şuydu:

Mısır hudutlarında esir edilen bir müslümanı İstanbul'a götürüp imparatorun huzuruna çıkarıyorlar. İmparator soruyor:

- Ne zaman bizim topraklarımızdan defolup gideceksiniz?

Müslüman cevap veriyor:

- Siz ne zaman bize Kostantıniyye'nin (İstanbul'un) **kapılarını açacaksınız ve Müslüman olacaksınız?**

O anda imansız bir vezir yerinden fırlıyor ve Müslüman esirin suratına bir tokat atıyor. İmparator da kahkahalarla gülüyor.

O heybetli Müslüman yüzünü Şam'a doğru çevirerek,

- Ey Muâviye! Sen halife tarafından üzerimize idareci tayin edildiğin halde bana bir kâfir tarafından tokat atıldı. Eğer benim intikamımı almazsan seni Allah'a havale ederim, diyor.

İmparator yine kahkahalar atıyor ve Şam'a bir elçi göndererek,

- Esir ettiğimiz falan oğlu falan Müslüman senin için böyle böyle dedi, ne dersin? diye soruyor.

Hazreti Muâviye de ona bir elçi göndererek şu cevabı veriyor:

- Müslüman kardeşimiz haklıdır. İşin çaresine elbette bakılacaktır.

Cevabı alan imparator yine kahkahalar atıyor ve gelen elçiye Müslüman esiri gösterip,

- Bu esiri al. Şam vâlisine götür ve "İmparator yakında bununla beraber bütün Müslümanları esir etmek üzere geleceği için bu müslümana tenezzül etmedi ve geri gönderdi" de, diyor.

Müslüman esir Şam'a geliyor. Arkasından Hazreti Muâviyenin casusları İstanbul'a gidiyor ve o esire tokat atan veziri saraydan kaçırıp Şam'a getiriyorlar. Hazreti Muâviye müslümana soruyor:

- Kostantıniyye'de imparatorun huzurunda sana tokat atan adam bu mudur?

- Evet, ta kendisi.

- Şimdi sen de onun suratına yapıştır bakalım tokatı.

Şırraaak...

Sonra Bizanslı vezir aynen getirildiği yoldan götürülüp surlardan içeri bırakılıyor.

İyi mi?

İşte Bizans İmparatoru bundan dolayı Hazreti Muâviye'nin askerlerinden korkmaktadır.

Korkar da kızar da. Haksız da değildir...

Tamam anladık, Bizanslı kızıyor da.....

KİMSENİN HATIRLAMAK İSTEMEDİĞİ: ÖLÜM!

Ölüm gerçeği, nefsimizin pek hoşuna gitmeyen, keyiflerimizi kaçıran, hatta bazılarımızın hiç hatırlamak dahi istemediği bir hakikattir.

Nedense birçok kimse ölümden bahsedilmesini, onu hatırlamayı pek istemez. Ve ölümü düşünmediği müddetçe de onunla karşılaşmayacağını zanneder. Halbuki Melekül-Mevt'in, her gün her evin üzerinde beş defa durduğu ve her kulun yüzüne yetmiş defa nazar ettiği rivayet edilir. Yani biz hatırlasak da hatırlamasak da, bizim gündemimizde olsa da olmasa da ölüm gerçeği vardır ve istisnasız herkes bir gün mutlaka bu hakikatle yüz yüze gelecektir. Nitekim Rabbimiz Kur'an-ı kerimde: **"Her nefis ölümü tadacaktır"** (Al-i İmran: 185) buyurmaktadır.

Bu ayeti kerimeye inanmayan yoktur. Dünya üzerinde yaşayan milyarlarca insan içinde Allah'a inanan da vardır inanmayan da. Ateşe tapan da vardır, puta tapan da. Kim neye taparsa tapsın, neye inanırsa inansın, **"Her nefis ölümü tadacaktır."** âyet-i kerimesine inanmayan hiçbir kimse bulamazsınız. Herkes bu İlahi fermana istisnasız olarak iman eder. Kurban olduğum Rabbim öyle bir ayet buyurmuş ki, inkarı mümkün değil...

Hatırlarsanız bu ayeti kerime geçtiğimiz günlerde siyasetin de gündemine girmişti. Bir siyasi partinin milletvekili adayı, geçen ay bir tv. kanalında yayınlanan bir tartışma programında, bu ayeti kerime hakkında herkesi hayrete düşüren çok garip ifadeler kullanmıştı. Demişti ki:

"Zincirlikuyu'da önünden hergün binlerce insanın geçtiği mezarlığın kapısının üstünde eskiden; "ruhuna el-Fatiha" yazardı. Şimdi: **"Her canlı ölümü tadacaktır."** yazıyor. Bu çok sinir bozan bir şey..."

Evet maalesef bu talihsiz sözler söyleyendi. Allah'ın kelamından böylesine rahatsız olan, ölüm gerçeğini beyan eden ayeti görünce sinirleri bozulan biri, kim bilir sizi ne kadar çok şaşırtmıştır. Aslında bu türden sözler, o ayet meali mezarlığın girişine yazıldığı zaman da söylenmişti. Kısaca hatırlayacak olursak: Zincirlikuyu Mezarlığı, belediye tarafından bakımdan geçirilip oranın çevre düzenlemesi yapılırken, mezarlığın girişine İstanbul Üniversitesi'nin Beyazıt'taki kapısına benzeyen bir kapı yapılmış ve kapının üzerine de **'Her canlı ölümü tadacaktır'** diye yazılmıştı. Bunun üzerine vaveylâlar koparılmış, "vay efendim nasıl böyle bir şey yazarsınız" diye fırtınalar estirilmişti. Malum medya ise hemen iş başı yapmış ve bu konu üzerine bir takım haberler yayınlanmıştı. Bir takım sokak röportajları yapılarak insanlara bu konu hakkında çanak sorular sorulmuş, bazı psikologlardan yorumlar alınmıştı. Neymiş efendim; güya **o** yazı, oradan gelip geçenlerin psikolojisini etkiler, hatta bozarmış, insanlar o yazıyı okuyunca ölümü hatırlayıp çalışma şevkleri kırılırmış...

Ne kadar hayret verici... Koskoca mezarlık ölümü hatırlatmıyor da, bir satırlık ayeti kerime ne hikmetse gözlerine batıyor... Hatta o zaman şöyle diyenler bile olmuştu; "ölüm gibi herkesin bildiği bir şeyi buraya yazıp Avrupa'ya bizi rezil mi edeceksiniz?"

Pes doğrusu... Memlekette bu kadar rezillikler yapılıyor rezil olunmuyor da, Mezarlığın kapısına oraya en uygun ayet-i kerime yazıldı diye mi rezil olacakmışız?..

Diyelim ki ölümü hatırlatan ayetler ve hadisler hiç yazılmasa, hatta yazmayı bırakın mezarlıklar bile kaldırılsa, minarelerden selâlar okunmasa, gazetelere ölüm ilanları vermek yasaklansa, cenaze arabaları trafikten men edilse, o zaman ölüm gerçeği değişecek mi, ölümler olmayacak mı?..

Dünya ehli olan, dünyasını abâd etmek için çalışmış ama ahireti için yatırım yapmamış olan kimseler, ölümü hatırlamayı ve ölümden söz edilmesini hiç istemezler. Hasbelkader ölümden bahis açılsa keyifleri kaçar, suratları asılır, midelerine kramplar girer. Çünkü ölümden çok ama çok korkarlar. Halbuki korkunun ecele faydası yoktur. Ne kadar korksan da bir gün mutlaka başa gelecektir. Şairin dediği gibi:

İster bey ol, ister paşa.

Adem gibi bin yıl yaşa.

Er geç gelir ölüm başa,

Yatırırlar musalla denen taşa.

Ölüm gerçeğini kabullenmek insana ağır gelebilir. Ölüm denince tebessümler donakalıp kalpler daralabilir. Kabre gireceği düşüncesi insanın tüylerini ürpertip korkutabilir. Ama bunlar ölüm gerçeğini değiştirmez. Zira bir insanın doğum tarihi nasıl belliyse, aynı şekilde ölüm tarihi de dakikasına, saniyesine kadar bellidir. Zengin- fakir, amir-memur, asker-sivil kim olursa olsun vakit saat geldi mi ölüm gerçeğiyle karşılaşacaktır. Afrika'nın balta girmemiş ormanlarında yaşayan Afrikalı bir zenci de ölecektir, Lordlar kamarasına mensup kontlar, baronlar da.. Kimsenin sahip olduğu malı-mülkü, makamı, mevkisi, şöhreti, ölümü kendisinden uzaklaştıramaz. Bu güne kadar herkes istisnasız ölüme boyun eğmiştir ve bundan sonra da eğmeye devam edecektir.

Bu gün her ne kadar toprağın üzerinde olsak da, yarın altında olacağız. İster malikanelerde, yalılarda yaşayalım, ister gecekondu da hiç farketmez. Neticede hepimizin gireceği yer iki metrekarelik bir çukurdan ibarettir ve oraya şimdiden hazırlanmaktan başka çare yoktur. Nitekim Süfyân-ı Sevrî (Rahmetullahi aleyh) bu konuda bizlere uyarı mahiyetinde şöyle demiştir:

"Kim kabri çokça düşünür (oraya hazırlanır) sa, onu cennet bahçelerinden bir bahçe olarak

bulur. Kabri anmaktan gafil olanlar ise, onu ateş çukurlarından bir çukur olarak bulur."

Rivayet edilir ki: Rebi b. Hayseme (Rahmetullahi aleyh) evinin bahçesini kazmış ve oraya bir kabir açmıştı. Kalbinin katılaştığını, nefsinin ibadet konusunda gevşeklik ettiğini gördüğünde, hemen o kabre girer uzanırdı. Orada bir müddet öylece durur, sanki ölmüş de onu defnetmişler gibi düşünürdü. Yani ölüm rabıtasını bahçesine kazdığı kabrin içinde yapar, sonra şu ayeti tekrar tekrar okurdu:

"Nihayet onlardan birine ölüm gelip çattığında, der ki: "Rabbim! Ne olur beni (dünyaya) **geri gönder. Ta ki, terk ettiğim şeyleri yapayım. Sâlih amelde bulunayım" Hayır! Onun söylediği bu söz** (boş) **laftan ibarettir. Onların gerisinde ise, yeniden dirilecekleri güne kadar** (süren) **bir berzah vardır.** (Müminûn: 99-100)

Sonra sanki Mevla Teala ona özel olarak müsaade etmiş de: "Ey Rebi! Bu seferlik seni geri çevirdim. Haydi amel et!" buyurmuş gibi tasavvur eder ve hemen yattığı kabirden kalkıp, aşkla şevkle ibadete koyulurdu.

Hayatta iken böylesine kendini ahirete hazırlayan, ölmeden önce bir nevi kabir antrenmanı yapan kimse, oraya girince zorluk çeker mi?.

Teknoloji, tıp bu kadar ilerlemişken ve pek çok hastalıklara da çare bulunuyorken, madem ölüme çare bulunamıyor, madem kabrin kapısını kimse kapatamıyor ve korkunun da ecele faydası olmuyor, öyleyse tek çare ona hazırlanmaktır. Dolayısıyla ölümden bahsetmemek, onu hatırlamamak bir kenara, bilakis sık sık onu anmak ve hatırlamak lazımdır. Zira ölümü anmak, bizlere Allah'ın çok büyük ayetlerinden birini hatırlatır ve üzerimizdeki gaflet perdesinin az da olsa aralanmasına vesile olur. Nitekim Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem):

"Lezzetleri kesen ölümü çokça hatırlayınız" buyurarak, ölümü düşünmeyi teşvik etmiştir. Çünkü ölümü düşünmek katılaşmış kalpleri yumuşatır, lezzetleri yıkıp yok eder, insanı dünyevî heves ve arzulardan soğutup ahiret gününü hatırlatır, tövbe ve istiğfara yöneltir. Burada yaptığımız zerre kadar hayrın da, şerrin de karşılığını göreceğimiz o dehşetli hesap gününü düşünerek, kendimize çeki düzen vermemize, oraya hazırlık yapmamıza teşvik eder.

Fakat ölümü anmak ve hatırlamaktan kaçanların, ölüm gerçeğiyle karşılaştıklarındaki rahatsızlıkları ise, o derece şiddetli olacaktır.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir hadisi şeriflerinde:

"Kabirleri ziyaret edin. Çünkü kabirleri ziyaret ölümü hatırlatır." buyurmuştur

Ölümü hatırlayan kişiye üç şey ikram edilir:

1- Tövbe etmede acele eder.

2 - Kanaatkâr olur. (Aşırı hırsa kapılıp dünyasını mamur için ahiretini berbat etmez.

3- İbadette gayretli ve neşeli olur.

Ölümü unutanlar ise üç şeyle i'kab olunur:

1- Tövbe etmeyi tehir eder.

2- Dünyaya haris olur.

3- İbadette üşenip tembellik eder.

Büyükler devamlı ölümü düşündüler, onu hatırlarında tutup gözlerinin önünde bulundurdular. Hatta Hazreti Ömer (Radıyallahu anh) kendisine ölümü hatırlatmak üzere bir kişi vazifelendirmişti. Her gün o şahıs gelir; "Ya Ömer ölüm var!" diye hatırlatır ve bu görev için kendisine tayin edilen akçesini alıp giderdi. Bir gün yine gelip; "Ya Ömer ölüm var!" deyince, Hazreti Ömer (Radiyallahu anhu) o şahsa:

- Artık ölümü hatırlatmanıza gerek kalmadı. Sakalımıza ak düştü. Bu beyazlıklar ölümün habercisidir. Bana devamlı ölümü hatırlatmaktadır, buyurdu.

Muhammed Elleffa (Rahimetullahi aleyh) bir keresinde cemaate şöyle seslendi:

"Ey Kardeşler! Allah'a yemin ederim ki ölümün şiddetleri ve zorlukları vardır. Ölüm şerbetinin acılığını düşünün! Çünkü ölüm kalplerin hevesini kırar, gözleri ağlatır, toplulukları ayırır, lezzetleri keser ve mal toplamayı men eder. Yıkılıp öleceğiniz günü, evlerinizden köşklerinizden ayrılacağınızı, geniş dairelerinizden çıkıp dar kabirlere gireceğinizi, eş-dost ve akrabala-

rınızın sizi defnettikten sonra adeta kaçar gibi oradan ayrıldıklarını düşünün. Sizden ayrıldıktan sonra ise yemelerini içmelerini, gülmelerini ve şehvetlerine döndüklerini ve kısa bir zaman sonra da sizi hiç bilmezmiş gibi olmalarını, yani sanki siz dünyaya hiç gelmemişiniz de, onlarla bir ömür geçirmemişiniz gibi yaşamaya devam ettiklerini hayal edin. Yumuşak döşeklerinizden alınarak, sert topraklar ve kuru kesekler üzerine konulduğunuzu düşünün!.."

Yezidi Rekkaşi (Rahmetullahi aleyh) ise insanlara sohbet ederken önce kendi nefsine sitem ederek: "Ey Nefis! Yazıklar olsun sana! Şayet sağ iken ibadetlerini yapmazsan, ölümünden sonra namazını kim kılacak? Orucunu kim tutacak ve senin ibadetlerini kim yapacak?" der ve nefsini ayıplardı. Sonra da cemaate dönerek:

"Ey Nas! Ölüm bir kimsenin belli bir vakti olursa, kabir evi, toprak yatağı olursa, kurtlar böcekler haşereler onun yakini olup, kıyamet korkusu onu huzursuz ederse, bu kimse nasıl olur da uykudan lezzet alır?" diye feryat eder, sonrada hıçkırıklarla ağlardı.

Evet, büyükler bu işin şuurundaydılar, ölümü böylesine ciddiye alıp gereken hazırlıklarını yapardılar. İnşallah bizler de gaflet uykusundan uyanalım. Henüz can tendeyken, dizimizde derman, gözümüzde fer varken bir an önce ahiret azıklarımızı tedarik etmeye gayret edelim. Yani bu gün fırsat elimizde ama yarın elden çıkabilir. Zira ölüm her an gelebilir.

Önümüzde aşılması, geçilmesi gereken çok zor engeller var. Kabir var, haşir-neşir var, hesap var, sırat var. Bunlar nasıl aşılacak nasıl geçilecek?.. Yol uzun, yük ağır... Ve nice meşakkatli merhaleler bizi bekliyor...

Cüneyd Suavi'nin "Kabus" isimli bir hikayesi var. Belki duymuş veya okumuşunuzdur.

İnsanın tabuta konulup kabre indirilmesini çok güzel tasvir ediyor. Konumuzla alakalı olması hasebiyle sizinle paylaşmak istedim. Fakat bu hikayeyi okurken, hikaye edilen şahıs bizmişiz gibi okursak, daha tesirli olur diye düşünüyorum.

"Çocukluğumdan beri dar mekânlardan sıkılır ve bu tür yerlerden feryat edercesine uzaklaşırdım. İleri yaşlarda bunun bir hastalık olduğunu anlamış, fakat bu illetten bir türlü kurtulamamıştım. Oysaki o dar mekânlara, şimdi ister istemez girecektim.

Beni sarıp sarmalamışlar ve uzunca bir tabuta yerleştirmişlerdi. Çevremde dolaşanların seslerini gayet iyi duyuyor ve gözlerim kapalı olmasına rağmen, her nasılsa onları görebiliyordum. "Genç yaşta öldü zavallı. Halbuki yapacak ne kadar çok işi vardı" diyorlardı.

Gerçekten de birçok işim yarım kalmıştı. Meselâ oğluma iyi bir işyeri açamamış, araba ve televizyonun taksitlerini henüz bitirememiştim. Büyük bir firma kurup dostlarımı orada toplamak da artık hayâl olmuştu. Üstelik kış çok yaklaştığı halde odun kömür işini halledememiş ve çatının akan yerlerini aktaramamıştım.

Yarıda kalan işlerimi arka arkaya sıralarken, kulaklarımı çınlatan bir sesle irkildim. Sanki mikrofonla söylenen bu ses beynimin en ücra köşelerinde yankılanıyor ve:

"Geçti artık geçti!" diyordu. İçimden "keşke geçmemiş olsaydı" diyordum. Nereden başıma gelmişti o kaza bilmem ki? Halbuki ne kadar da iyi araba kullanırdım.

Olup bitenleri hatırlamaya çalışırken, dostlarımın çevremi sardığını ve içinde bulunduğum tabutun kapağını örtmeye çalıştıklarını fark ettim. Onları engellemek için avazım çıktığı kadar bağırmak ve çırpınmak istediğim halde ne kımıldayabiliyor, ne de bir ses çıkartabiliyordum. Biraz sonra koyu bir karanlıkta kalmış ve gözlerimi, tabutun tahtaları arasından sızan ışığa çevirmiştim. Dehşet içinde: "Aman Allahım! Ne olacak şimdi benim hâlim?" dedim. Korkudan hiçbir şey düşünemiyordum. Bu arada omuzlara kaldırılmış ve sallana sallana götürülmeye başlanmıştım. Dışarıdaki seslerden yağmur yağdığı belli oluyor ve su damlacıklarının sesi, tabutumun gıcırtısına karışıyordu. Cenâze namazı için câmiye gidiyor olmalıydık.

Câmi deyince aklıma gelmişti. Çok yakınımızda olmasına ve her gün beş defa davet edilmeme rağmen, bir türlü vakit bulup gidememiştim. Ama her zaman söylediğim gibi elli yaşına gelince namaza başlayacak ve herkesin şikâyet ettiği kötü alışkanlıklarımı terk edecektim. Evet evet, şu kaza olmasaydı ileride ne iyi bir insan olacaktım. Daha önceden duyduğum ve nereden geldiğini kestiremediğim ses tekrar: "Geçti artık geçti!" diye tekrarladı.

Biraz sonra namazım kılınmış ve tekrar omuzlara kaldırılmıştım. Mahallemizdeki kahvehanenin önünden geçerken, her gün iskambil oynadığımız arkadaşlarımın neşeli kahkahalarını işitiyor ve; "herhalde ölüm haberimi duymamış olacaklar" diye düşünüyordum. Sesler iyice uzaklaştığında, eğik bir şekilde taşındığımı hissederek mezarlığa çıkan yokuşu tırmandığımızı anladım. Şiddetle yağan yağmurun tabuttaki çatlaklardan sızarak, kefenimi yer yer ıslattığının da farkındaydım. Buna rağmen dışarıda konuşulanlara kulak verdim. Dostlarımın bir kısmı piyasadaki durgunluktan söz ediyor, bir kısmı da futbol takımlarının son durumundan bahsediyordu. Tabutumu taşıyan diğer biri ise yanındakinin kulağına fısıldayarak: "Rahmetlinin ters adam olduğu öldüğü günden belli, sırılsıklam olduk birader." diyordu. Duyduklarım herhalde yanlış olmalıydı. Yoksa bu kimseler, uykularımı onlar için feda ettiğim dostlarım değil miydi?..

Yolculuğum bir müddet sonra bitmiş ve tabutum yere indirilmişti. Kapak tekrar açıldı ve cansız vücudumu yakalayan kollar, beni dibinde su toplanmış olan bir çukura doğru indirdiler. Boylu boyunca yattığım yerden etrafıma baktım. Aman Allah'ım!.. Bu kabir değil miydi? O ana kadar buraya gireceğimi neden düşünmemiştim?..

Sessiz feryatlarımı kimseye duyuramıyor ve dostlarımın, üzerimi örtmek için adeta yarıştığını hissediyordum. Tekrar zifiri karanlıkta kalmış ve bütün âcizliğimle dua etmeye başlamıştım: "Yârabbi! Bir fırsat daha yok mu, senin istediğin gibi bir kul olayım. Ve kabrimi, cennet bahçelerinden bir bahçeye çevireyim." Aynı ses, her zamankinden daha şiddetli olarak: "Geçti artık geçti" diye tekrarladı. "Her şey bitti artık."

Mezarımı örten o tahtaların üzerine atılan toprakların çıkardığı ses, gök gürültüsünü andırıyor ve bütün benliğimi sarsıyordu. Son bir gayretle birden yerimden fırlayarak kalkmaya çalıştım. Baktım ki, odamdaki rahat yatağımda yatıyorum. Korkunç bir kâbus görmüştüm. Bitişik dairede oturan doktor arkadaşım başımda duruyor ve beni ayıltmaya çalışarak: "Geçti artık geçti!" diye sesleniyordu.

Yattığım yerden yavaşça doğruldum. Terden sırılsıklam olmuş, stresten, korkudan, çaresizlikten bitkin bir hale düşmüştüm. Dışarıda sağanak hâlinde yağmur yağıyor, şimşek ve gök gürültüsünden bütün ev sarsılıyordu. Etrafımdakilerin şaşkın bakışları arasında kendimi toparlamaya çalışırken mırıldandım.

"Yârabbi, Sana zerrelerim adedince şükürler olsun! İyi bir kul olmak için, ya bir fırsat daha vermeseydin?"

Evet gerçekten ibret verici bir hikaye. Mevla Teala bizleri ibret alanlardan eylesin. "Yâ Rabbi, ne olur bir fırsat daha ver" diye yalvarmanın hiç bir fayda vermeyeceği o nedamet günü gelmeden, o günlere şimdiden en güzel şekilde hazırlanmak Rabbim cümlemize nasip eylesin...

Fi Emanillah!..

ADEM ŞENER

YARATILIŞ GAYEMİZ VE DÜNYA HAYATI

Allahü Teâlâ'ya hamd, Resulüne, âline ve eshabına salât-û selamdan sonra;

Kıymetli okurlarım! Bu ayki yazımızda, bizleri yoktan var eden Allah-ü Teâlâ'nın bizleri dünyaya gönderiş gayesini ve içerinde yaşamış olduğumuz dünya hayatını, ayet-i kerime ve hadis-i şerifler ışığında izah etmeye gayret edeceğiz. Rabbim güzel anlamayı ve mucibince amel etmeyi cümlemize nasip eylesin. (Âmîn!)

DÜNYAYA GELİŞ GAYEMİZ

Allah (Celle Celâlühü) insanları dünyaya başıboş olarak, yemek, içmek ve dolaşmak için göndermemiştir. Zira Hazreti Allah (Celle Celâlühü) Kıyâme Sûresinde:

"İnsan başıboş bırakılacağını mı zanneder?"[1] buyurarak bu gerçeği ifade etmiştir.

İnsanı yoktan var eden ve dünyaya gönderen Hazreti Allah'tır. Allah (Celle Celâlühü) insanları dünyaya başıboş olarak göndermediğine göre elbette bir gayesi vardır.

Rabbimiz (Celle Celâlühü) insanları ve cinleri dünyaya gönderiş gayesini Zariyat Sûresi'nde şöyle haber veriyor:

"Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım. Ben onlardan bir rızık istemiyorum ve Bana yemek yedirmelerini de istemiyorum. Şüphesiz rızık veren, güç ve kuvvet sahibi olan ancak Allah'tır." [2]

Mevla Teâlâ buyurmuş oluyor ki: Ey insanlar! Sizin yapacağınız işler var, yapamayacağınız işler var. Yapacağınız iş ibadet etmek, yapamayacağınız iş ise rızık temin etmek. Çünkü benim iznim olmadan kimse bir damla su bile içemez.

İnsanın yirmi dört saat içerisinde kesintisiz olarak ibadet etmesi mümkün değildir. Allah (Celle Celâlühü) imkânsızı emretmez. Peki, bu ayeti nasıl anlamamız gerekir. Şimdi kısaca izah etmeye çalışalım.

İlk olarak ibadeti tarif edelim.

İbadet: "Allah'ın emirlerini tutup, yasaklarından kaçmak ve O'nun rızasına uygun olarak hareket etmek" demektir.

Namaz kılmak, oruç tutmak ve zekât vermek ibadettir. Bununla beraber çoluk çocuğun rızkını temin ederken haram ve helale dikkat edip namaz kılan kimsenin çalışması da ibadettir. Fakat namaz kılmadan, haram helale dikkat etmeden yapılan iş kesinlikle ibadet sayılmaz.

Allahü Teâlâ, ölümü ve hayatı insanları imtihan etmek için yarattığını Mülk Sûresi'nde şöyle ifade ediyor:

"O Allah öyle bir Allah'tır ki: hanginizin daha güzel davranacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratmıştır. O Azîz (üstün kudret sahibi) **ve Ğafûr** (affı bol olandır)**."**[3]

İnsan Sûresi'nde de:

"Şüphe yok ki, biz insanı katışık bir nutfeden yarattık. Onu imtihan edelim diye, kendisini işitir ve görür kıldık. Ona yolu da gösterdik; artık ister şükredici olsun, ister nankör olsun."[4]

İnsan bu kısacık dünya hayatında imtihanda olduğunu bilip nefis ve şeytanın isteklerine uymadan ebedi istirahat yeri olan cennet için çalışmalıdır.

1) Kıyame Suresi; 36
2) Zariyat Suresi; 56-58
3) Mülk Suresi; 2
4) İnsan Suresi; 1,2

Allahü Teâlâ, yapacağımız işlere göre bizi hesaba çekecek, iyi işlere mükâfat, kötü işlere de ceza verecektir. Ceza ve mükâfatı gerektiren iyi ve kötü işleri peygamberleri aracılığıyla insanlara bildirmiştir. Bu, Allah-ü Teâlâ'nın rahmetinin bir eseridir. İnsanlara düşen vazife ise Peygamber (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem)'i dinleyip dünya ve ahiret mutluluğunu elde etmektir.

DÜNYA HAYATI

İnsanın doğumundan ölümüne kadar yaşadığı belirli süreye "ömür" denir. İnsan, ömrü boyunca Allah-ü Teâlâ tarafından ikram edilen nimetlerden istifade ederek ömrünü tüketir. Ömür bitip ecel geldiğinde de her canlı gibi dünya hayatından göçüp gider.

Dünya hayatından sonra ebedi olan ahiret hayatı vardır. Orası çalışma yeri değil, dünyadaki çalışmaların karşılığını görme yeridir.

Ebedi saadet bu dünyada kazanıldığı için dünya çok değerlidir. Yoksa dünyanın Allah-ü Teâlâ katında sivrisineğin kanadı kadar değeri yoktur. Zira Efendimiz (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem):

"Şayet dünya, Allah katında sivrisineğin kanadına denk olsaydı, hiçbir kâfire dünyadan bir yudum su bile içirmezdi."[5]

Bu kısa hayat iyi değerlendirilmeli, geçici zevkler için ebedi hayat kaybedilmemenin yolları aranmalıdır. Nitekim Allahü Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler, Allah'tan korkun ve herkes yarın için ne (yapıp) **gönderdiğine baksın. Allah'tan korkun, çünkü Allah yaptığınız her şeyden haberdardır."**[6]

Allahü Teâlâ dünya hayatını ayet-i kerimelerde şöyle tarif ve tasvir ediyor:

"Bilin ki dünya hayatı ancak bir oyun, eğlence, bir süs, aranızda övünme ve daha çok mal ve evlât sahibi olma isteğinden ibarettir. Tıpkı bir yağmur gibidir ki, bitirdiği ürün çiftçilerin hoşuna gider. Sonra kurur da sen onun sapsarı olduğunu görürsün; sonra da çer-çöp olur. Ahirette ise çetin bir azap vardır. Yine orada Allah'ın mağfireti ve rızası vardır. Dünya hayatı aldatıcı metadan başka bir şey değildir."[7]

Ayet-i kerimenin izahı şudur:

Artık ahiret âleminde azaplardan korunmuş olup ebedi nimetlere nail olmak için çalışmak lâzım gelmez mi? Dünya varlıklarına aldanmayıp da, ebedî geleceği düşünerek temine gayret etmek icâbetmez mi? Allah-ü Teâlâ bu hususa da şöyle işaret buyuruyor. Ey insanlar! **(Biliniz ki, dünya hayatı, ancak bir oyundur)** Çocukların faydasız olan oyuncakları hükmündedir.

(ve bir eğlencedir) insanı mühim işlerinden alıkoyan, sonra da nihayet bulan bir hareket gibidir.

(ve bir süstür) bir fâni zinetten ibarettir.

(ve aranızda bir öğünmedir) maddî servetleriniz, mevkilerinizle birbirinize karşı övünmekte bulunmaktan ibarettir.

(ve mallarda ve evlâtça bir çoğalıştır) malların ve çoluk çocuğun çokluğu ile övünme bulunup durmadan başka bir şey değildir.

Bütün bu dünya varlıkları haddi zatında **(bir yağmur gibi)** dir **(ki: Onun)** o yağmurun **(bitirdiği ot)** ilk bakışta **(ekincilerin hoşuna gider)** onunla sevinmeye başlarlar. Fakat **(sonra kurur)** yeşil renginin tazeliğini kaybetmeğe başlar. **(Artık onu sararmış görürsün)** gelişip artmaktan mahrum kalmış bir hâlde bulunur.

Daha **(sonra)** da **(kırık bir çöp olur),** rüzgârlar tarafından etrafa savrulur gider. İşte dünya da netice itibariyle bu hükümdedir.

(Ve ahirette) ise dünyanın lezzetlerine kapılıp güzel amellerden kaçınmış olan kimseler için **(şiddetli azap vardır).** Öyle kimseler ahirette azap çekeceklerdir. **(Ve)** Ahirette **(Allah'tan bir mağfiret ve bir rıza)** da **(vardır)** bu da dünyada iman ile vasıflanmış olan; ahlâkî fazilet sahibi bulunan, dünyası için ahiretini feda etmeyen zatlara mahsustur.

(Dünya hayatı ise bir aldanıştan başka bir şey değildir.) Çünkü: Birçok kimseler, bunun çabucak yok olacağını düşünmez, üzerine düşen vazifeleri yerine getiremez nefsinin hevasına tâbi olarak geçici bir zevk ve sefanın esiri olur. Bu cihetle dünya kendisini aldatmış,

5) Tirmizi; 2320
6) Haşr Suresi; 18
7) Hadid Suresi; 20

kendisini ebedî bir mutluluktan mahrum bırakmış olur.

Said bin Cübeyr buyurmuştur ki:

"Dünya eğer seni ahireti kazanmaktan alıkoyarsa bir aldanma metâıdır. Fakat senin ahireti kazanmana vesile oluyorsa dünya ne güzel meta ve ne güzel vesiledir." Dolayısıyla insan, dünyasını kötüye kullanmayıp ondan meşru şekilde istifadeye çalışmalıdır.

"Dünya hayatının durumu, gökten indirdiğimiz bir su gibidir ki, insanların ve hayvanların yiyeceklerinden olan yeryüzü bitkileri o su sayesinde gürleşip birbirine girer. Nihayet yeryüzü zinetini takınıp, (rengârenk) **süslendiği ve sahipleri de onun üzerinde kudret sahibi olduklarını sandıkları bir sırada, bir gece veya gündüz ona emrimiz** (afetimiz) **gelir de, onu sanki dün yerinde yokmuş gibi kökünden koparılarak biçilmiş bir hale getiririz. İşte iyi düşünecek kavimler için ayetlerimizi böyle açıklıyoruz."**[8]

"Dünya hayatı hakkında onlara şu misali ver: Dünya hayatı, gökten indirdiğimiz bir su gibidir ki, bu su sayesinde yeryüzünün bitkisi (önce gelişip) **birbirine karışmış; arkasından rüzgârın savurduğu çerçöp haline gelmiştir. Allah, her şey üzerinde iktidar sahibidir."**[9]

Allahü Teâlâ, bu ayet-i kerimede dünya hayatının geçiciliğini, ibret nazarıyla bakan insanın, bir bitkide dahi kendi hayatının başlama, gelişme ve tükenip son bulma safhalarını açık bir şekilde görebileceğini belirtmiştir. Bir sonraki ayet-i kerimede de insana yaraşanın, dünyanın geçici zinetlerine aldanmak yerine, kısa süren dünya hayatında yapacağı iyi işlerle ebedi saadete erişmek olduğunu şöyle ifade ediyor.

"Mal mülk, çoluk çocuk... Bütün bunlar dünya hayatının süsleridir. Ölümsüz olan iyi işler ise Rabbinin nezdinde hem sevapça daha hayırlı, hem de ümit bağlamaya daha lâyıktır."[10]

8) Yunus Suresi; 24
9) Kehf Suresi; 45
10) Kehf Suresi; 46

"Dünya hayatı sadece bir oyun ve eğlenceden ibarettir. Eğer siz iman eder ve haramlardan sakınırsanız, hem size mükâfatlarınızı verir, hem de mallarınızın tamamını istemez (sadece zekât ve sadaka gibi cüz-i bir miktar talep eder)**."**[11]

Peygamber Efendimiz (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem) de dünya hayatı hakkında şöyle buyuruyor:

"Dünya lanetlenmiştir. Dünyada olan (mal, mülk) **de lanetlenmiş! Ancak Allah'ın zikri ve ona yaklaştıran şeyler, âlim ve talebe müstesna!"**[12]

"Sizler (ibadetlerinizi aksatacak şekilde) **akar edinip de dünyaya rağbet etmeyiniz."**[13]

"Eğer dünya Allah katında sivrisineğin kanadına denk olsaydı, hiçbir kâfire dünyadan bir yudum su bile içirmezdi."[14]

"Âdemoğlu, 'Malım, malım' der. Ey Âdemoğlu! Yiyip tükettiğin, giyip eskittiğin yahut tasadduk edip (sevabını) **defterine geçirdiğinden başka senin malın mı var!"**[15]

Abdullah bin Mes'ud (Radiyellâhü Anh) demiştir ki: Resûlullah (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem) bir hasır üzerinde uyumuş, kalktığında da hasırın izi yan tarafına çıkmıştı. Ben de: *"Anam babam sana feda olsun! Ey Allah'ın Resûlü, sizin için bir döşek edinsek..."* dedim. Resûlü Ekrem (Sallellâhü Aleyhi ve Sellem):

"Benim dünya rahatlığı ile işim yok. Ben bu dünyada ancak ağaç altında gölgelenen, sonra ayrılıp terk eden binekli (yolcu) **gibiyim"** buyurdular.[16]

Rabbim bizleri dünya hayatının hakikatini idrak edebilen ve ahiret azığı ile azıklanan, ahirete gerektiği şekilde hazırlanan kullarından eylesin. Rabbim yar ve yardımcımız olsun... (Âmîn!)

11) Muhammed Suresi; 36
12) İbn Mace; 4112
13) Tirmizi; 2328
14) Tirmizi; 2320
15) Tirmizi; 2342
16) İbn Mace; 4109

EHLİ SÜNNETTE TEVESSÜL

BEHCETUN NÂZİR İSİMLİ ESERDEN ALINTI

TERTEMİZ OLAN NEBİ S.A.V İLE TEVESSÜL

TERCÜME: ALİ KARA

BİSMİLLAHİRRAHMÂNİRRAHÎM!

MUKADDİME

Bizi yaratan ve tesviye eden, takdir edip hidayete ulaştıran, mahsulleri yerden bittirip sonra onları çör-çöp haline getiren, Nebisi sallallahu aleyhi ve selleme hitaben :»Yakında sana okuyacağız da asla unutmayacaksın» diyen Allahımıza hamd ederiz ki, Nebimizi mutlak olarak halkın efdali yaptı.

Zira Allahu subhanehu bütün nebilerden, O'na iman etmeleri ve yardımcı olmaları hususunda ahid ve misak aldı.

Hak ve mübin olan Allah›tan başka ilah olmadığına, yaratmada tek olduğuna, alemde tesir eden zarar ve menfaati yaratan sadece kendisi olduğuna şehadet ederim.

Efendimiz Muhammed›in (s.a.v.) Allahın kulu ve resulü olduğuna, sözü doğru, sadık ve emin olduğuna, bütün alemlere rahmet olduğuna şahitlik ederim.

Allahım! Efendimiz Muhammed s.a.v üzerine, bütün peygamberler üzerine, herbirinin âli ve ashablarının tamamı üzerine salat eyle.

Bundan sonra, şu risalede inşaallah özellikle Nebi s.a.v. ve âli ile tevessül ile ondan şefaat istemek, genelde bütün nebilerle ve salihlerle tevessül etmenin delillerini zikredeceğiz.

Bunun, meşru› ve mendub bir iş olduğunu beyan edeceğiz. Bu zamanda bazılarının iddiaları buna muhaliftir.

Bu eserimizi sırf keremli Zatı için yapmasını dilerim, Nebisi ile tevessül ederim, bu eser sebebiyle beni ve bunu muhafaza eden ve neşredenleri de sevablandırmasını dilerim. O,çömertlik ve ikram sahibidir.

Bu risaleyi dört fasıl olarak tertipledik:

Birinci fasıl: Nebi sallallahu aleyhi ve sellemin yüce kadrini beyan hakkındadır.

ikinci fasıl: Umumi olarak bütün peygamberler, hususi olarak Nebi sallallahu aleyhi ve sellemin zatı ile tevessülün delilleri. O'nun zatı, cahı (makamı) ve Allah katındaki makamı ile tevessül.Zira sıfat zattan ayrılmaz.

Üçüncü fasıl: Alimler sözleriyle Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ile tevessül.

Dördüncü fasıl: Tevessülü men edenlerin şüphelerini red, hak ile batılı karıştırmalarında düştükleri hatayı açıklamak ve hadisi şeriflerin sahih veya zayıf olmasında ancak hafız olanların söz söyleyebileceğini, hafızın tarifini beyan hakkındadır.

BİRİNCİ FASIL

NEBİ SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEMİN

KADRİNİN YÜCELİĞİNİ BEYAN HAKKINDA BİR MUKADDİME

Bilki Allahu teala sana merhamet etsin! Bu konuda ayetler, hadisi şerifler ve eserler cidden pek çoktur. Bunları Şifa isimli eserinde Hafız Kadı Iyaz toplamıştır. Biz bunlrdan bir miktarını özetlemek istiyoruz.

Bilki Nebi sallallahu aleyhi ve sellemin kıymetini yüceltme hususu Allahu tealanın bütün peygamberlere hitabında isimleriyle hitab etmesi, nebimiz sallallahu aleyhi ve selleme ise ismiyle hitab etmemesidir.

Ya Nuh! ya ibrahim ya Musa gibi. Ya eyyühen-Nebi! Ya eyyuher - Resul!

Allahu teala bütün peygamberlerden O'na iman etmeleri ve yardımcı olmaları hususunda söz ve ahid aldı.

Hani Allah, peygamberlerden: "Ben size Kitap ve hikmet verdikten sonra yanınızdakileri tasdik eden bir peygamber geldiğinde ona mutlaka inanıp yardım edeceksiniz" diye söz almış, "Kabul ettiniz ve bu ahdimi yüklendiniz mi?" dediğinde, "Kabul ettik" cevabını ver mişler, bunun üzerine Allah: O halde şahit olun; ben de sizinle birlikte şahitlik edenlerdenim, buyurmuştu. (Âli İmran: 81)

Bu sebeble seyyidimiz Ali ibni ebi Talib r.a, İbni Abbas r.a., Katade, Südiyy ve bunların sözüne yakın olarak Hasen, tavus böyle söyledi. Taberi, İbni Kesir ve diğer ehli tefsir şöyle dedi: Nuh›un zamanından itibaren hangi peygamber gönderilmişse, mutlaka Allahu teala ondan Muhammed sallallahu aleyhi ve selleme iman edeceğine ve hayatta olurlarsa kavmi onu yurdundan çıkartınca yardım edeceklerine dair söz almıştır.

Bu yüzden hiç bir peygamber yok ki onun yanında, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellemin gönderilmesi, hicreti, zamanı ve alametleri hakkında ilim olmasın.

«Vaktaki bildikleri kendilerine gelince, (inkarcılar) **i** (Bakara : 89)

Bilakis O'nun kadrini sadece nebiler bilmez, ağaçlar taşlar bile O'nun risaletini tasdik etmiştir.

Ağacın şehadeti:

İbni Ömer r.anhuma derki: Bir gün, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte bir seferde idik. Bir bedevi geldi, yakınlaşınca Nebi s.a.v ona «Nereye gidiyorsun?» dedi.

Adam: Aileme..

Nebi s.a.v «Sende hayır varmı? dedi.

Adam: O nedir? dedi.

Nebi s.a.v. : «Allah›tan başka ilah olmadığına ve Muhammed›in O›nun kulu ve resulü olduğuna şehadet edersin.» dedi.

Adam: Bu dediğine kim şehadet eder? dedi.

Nebi s.a.v: Şu ağaç şehadet eder, dedi.

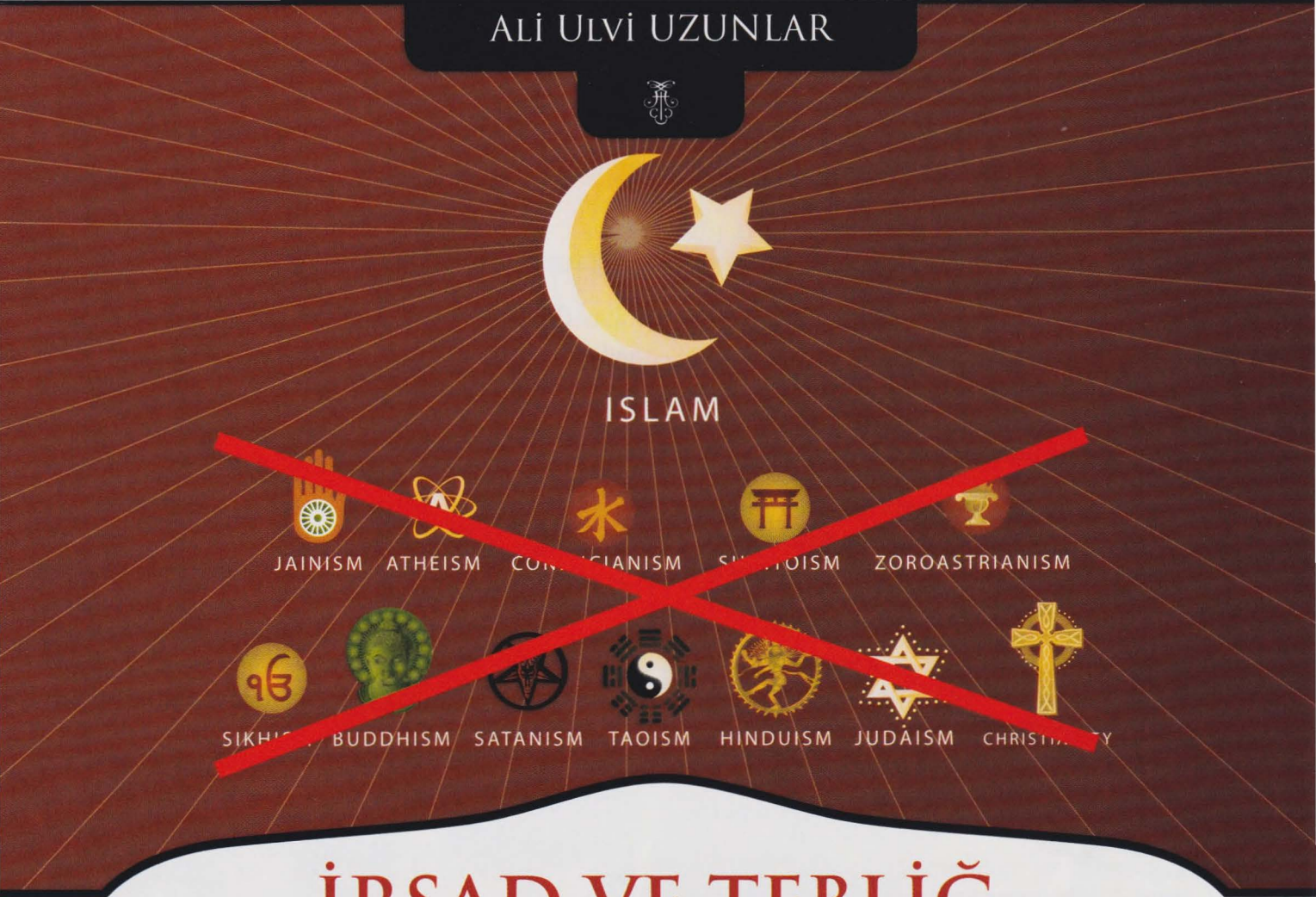
Nebi s.a.v vadinin kenarında olan ağacı çağırdı. Ağaç yeri yara yara geldi ve Nebi s.a.v in huzurunda durdu. Onu üç kez şehadete davet etti ve ağaç üç kez dediği gibi şehadet etti. Sonra ağaç evvelki yerine döndü, adam şöyle diyerek kavmine döndü: Eğer bana tabi olurlarsa onları size getiririm, değilse ben kendim gelirim, sizinle birlikte olurum. (Daremi, Taberani, Ebu Ya›la, Bezzar)

Taşların Şehadeti:

Cabir ibni Semure r.a dan rivayetle Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle derdi: **«Muhakkak ben Mekke›de bir taş biliyorum ki henüz peygamber olarak gönderilmeden evvel bana selam verirdi. Onu şimdi bile biliyorum.»** (Sahihi Müslim,Daremi)

Hakim›in Müstedrek›inde, Hazreti Ali›den r.a. şu rivayet vardır: **«Biz Mekke›de Resulullah s.a.v ile birlikte idik. Bazı nahiyelere doğru yola çıkmıştı, önüne gelen hiç bir dağ ve ağaç yok ki ona, -esselamu aleyke ya Resulellah!- demesin.**" (Hakim, isnadı sahihtir dedi)

ALİ ULVİ UZUNLAR

İRŞAD VE TEBLİĞ

EMR-İ Bİ'L-MA'RUF VE NEHY-İ ANİ'L-MÜNKER (3)

Muhterem okuyucularım Allah'ın selamı üzerinize olsun. İrşad usülleriyle alakalı yazımıza devam ediyoruz.

Lûgatımızda kırılmak, darılmak ve ümitsizliğe düşmek yoktur:

Sözünü ettiğimiz hakikate binaen kırılmak, darılmak ve ümitsizliğe düşmenin lûgatımızda yeri yoktur. İrşad için gayret ederken, insanlardan kabul görmeyip, velev ki Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) ve Ashabı gibi eziyetlere de maruz kalsak, bu eziyet ve sıkıntılara katlanacak, yüzümüze karşı savrulan tahkirleri tebessümle karşılayacak, aşk ve şevkle vazifemize elimizden geldiğince devam edeceğiz.

Vazifemizde istişâre esas olup, münferit hareketin yeri yoktur:

Hata yapmamanın veya onu asgariye indirmenin en önemli vesilelerinden biri de, istişâre etmek ve başkalarının düşüncesine değer atfetmektir. "Ben kendime yeterim; insanlar benim çevremde toplanabilirler" şeklindeki düşünceler, hem kendimize, hem de çevremize zarar veren düşüncelerdir. Ayrıca bizim yıllarca en güzel sözlerle anlatmağa çalıştığımız şeyleri, bakarsınız ehil olan bir arkadaşımız daha müfid bir sözle anlatıverir.

Bundan başka, irşad erleri kimseden bir şey beklememeli; hizmette önde, ücrette sonda olmalı, ev-bark düşünmeden "bana bir kefen yeter" diyebilmelidir. Son derece kanaatkâr, son derece cömert olmalı ve kesinlikle makam, mevki ve mansıp peşinde koşmamalıdırlar. Yaptığı irşad karşılığında ücret istememek, ayeti kerimede beyan edildiği üzere: **"Ben sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim mükafatımı verecek olan ancak, âlemlerin Rabbidir."** (Şuarâ, 26/109) demek, hatta talep etmeden gelen şeylerden dahi kaçınmak, insanlardan gelecek iyiliklere karşı müstağnî olup minnet altına girmemek, Peygamber mesleği olan tebliğ ve davetin gereklerindendir.

İlk başta nasıl isek hep öyle kalmaya çalışmak, dünyânın insanı değiştiriciliğine karşı koymak, maddî kayıtlardan âzâde olup, sonuna kadar hasbî kalabilmek de son derecede mühimdir. Ehl-i dünyânın "menfaatçi, çıkarcı" gibi ithamlarını fiilen tekzib etme yolunda gerekirse azla yetinip, evsiz barksız yaşamak, gariplerden bir garip olarak hayat sürmek ama birkaç kişiye de olsa hak ve hakikati anlatmayı dünyevî-uhrevî bütün mansıp ve pâyelere tercih etmek, şu nesli ihyâ yolunda elinden gelen gayreti göstererek, kendisine yapılan haksızlıkları unutmak da, bu vazifenin asli gereklerindendir.

Şefkat, merhamet, muhabbet ve müsamahada hep önde bulunulmalıdır:

Bu vazifeyi yaparken son derece şefkatli, merhametli, yumuşak ve müsamahalı olmak lâzımdır. Bilhassa yaşadığımız bu asırda elinden tutulmaya, anlatılacak şeyleri tatlı tatlı anlatıp, düşündürülmeye ve hidayete erdirilmeye muhtaç yığınla insan vardır. Çoğunluk itibariyle içinde bulunduğumuz mevcut şartlar içinde manen yetersiz bir şekilde yetişen bu nesle sert davranmak, "bulunduğun yerde kal, manen hiç mesafe katetme" demekle aynı manaya gelir. Kur'ân-ı Kerim'de **"Ona yumuşak söz söyleyin. Belki o aklını başına alır veya korkar."** (Tâ-ha, 20/44) buyurularak, Hz. Musa (Aleyhisselam)'a, Firavun karşısında bile yumuşak sözlü olması emredilmiştir. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'e de, hem de Uhud Savaşı'nın ardından inen ayette, **"Allah'ın rahmeti sebebiyledir ki, Sen onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın etrafından dağılır giderlerdi"** (Al-i İmran, 3/159) buyurulmaktadır. İnsanları irşad etmek mevzû bahis olduğu pek çok yerde Kur'ân'ın üslûbu hep aynıdır.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir yerde, "Müjdeleyin, nefret ettirmeyin; kolaylaştırın, zorlaştırmayın"; bir başka yerde de, "Ben insanları idâre etmekle emrolundum" buyurmaktadır. Mü'minlere ve kazanılmaya müsait olanlara karşı mülayim, müsamahalı ve mürüvvetkârâne davranmak, kâfire ve katı kişilere mantıkî ve insanca yaklaşıp, onları idâre etmeyi bilmek çok mühimdir. Her hâl-ü kârda gözetilecek husus, mutlaka herkese hak ve hakikati intikal ettirilebilecek bir menfez ve açık pencerenin bulundurulmasıdır. Bütün dinî hakikatleri, karşımıza çıkan şahsın yüzüne ağızdan dolma tüfek gibi birden sayıp-dökmeden önce muhatabımızı şöyle bir dinleyip, iç durumunu tespit ettikten sonra muhtaç olduğu şeyleri vicdan ve ruhunun aradığı bir üslupla anlatmak icabeder ki, onu celbedelim derken kaçırmış olmayalım. Bu bir taviz de değildir. Burada namaz emrinin, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in risaletinin sekizinci yılında farz kılındığını bir defa daha hatırlayalım.

Evet, çocuğun yaşına göre mama vermek, yaşına göre ders anlatmak şart olduğu gibi, bu mevzû da da önce boş kalbin doyurulup tatmin edilmesi esastır. Yoksa, inançsız biri için her şeyi kabûl etsin de öyle gelsin diyemeyeceğimiz gibi, "namaz kılmasan olur" da diyemeyiz. Düşüncesinden dolayı şahsen münasebet caiz olmayan kâfire karşı kalben buğzetmekle beraber, kendisine her zaman tebliğe açık bulunmamız gerektiğini de bilmeliyiz. Evet, muhabbet fedaileri olarak vurana elsiz, sövene dilsiz ve aynı zamanda gönülsüz olmak mecburiyetindeyiz. Bırakın yumrukla karşılık vermeyi, bülbül ile gül münasebeti içinde bulunmalıyız ki, duygularda ve düşüncelerde güller açsın.

Evet, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) dahil hiç bir peygamberin insanları döverek, öldürerek yola getirdiği görülmüş değildir; böyle bir davranış ancak Hz. Musa'nın dünyâya geldiğini kahinlerden öğrenip, tenkîl adına yeni doğan bütün erkek çocukları acımasızca boğazlayan Firavun ve onun gibi olanlarda görülebilir. Kalp ve fikir tatminsizliği içinde bulunan neslimize yumruk ve huşunet göstermek, zaten herşeyden mahrum olan kalp ve kafalarını yumuşatma yerine, dinamitlemek demektir. Yüzde bir sivilce varsa, bunu sıkmak veya kesmekle değil, en müessir bir ilaçla tedavi etmek lazımdır.

İrşad ve tebliğ nasıl bir vazifeyse, usulüne uygun yapılması da aynı şekilde bir vazifedir.

En basit işlerde, meselâ ticarette, çiftçilikte bile bir hedef, bir gaye, bir fizibilite, bir plân ve proje aranır. Hal böyleyken, en büyük mesele olan imanın kurtulması, kalplerin huzura

kavuşturulması, Cennet yollarının açılması ve bir milletin saadet ve selâmete ulaştırılması gibi ciddî meselelerde plân, proje ve ihtimamın olmaması düşünülebilir mi? Böyle önemli bir hususta, hesapsız ve tekniğine uyulmadan atılan adımlardan fayda ve muvaffakiyet adına bir şey beklemek abestir. Kâinatta belli bir denge, plân ve program vardır. Öyleyse mü'min, bu türlü vazifelerde basiretli olmalı, şuurlu ve sistemli hareket etmelidir.

Nebîler Sultanı Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)**'in hareket tarzını iyi kavramak şarttır:**

Bu vazifeyi tekniğine uygun eda edebilmek için, hak neticeye ulaşmayı yine hak vesilelerle takip etmek, Muhammedî yolun hususiyetidir ve bilhassa bizler için çok önemlidir. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in, hayatında bir kere olsun tutarsız, isabetsiz bir söz veya davranışı olmamıştır. Onun içindir ki, hayatında hiçbir zaman geriye adım atma lüzumunu duymamıştır.

Müslümanlık bir hak davâ ise, ki öyledir, onun cihanın dörtbir yanında neşv-u nema bulması da, bâtıl vesilelerle değil, hak vesilelerle olacaktır. Neticeye götürücü her vesileyi mübah görmek ve batıl vasıtalarla netice aramak kâfirce bir sıfattır. Komünizmin en başta gelen vasıflarından biri, neticeye götüren her vesileyi mübah sayması olmuştur. Ne var ki, bâtıl vesilelerle alınan neticelerin ne kadar zararlı olduğunu zaman gösterecektir... Aslında, muhteşem gibi görünen bu batıl sistem, temelinden sarsılmaya başlamıştır bile..

Huzursuzluk çıkararak huzur sağlanmaz. Gönüllerin salâh ve huzuru, gönüllere girmekten ve Gönüller Sultanı'nın hareket tarzına tabi olmaktan geçer. Muhabbetten husumete vakit bulamamak, sulh ve asayişin müdafii ve muhafızı olmak, gönüllere girmeyi dert edinenler için çok önemlidir. Bizim vazifemiz, başkalarının küfür, dalâlet ve günahlarının kritiğini yapmak değil, bilakis kendi nefislerimizin muhasebesini yapıp, vazifemizi hakkıyla eda edebilme endişesidir. Zaten, başkalarının dalâletiyle fazla meşgul olmayıp, kendi halimizi ıslaha çalışmamız âyetin emridir. Nitekim Allah-u Teala: "**Ey İnananlar! Siz kendinize bakın; doğru yolda iseniz sapıtan kimse size zarar veremez"** (Mâide, 5/105) buyurmuştur. Evet, biz kendimizi ıslaha çalıştığımız sürece başkalarının dalâleti bize zarar vermeyecektir. Bu bakımdan, müsbetin ve güzelin nâşiri olmak mecburiyetindeyiz. Siyer ve Magazî kitaplarını okuduğunuzda göreceksiniz ki, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), ehl-i iman ile ehl-i küfr arasında kuvvet dengesi olmadığı zamanlarda, daima gönüllere girme yollarını aramıştır. Taif'i düşünün!. Ve özellikle Hudeybiye'yi... Her an uğrunda ölüme atılmaya hazır yüzlerce sahabe varken, Rasûlüllah'ın orada yapılan antlaşmada Kendi ismini, bizzat Kendi eliyle sildiğini düşünün! Ziyaret etmek üzere Kâbe'nin yanıbaşına kadar geldikten sonra, niyet ve düşüncelerine rağmen geriye dönüşlerini düşünün..! İhtidâ edip İslâmiyet'e girenleri geriye çevirmesini düşünün.. Ve sonra, Hudeybiye'nin, aradan geçen birkaç yıl içinde hak ve hakikatın neşri adına nasıl bir 'Feth-i mübin' olduğunu düşünün! Sonra, onca hain nazarlara rağmen, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in uygulamaya koyduğu hareket stratejisini kavrayamayan ve on binlik İslâm ordusuyla karşılaşınca da, çaresizlik ve şoke olmuşluk içinde iman eden Ebû Süfyan ve arkadaşlarını düşünün!.. Düşünün ve o zahirî sessizlik altındaki müthiş aksiyonu hayret ve hayranlıkla seyretmeye çalışın!.. Evet, Kur'ân'ın ifâdesiyle, ektiği tohumların bir miktar karlar altında kaldıktan sonra başak verdiğini gören çiftçinin hayret ve hayranlığı gibidir bu.

Vazifenin edası için has ve sağlam fertler yetiştirmelidir:

Vazifemizi eda etmede Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in öğrettiği bir diğer esas da, her görüş ve anlayıştaki insanla münasebet kurma ve zayıf kalabalıklar yerine, has ve sağlam fertler yetiştirmektir.

Bilindiği gibi, Mekke'de Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in yanında yaşlı, fakir ve kölelerden her yaş ve her seviyede insan bulunurdu. Müşriklerin ileri gelenleri Ona, "bunları yanından uzaklaştır, seninle öyle oturup konuşalım" diyorlar ve kendileriyle husûsî münasebet kurulmasını istiyorlardı. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), cemaatinin özünü gariplerin teşkil ettiğini ve gariplerin ne has kişiler olduklarını çok iyi bildiğinden, müşriklerin tekliflerini geriye çevirdiği gibi, böyle tekliflere îtibar edilmemesi gerektiğini de fiilen ifâde buyurmuşlardı.

Gerçi Allah'ın Rasûlü çokluğumuzla iftihar edecek ama, O'nun iftiharında da yine liyakat esastır. Mekke'de ilk dönemlerde, Dârü'l-Erkam'da, Efendimiz'in yanında 3-5 kişi vardır. Sonra bu sayı kırka ulaştı. Ne var ki, kırka varılıncaya kadar ne dar geçitler geçilmiş, ne derin sular aşılmıştır! Bu çile dönemine yetişip de geri dönmeyenler, cepheyi terketmeyenler, belli ki ilerde, Bedir'de ve Uhud'da da sebat edip yerlerini koruyacaklardır. O, Bedir ve Uhud'da Hz. Ali'si ve Hz. Hamza'sıyla müşriklerin hakkından geldiği gibi, ilerde Hz. Ömer'iyle de İran'ın ve Bizans'ın hakkından gelecektir.. Ve çok mühimdir; bu devirde Sahabe arasında münafıka da rastlanmaz; zira bunların içinde münafıkın barınması mümkün değildi. Kaldı ki, o işkenceli dönemde, 'Lâ ilâhe illAllah' demek, dünyâ namına bir şey getirmediği gibi, mâlî ve bedenî pek çok zâyiata da sebebiyet verebiliyordu. Bu itibarla, böyle bir sabır ve tahammül döneminde nifak söz konusu olamazdı. Görülüyor ki, bizim kitle ve çokluk diye bir derdimiz yoktur. Bizim, dünyayı yeniden yeşertecek nüveye, çekirdeğe ihtiyacımız vardır.

Evet kalp, akıl, mantık, his ve duygu zaviyesinden doyurulmamış kimseler, hem boşlukta gölge gibi sallanıp duracak, hem de en hafif bir rüzgârda devrilivereceklerdir. Bu itibarla da onlar, bizim matlubumuz olamaz. Evet, Tâif'te pişmeden, Hudeybiye hamlesini yapmadan ne Mekke'nin Fethi mümkün olabilirdi, ne de kitlelerin fevc fevc İslâm'a girmesi.

Sonra, fertlerle diz dize karşılıklı oturup halleşme, sohbet etme, dert ve şüpheleri dinleyip onları izâleye çalışma ve gönülleri İslâmî güzelliklerle donatma her zaman mümkün olsa da, aynı şeyi kitleler için düşünmek mümkün değildir. Evet, kitlelerde hisler belli şeylerle coşturulsa bile, fert fert ruhlara muttalî olma ve hissiyata vakıf bulunma gibi avantajların hiç birine sahip olunamaz.

Ya hayır söylenmeli, ya da susulmalıdır:

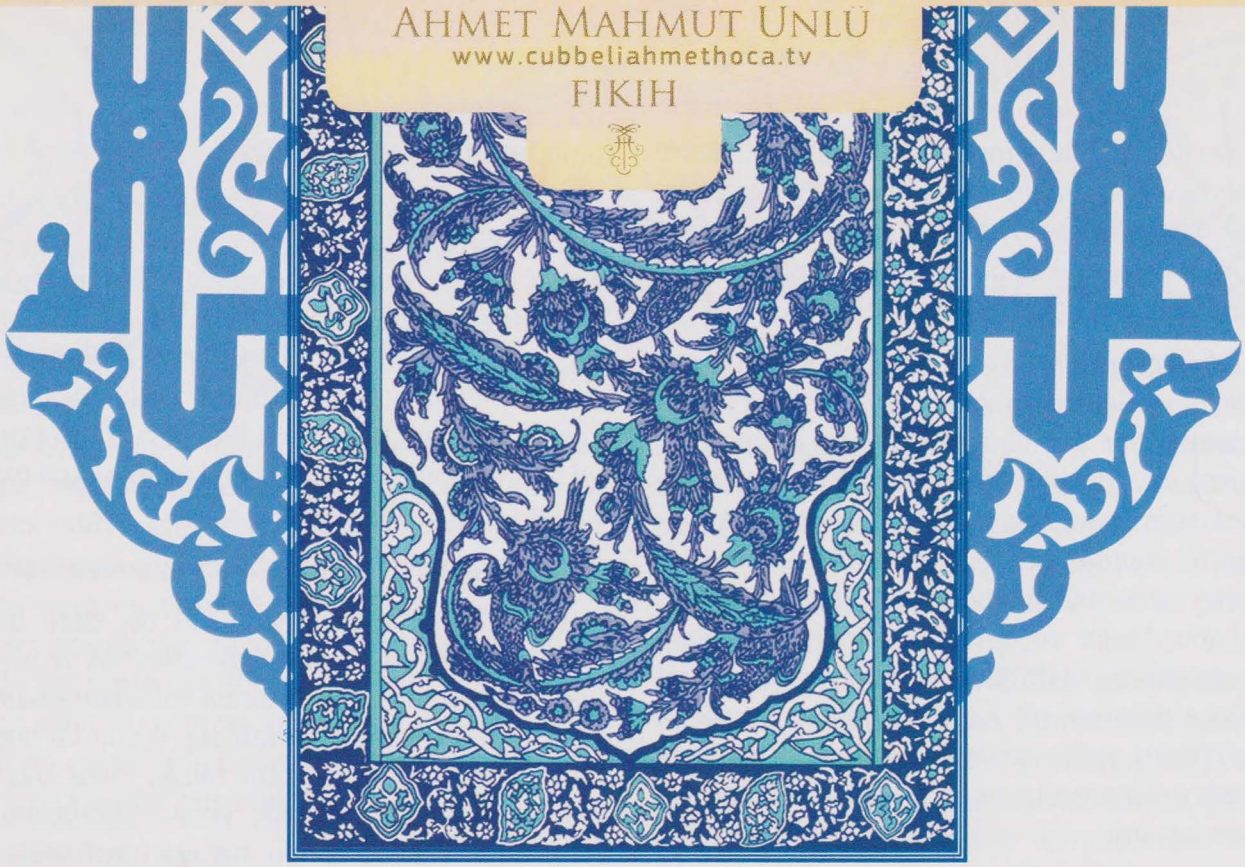
Bu vazifenin esaslarından biri de, dilde de sırat-ı müstakîmi tutturmaktır. Dilin hak ve hakikate tercüman olma yolunda kullanılmaması eğer tefritse, tumturaklı laflarla, fuzûlî ve boş yere kullanılması da ifrattır. Mizah, fıkra, başkalarını tenkid, lafazanlık, yersiz şakalaşma, hep bu tefrit cinsindendir. Kişi ya hayır söylemeli, ya da sükut etmelidir.. Ve dil, daima hakka tercüman olmalıdır.

Bir şeyi anlatmada güçlük çekiyorsak, onu başkasına anlattırmalıyız.

Her mevzûda ortaya atılıp, her meseleye cevap verme iddiasında bulunmak, benliğin altında kalıp ezilmek demektir. Bize yöneltilen bir mesele sahamıza ait değilse, o mevzûyu çapına uygun anlatamayabiliriz. Sonra, bizim anlatmamıza reaksiyon olabilir; samimî de olsak yine rahatsızlık, hatta nefret uyandırabilir ve bu arada hem hakikat hırpalanır, hem de muhatabımız boşlukta kalabilir. Böyle durumlarda, anlatmayı ehil olan arkadaşımıza bırakarak onun anlatmasıyla iktifa etmeli, ona destek olmalı, onun başarısını alkışlamalı ve onunla övünmesini bilmeliyiz.

Ayrıca böyle bir vazifede koşan başka insan ve cemaatler varsa, o zaman "Hakkı sadece ben temsil ediyorum, ancak ben anlatabilirim" tavrıyla ortaya çıkmak, ihlâslı da olsa, bir bakıma nefisperestlik sayılacağından Allah indinde makbul değildir ve ondan da olabildiğince uzak kalınmalıdır. Bundan başka, Ehl-i Sünnet çizgisinde hakka hizmet eden herkes alkışlanmalı; hakka hürmet ve hakkın hatırı adına hiç kimse tenkit edilmemeli, çürütülmemeli ve hizmet hesabına herkesin enerjisinden istifade edilmelidir.

Allah'ın selamı üzerinize olsun.

FIKHİ SUALLERİNİZE CEVAPLAR

SORU: Evlilik kader-i mübrem midir, kader-i muallak mıdır? Herkesin evleneceği şahıs belli midir, irademizin bu konuda tesiri var mıdır?

CEVAP: Evlilik muallak kaderdendir. Muallak demek askıda demektir. Yani sonucu bazı sebeplere bağlanmış olan kazadır. İşte dua, himmet ve sadaka gibi şeyler bu kısımda insana fayda verir. Allah-u Teala hikmeti icabı, meydana gelecek olan neticeyi bu sebebe bağlamıştır. Dolayısıyla kul, hangi şeyin neye sebep olarak takdir edildiğini bilmediği için dua, sadaka, tövbe, istiğfar, zikir, ibadet gibi kendisi hakkında hayırlı neticeler verecek olan bütün sebeplere sarılmalıdır.

Mübrem ise, kesinleşmiş demektir. Yani, kesin olarak hükme bağlanmış ve olması kesinleşmiş kazadır. Aslında hepsi Allah'ın ilmi ezeliyyesinde mübrem / kesinleşmiştir.

Evlilik bir kaderdir ve muallak kaderdir, diyoruz. Niye muallaktır?

Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyuruyor:

"Kaderi ancak dua geri çevirir..."

Hadisi şerifin de beyanıyla dua, kaderi geri çevirdiğine göre, demek ki dua ile bazı olayların neticesi değişebilir. Mesela; bir kızı, anası babası istemediği biriyle evlenmesi için çok zorladıklarını farzedelim. Kıza danışılıp sorulmadan aileler bu işe karar vermişler, başlık parası almışlar, evlenmesi için de baskı yapıyorlar ve o kızın evlenmekten başka çaresi kalmamış. (Bu gibi şeyler hiç uygun değil ama maalesef doğuda bu tür olaylara rastlanıyor.) Tabi kız "ben bununla evlenmeye mecbur muyum" diye düşünüp evlenmek istemiyor. Şimdi kaderle alakalı birkaç hadisi şerif arzettikten sonra meseleye açıklık getirelim.

"Kazayı ve kaderi ancak dua geri çevirir, ömrü ise iyilik uzatır..."

"Allah'ın belası gökten iner, kulun duası yerden çıkar. Dua onu karşılar ve duayla bela kıyamete kadar çarpışırlar." Dua sahibinin başına belayı indirmez.

"Dua inen belaya da, henüz inmemiş (yoldaki) **belaya da faydalıdır. Ey Allah'ın**

o vaktin namazına gider. Çünkü kuşluk vaktinde kıldığın namaz, o vakit içinde olduğundan zaten kuşluk namazı olur. Yani nafile namazlarda, farz veya vacip namazlarda olduğu gibi isim tayinine gerek yoktur. Onun için kabir nur namazı kılarken de, ismini söyleyerek niyet etmek şart değildir.

Kabir nur namazı, halk arasında bu isimle bilindiği için bazı hocalar "bu isim nereden çıktı, böyle bir namaz yok" diye inkâr ediyorlar. Halbuki bu namaz İbn-i Mace hadisinde geçer. Tabi "kabir nur namazı" diye geçmiyor, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in yatmadan önce, oturarak kıldığı namaz şeklinde geçiyor, şöyle ki:

Ümmü Seleme (Radıyallahü anha)'dan rivayet edilen bir hadisi şerifte şöyle buyuruluyor: **"Efendimiz** (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) **vitirden sonra, oturduğu yerde kısa iki rekat kılardı."** (İbn-i Mace, İkametü's-Salat Bab: 125 H.No: 1195, Darimi, Salat: 215)

Beyhekî'nin, Ebu Ümame, Enes ve diğer Sahabeler (Radıyallahü anhüm) den rivayetine göre: **"Efendimiz** (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) **yatağına girmek istediğinde yatağına oturur, uyumadan önce öylece iki rekat kılardı. Birinci rekatta: 'Zilzal', ikinci rekatta: 'Tekâsür' sürelerini okurdu."** (Beyhekî, es-Sünenül-kübrâ, NI/32; İhya: 1 / 176)

Hadisi şerifte de ifade edildiği üzere, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) yatmadan önce yatağına oturup iki rekat namaz kılıyor. Tabi O'nun yatağı bizim yataklar gibi yaylı, yumuşak değil. Zira bizim yataklarda namaz olmaz, çünkü sert değil. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir deri üzerinde yattığı için anladığımız şekilde bir yatak değil. Dolayısıyla yatağının üzerinde, oturarak iki rekat namaz kılardı. Birinci rekatta zammi sure olarak "Zilzal" süresini, ikinci rekatta ise "Tekâsür" süresini okurdu. Tabi bu iki süreyi okumanın çok faziletleri var. Hadisi şeriflerde buyurulduğu üzere "Zilzal" süresi sevap bakımından Kur'an'ın dörtte biri sayılır. "Tekâsür" süresi ise bin ayet sayılır.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) ashabına şöyle buyurdu: "**Sizden biriniz yatmadan evvel bin ayet okumadan aciz midir?**" Orada bulunan ashab-ı kiram: "Ya Rasulallah bin ayeti nasıl okuyacağız?" Bunun üzerine Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) **"Sizden biri hergün "Tekâsür" sûresini okuyamaz mı? İşte bu sûre, bin ayete denk** (eşit) **tir."** Bunu da Hakim Müstedrek'te rivayet eder. Dolayısıyla yatmadan önce kılınan bu namazda "Zilzal" süresi okunuyor ki, bu Kur'an'ın dörtte birine tekabül ediyor. "Tekasür" süresi ise bin ayet sayıldığına göre, hemen hemen Kur'an'ın yarısına kadar okumuş sevabı kazanılıyor.

Bu namazı kılmak sünnettir. Hocaların bazıları, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in yatmadan önce oturarak kıldığı bu namazın, kabir namazı olduğunu kabul etmezler. Oturarak kılmasını ise; "Efendimiz biraz kilo aldı da vefatına yakın böyle oturarak kılmaya başladı, yoksa kabir namazı değil" derler, hiç alakası yoktur. Kitaplarda; "ölümüne yakın şişmanladığı için namazda oturuyordu" diye hiçbir kayıt yoktur. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) vefatına kadar farz namazlarını hep ayakta kılmıştır. Yaşlanmış olması, biraz kilo almış olması O'nun ayakta namaz kılmasına hiçbir mani teşkil etmemiştir. Oysa yatarken kıldığı namazı, Kendisi özellikle oturarak kılmayı meşru etmiştir. Onun için burada sünnet olan, bu namazı oturarak kılmaktır. Yani "Ben ayakta kılabiliyorum" deyip ayakta kılsan, bu namaz olmaz. Çünkü bu namazın özelliği oturarak kılınmasıdır ve yukarıda hadisi şerifte de ifade edildiği üzere, birinci rekatında "Zilzal", ikinci rekatında da "Tekâsür" süresi okunur.

Bu namaza, niçin "kabir nur namazı" denilmiş? meselesine gelince; bir hadisi şerifte: **"Namaz nurdur**."buyuruluyor. Yani genel manada, namaz zaten nurdur. Kabirde de nurdur. Bu namazda okunan "Zilzal" ve "Tekâsür" sûrelerinin çok faziletleri var, onların nûrunun kabre geleceğine dair bazı rivayetler var. Ayrıca bu namazı kılanlar da, kabri nur olsun aydınlık olsun diye kılıyorlar. Hasılı kelam; namazın sevabından böyle bir isim çıkarılmış ve halk arasında bu isimle bilinir olmuş.

SORU: Cenaze namazı kılmadan önce bir kişi çıktı "mevtaya hakkımı helal etmiyorum" dedi. Buna rağmen hoca namazı kıldıracaktı ki, o esnada o şahıs hakkını helal ettiğini söyledi. Eğer hakkını helal

etmeseydi o kişinin namazı kılınır mıydı?

CEVAP: Cenaze namazı kılınacağı zaman, orada bulunan cemaatten ahirete müteallik olan haklarının helal edilmesi istenir. Velev ki içlerinden biri hakkını helal etmese de, o cenaze namazı kılınır. Çünkü kılınacak olan cenaze namazı mevta için yapılan bir duadır, kılanlar için ise bir ibadettir. Ama haklar ahirete müteallliktir. Şayet biri hakkını helal etmemişse ahirette, Mahkeme-i Kübra'da hesaplaşırlar.

Soruyu soran kardeşimiz şundan dolayı bu soruyu sormuş olabilir. Bir keresinde Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) borcu olan birinin cenaze namazını kıldırmamıştı.

Evet Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Kendi kıldırmadı ama "Kardeşinizin cenaze namazını kılın" buyurdu. Yani borcu olan birinin cenaze namazı kılınmayacak olsaydı "kılın" buyurmaz, "kılmayın" diye emrederdi. Ama orada Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) borçlu olmanın, kul hakkının ne kadar önemli olduğunu ifade buyurmak için "Ben kıldırmıyorum, siz kılın." dedi. Ve böylece ahirete kesinlikle borçlu olarak gidilmemesi gerektiği anlaşılmış oldu.

Ayrıca "**Sen onların üzerine cenaze namazını kıl, senin kıldığın cenaze namazı onların üzerine sükunet getirir, manevi huzur verir.**" âyeti kerimesinin beyanı hikmetiyle, kul hakkı sebebiyle, o mevtanın ayeti kerimede buyurulan manevi fazileti kaçırmasına sebeb oldu. Ve bu olay bizlere ibret oldu. Yoksa ölenin cenazesi, borcundan sebep kılınmaz diye bir hüküm yoktur.

SORU: Yedi yaşında kızımın ellerinde siğiller var. Tıbbî olarak çare bulamadık. Sizin tavsiye edebileceğiniz bir şey var mı?

CEVAP: Yüzde ve elde bulunan siğillerin geçmesi için "**Em ebremû emren fe innâ mübrimûn**" (Zuhruf Sûresi: 79) âyeti kerimesi okunarak şifa bulanlar olmuştur.

O siğiller bir kalemle daire içine alınıyor ve yuvarlak kapatılıyor. Zuhruf süresinin 79 âyeti kerimesi, Yedi kere E'ûzü Besmeleyle okunup üfleniyor. Biiznillah bunda fayda oluyor. Şayet bir defada şifa bulunmazsa birkaç defa tekrar edilebilir. Okuyan abdestli olursa, ihlâsla ve şifa bulacağına inanarak okursa siğiller gider.

Yine siğillerin şifası için, İbni Sinâ terkiplerinden olduğu söylenen bir uygulamayı da tatbik ederek fayda görenler olmuştur.

İncir ağacından bir dal ve yaprak koparılır, koparılan yapraktan çıkan o süt gibi beyaz sıvı, siğil üzerine sürülür. Koparılan dal ise yakılıp külleri siğilin üzerine sürülür. Siğiller üzerine sürülen süt ve küller böylece bir tabaka oluşturur ve kısa zamanda siğilleri kurutur biiznillah.

SORU: "Sen benim dünya ahiret bacımsın" denilen bir bayanla, daha sonra evlenilir mi?

CEVAP: "Dünya ahiret bacımsın" ne demektir? Fuzuli bir laftır o. İslâm'da böyle bir hüküm yoktur. Senin bacın kimdir? Ananın doğurduğu senin bacın olur. Yoksa sokaktaki bir kadına "bacım" demekle, o kadın bacısı olsaydı, kimse kimseyle evlenemezdi. Yani öyle lafla kardeş olunmaz.

Veya bir çocuğa "evladım, evlatlığım" dese, İslâm'a göre hiçbir hüküm şart olmaz. Yani onun evladı sayılmaz. Buluğa ermişse, kendi çocuğu gibi kalkıp hanımının yanına çıkamaz veya hanımı onun yanına çıkamaz. "Fakat ben buna **evladım** dedim." İslam'a göre bu lafın kıymeti harbiyesi yoktur. Nitekim Mevla Teala şöyle buyuruyor:

''...Allah evlâtlıklarınızı, öz oğullarınız yerinde tutmamıştır. Bunlar sizin dillerinize doladığınız boş sözlerdir. Allah hakkı söyler doğru yolu O gösterir." (Ahzâb: 4)

Dolayısıyla bir bayan nesep olarak senin bacınsa, kardeşinse zaten mahremindir, nikahı haramdır. O zaman ona "bacım" demesen de nikahın haramdır. Öbürü ise sana yabancı olan bir kadındır. Ona "bacım" demen hiçbir şey ifade etmez, sana helaldir.

DUALAR VE ZİKİRLER

NÂFİLE NAMAZLAR

RECEP AYININ NAMAZLARI

Recep ayının başında, ortasında ve sonunda kılınacak bir namaz: Hadîs-i şerîfte: "Recep ayında otuz rekat namaz kılan kişiye cehennemden beraat verileceği, cennetin vâcip kılınacağı, sırattan geçiş sağlanacağı ve münafıklıktan beraat verileceği, zîra münafık olanların bu namazı kılmaya muvâfak kılınamayacağı" gibi daha bir çok müjde zikredilmiştir.

Bu namazın hangi günlerde nasıl kılınacağı ve her on rekat sonunda hangi zikirlerin okunacağını öğrenmek için mutlaka ***"Receb-i Şerîf Risâlesi"***nin 224-228. sayfalarını gözden geçiriniz. Sizden ricam mutlaka bu namazı ihmal etmeyiniz. Zîra İslam'da münafıklıktan beraat almaktan daha mühim hiçbir şey olamaz.

Recep ayının ilk gece (2 haziran perşembeyi 3 haziran cumaya bağlayan gece) **namazı:** Bu gece akşamdan sonra on selamla yirmi rekat kılan ve her rekatta bir Fâtiha ve bir İhlas Sûresi okuyan kişiyi **Allâh-u Te'âlâ** canı, malı, âilesi ve evlâdı husûsunda muhâfaza eder, kabir azâbından korur ve bu kişi sırâtı şimşek gibi geçer. *(Süyûti, el-Leâlî, 2/55)*

Recep ayının ilk cuma gecesi (2 haziran perşembeyi 3 haziran cumaya bağlayan gece) **namazı / Reğâib Namazı:** Bu namazın fazîleti hakkında **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Nefsim (canım, kudret) **elinde olan Zat'a yemin ederim ki, erkek veya kadın herhangi bir kul bu namazı kılarsa mutlaka Allâh-u Te'âlâ, denizlerin köpükleri, kum taneleri, dağların ağırlığı, yağmurların damlaları ve ağaçların yaprakları kadar** (fazla) **olsa da, onun bütün günahlarını mağfiret eder.**

Bu kişi, hane halkından (yakın akrabasından, günahkâr**) yedi yüz kişi hakkında kıyamet günü şefaatçi kılınır.**

Kabrindeki ilk gecesi olunca bu namazın sevâbı güleç bir yüzle kendisine gelip, keskin ve belağatlı bir dille ona:

'Ey dostum! Sevinebilirsin, muhakkak ki her zorluktan kurtuldun' dediğinde o, 'Sen de kimsin? Vallâhi senden güzel yüzlü, senden tatlı dilli ve senden hoş kokulu bir şahıs görmedim' der.

O da ona: 'Ey sevgilim! Ben şu sene, şu ay, şu gece kılmış olduğun namazın sevabıyım. Bu gece, isteğini yerine getireyim, tek başına kaldığın şu anda sana yoldaş olayım ve yalnızlık hissini senden gidereyim diye geldim.

Sur'a üfürüldüğü zaman da, kıyamet arsalarında başının üstünde gölge olacağım, artık müjdelenebilirsin. Zira Mevlâ'ndan ebediyyen hiçbir hayrı kaybetmeyeceksin' diye cevap verir."

(Abdülkādir-i Geylânî, el-Ğunye, 1/330-331; Hâfız Muhammed İbni Nasr, Emâlî ibni'l-Husayn, Meclis no:14; Razîn ibni Mu'âviye, Tecrîdü's-sıhâh, İbni's-Salâh, el-Müsâcele havle salâti'r-reğâib, sh:14-15; İbni'l-Esîr, Câmi'u'l-usûl, no:4268, 6/154; İmâm-ı Gazâlî, İhyâü'l-ulûm, 1/237-238; Zebîdî, İthâfu's-sâde, 3/422-423; Ebû Abdillâh el-Hubeyşî, Kitâbu'l-Bereke, no:2856, sh:718)

Hadîs-i şerîfte şöyle buyrulmuştur: **"Her kim, recebin ilk perşembesini tutar, sonra cuma gecesi on iki rekat kılarsa, Allâh-u Te'âlâ her rekat için ona, dosdoğru makam** (olan cennet-i âlâ)**da, hiç şeksiz şüphesiz yüz kasr** (köşk) **verir."**
(Seyyid Ali Zâde, Şerhu Şir'ati'l-İslâm, sh:133)

Diğer bir hadîs-i şerîfte de şöyle buyrulmuştur:

"Recebin ilk cuma gecesinin namazından gafil olmayın. O gecede namaz kılana, Allâh-u Te'âlâ ve melekleri gelecek seneye kadar salâtta bulunurlar. Arş'ın Rabb'i kime salât ederse, o kişi, dünyadan ancak imânla çıkar. Dünyada ancak İslâm'la yaşar. Kıyamet günü de ancak ebrar (iyi kullar) **ile haşr olur."**
(Seyyid Ali Zâde, Şerhu Şir'ati'l-İslâm, sh:133)

Ulemâ şöyle buyurmuştur: **"Receb, cennette, oniki kolu bulunan bir ırmağın adıdır. İlk cuma gecesi on iki rekat kılana Allâh-u Te'âlâ, her rekata karşılık her koldan içmeyi nasip eder."**

Bu namaz perşembe günü oruç tutulup, cuma gecesi akşamla yatsı arasında kılınır. Namaz bitiminden sonra yetmiş salevât okunup, iki secde yapılır, bu iki secdede yetmiş kere okunacak dua ve iki secde arasında yetmiş kere okunacak farklı bir dua için ***"Receb-i Şerîf Risâlesi"***nin 177-178. sayfalarına mutlaka mürâcaat ediniz ki bu büyük fazîletten mahrum olmayasınız.

Receb-i Şerîf'in ilk cuma günü (3 haziran cuma günü) **namazı** için bakınız: ***"Receb-i Şerîf Risâlesi"*** sh:211.

Receb-i Şerîf'in on beşinci gece (16 haziran perşembeyi 17 haziran cumaya bağlayan gece) **namazı:** Hadîs-i şerîfte vârid olduğu üzere: **"O gece her kim on dört rekat kılarsa Allâh-u Te'âlâ ona, sevaplarını yazmak, Firdevs** (cennetin)**de kendisi için ağaçlar dikmek üzere bin melek yollar.**

O geceye kadar yaptığı bütün günahları siler, bir dahaki seneye kadar üzerine hiçbir günah yazmaz. Bu namazda okuduğu her harfe karşılık, kendisine yedi yüz hasene yazar, her rukû' ve secdesine karşılık cennette ona yeşil zebercedden on kasr (köşk) **bina eder.**

Her rekata mukabil, cennette ona kırmızı yakuttan on şehir verir. Bir melek gelip, elini omuzları arasına koyarak: 'Geçmiş günahların muhakkak bağışlandı, ameline yeniden başla' der." *(Cûzekānî, Suyûtî, el-Le'âli, 2/57)*

Bu namazın tarifi için bakınız ***"Receb-i Şerîf Risâlesi"*** sh:213.

Mîrac Gecesi (28 haziran salıyı 29 haziran çarşambaya bağlayan gece) **Namazı:**

Enes *(Radıyallâhu Anh)*ın rivayet ettiği bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Recebde bir gece vardır ki onda amel edene, yüz senelik haseneler yazılır. O, recebin bitmesine üç (gece) **kaladır. Her kim o gecede on iki rekat kılar; her rekatta bir Fatiha ve Kur'ân'dan bir sûre okur, her iki rekatta** (oturup) **teşehhüt okur ve sonlarında selam verirse, sonra yüz kere:**

«سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ.»

deyip, yüz kere de istiğfarda bulunur, sonra da Nebî *(Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)***e yüz defa salât okursa; bu kişi dünyadan yâhut âhiretten dilediği herhangi bir husta kendisi hakkında duada bulunursa, bir de sabah oruca niyet ederse, bir masiyet** (günah) **ile alâkalı dua yapmış olmadıkça, gerçekten Allâh-u Te'âlâ onun bütün dualarını kabul eder."** *(Beyhakî, Fedâilü'l-evkat, no:12, sh:97-98, Şu'abu'l-îman, no:3531, 5/346 İbni Asâkir, el-Emâlî, Fadl-u Receb, sh:6, İbni Hacer, Tebyînü'l-aceb, sh:59, Suyûtî, Cem'u'l-cevâmi', 1/591, ed-Dürrü'l-mensûr, 4/186, 1/591, Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, no:35170, 12/312-313)*

Mîrac gecesi farklı ve fazîletli bir namaz için ***"Receb-i Şerîf Risâlesi"***nin 217-218. sayfalarına bakınız. Mîrac günü (29 haziran çarşamba günü) **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in kıldığı bir namaz için ***"Receb-i Şerîf Risâlesi"***nin 219. sayfasına mutlaka bakınız.

HAFTA GECELERİNİN NÂFİLE NAMAZLARI

İmâm-ı Gazâlî *(Rahimehullâh)*ın beyânı vechile; her gecenin ve her günün müstakil bir namazı vardır.

PERŞEMBE GECESİ (Çarşambayı Perşembeye Bağlayan Gece) NAMAZI

Ebû Hureyre *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Her kim perşembe gecesi akşam ile yatsı arasında iki rekat namaz kılıp her rekatında Fâtiha'dan sonra Âyete'l-Kürsî'yi, İhlâs-ı Şerîf'i ve Felak-Nas sûrelerini beşer kere okur, namazdan sonra on beş kere istiğfar edip bu ibâdetinin sevabını anne-babasına bağışlarsa, onlara isyan etmiş olsa dahi anne-babasının kendisi üzerindeki hakkını ödemiş olur. Ayrıca Allâh-u Te'âlâ ona sıddıklar ve şehidlere verdiği sevapları verir." *(İmâm-ı Ğazâlî, el-İhyâ, 1/584; Zebîdî, el-İthâf, 3/381)*

PERŞEMBE GÜNÜ NAMAZI

'Ikrıme *(Radıyallâhu Anh)*ın **İbni Abbâs** *(Radıyallâhu Anhümâ)*dan rivayet ettiği bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Her kim perşembe günü, öğle ile ikindi namazı arasında iki rekat namaz kılıp, birinci rekatta Fâtiha'dan sonra Âyete'l-Kürsî'yi yüz defa, ikinci rekatta Fâtiha'dan sonra İhlâs Sûresi'ni yüz kere okur.

Namazdan sonra da yüz kere salevât getirirse, Allâh-u Te'âlâ ona recep, şaban ve ramazan aylarında oruç tutanın sevâbı kadar sevap verir, ayrıca bu kişinin Ka'be'yi ziyaret eden kadar sevâbı olur, bir de onun için Allâh-u Te'âlâ'ya iman edip, güzelce tevekkül edenler adedince hasene yazılır." *(İmâm-ı Ğazâlî, el-İhyâ, 1/580; Zebîdî, el-İthâf, 3/376)*

AZ YA DA ÇOK BİR MUSÎBETE UĞRAYANIN OKUYACAĞI DUÂ

Allâh-u Te'âlâ şöyle buyuruyor:

﴿وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ۝ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ۝ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ﴾

"(Habîbim!) **O** (belâlara) **sabreden kişileri** (cennetle) **müjdele! O** (sabırlı) **kimseler ki; kendilerine bir musibet ulaştığında:**

'Şüphesiz biz Allâh'a ait (kul ve köleler)**iz ve kesinlikle biz ancak O'na dönücü kimseleriz!' derler. İşte sana! Onlar** (var ya)**; Rablerinden** (art arda gelen) **mağfiretler ve büyük bir rahmet sadece onlar üzerine** (inmekte)**dir.**

Yine işte sana! Ancak onlar (başlarına gelen belâlara karşı teslimi yet ve rıza gösterdiklerinden dolayı, doğru yola) **hidâyet bulanların ta kendileridir."** *(Bakara Sûresi:155-157)*

Ebû Hureyre *(Radıyallâhu Anh)*dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لِيَسْتَرْجِعْ أَحَدُكُمْ فِي كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى فِي شِسْعِ نَعْلِهِ، فَإِنَّهَا مِنَ الْمَصَائِبِ.»

"Her biriniz (başına gelen) **her kötü işten dolayı, hatta ayakkabısının kopan bağından dolayı bile:**

«إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.»

('Şüphesiz biz Allâh'a ait (kul ve köleler)iz ve kesinlikle biz ancak O'na dönücü kimseleriz!' diyerek) **istircâ' yapsın. Çünkü o da musîbetlerdendir."** *(Nevevî, el-Ezkâr, Kitâbu'l-ezkâr ve'd-de'avât li'l-umûri'l-'ârizât:14, sh:113; İbnü's-Sünnî, Amelü'l-yevmi ve'l-leyle, no:351, 2/170)*

İSTİRCÂ'IN FAZÎLETİ

1) Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in eşi **Ümmü Seleme** *(Radıyallâhu Anhâ)* şöyle anlatmıştır:

"Ben **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in:

'Her hangi bir kula bir musîbet isabet eder de:

«إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اَللّٰهُمَّ اْجُرْنِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا.»

'Şüphesiz biz Allâh'a âit (kul ve köleler)**iz ve kesinlikle biz ancak O'na dönücü kimseleriz!**

Ey Allâh! Bu musîbetimde bana sevap ver ve bana ondan daha hayırlısını nasîb et' derse mutlaka Allâh-u Te'âlâ ona o musîbetinden dolayı sevap verir ve yerine daha hayırlısını ihsân eder' buyurduğunu işitmiştim.

Eşim **Ebû Seleme** vefat edince bu duayı okudum, **Allâh-u Te'âlâ** da bana ondan daha hayırlı olan **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*i eş olarak nasip etti." *(Müslim, Cenâiz:2, no:2165, 3/37)*

2) Hüseyin *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Başına bir musîbet gelen kimse bilâhere o musîbeti hatırlayıp da:

«إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.»

('Şüphesiz biz Allâh'a ait (kul ve köleler)iz ve kesinlikle biz ancak O'na dönücü kimseleriz!') **sözünü yenilerse o musîbet eskimiş olsa bile Allâh-u Te'âlâ ona o musîbet başına geldiği günkü ecrin bir mislini yazar."** *(İbni Mâce, Cenâiz:55, no:1600, 1/510)*

3) İbni Abbâs *(Radıyallâhu Anhümâ)*dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Ümmetime öyle bir şey verildi ki, ümmetlerden hiçbirine verilmemiştir. O da musîbet ânında:

«إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.»

'Şüphesiz biz Allâh'a âit (kul ve köleler)**iz ve kesinlikle biz ancak O'na dönücü kimseleriz!'** (demeleridir)**."** *(Taberânî, el-Mu'cemu'l-Kebîr, no:12411, 12/40)*

4) İbni Abbâs *(Radıyallâhu Anhümâ)*dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Her kim musîbet ânında istircâ' ederse:

«إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.»

('Şüphesiz biz Allâh'a ait (kul ve köleler)iz ve kesinlikle biz ancak O'na dönücü kimseleriz!' derse), **Allâh-u Te'âlâ onun musîbetini telâfî eder, âkibetini güzelleştirir ve ona razı olacağı iyi bir halef kılar** (aldığından daha iyisini verir)." *(Beyhakî, Şu'abu'l-îmân, no:9689, 7/116)*

5) Abdullâh ibni 'Amr *(Radıyallâhu Anhümâ)* şöyle demiştir:

"Dört şey vardır ki bunlar kimde bulunursa **Allâh-u Te'âlâ** ona cennette bir köşk bina eder:

a) Her kim işlerinde:

«لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ.»

'**Allâh**'tan başka hiçbir ilâh yoktur' kelime-i tayyibesine yapışırsa,

b) Başına bir musîbet geldiğinde:

«إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.»

'Şüphesiz biz **Allâh**'a ait (kul ve köleler)iz ve kesinlikle biz ancak O'na dönücü kimseleriz!' derse,

c) Kendine bir nîmet verildiğinde:

«اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ.»

'Bütün hamdler **Allâh-u Te'âlâ**'ya mahsustur' derse,

d) Bir günah işlediğinde:

«اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ.»

'**Allâh-u Te'âlâ**'dan aff diliyorum' derse, işte o kişiye cennette bir köşk bina edilir." *(Süyûtî, ed-Dürrü'l-mensûr, 1/378)*

BORCUNU ÖDEMEKTEN ÂCİZ OLAN KİMSENİN OKUYACAĞI DUA

1) Hazreti Ali *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edildiğine göre, bir mükâteb (yazışmalı köle) kendisine gelip: "Ben âzâd olmak için ödeyeceğim borcumdan acziyete düştüm, bana yardım et" deyince, **Ali** *(Radıyallâhu Anh)* ona şöyle dedi:

"**Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in bana öğretmiş olduğu bir takım kelimeleri sana öğreteyim mi ki, senin üzerinde dağ kadar borç olsa dahi **Allâh-u Te'âlâ** onu sana ödettirir. Sen şu duayı oku:

«اَللّٰهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ.»

"Ey Allâh! Haramına karşı bana helâlinle kâfî gel. Fazlınla beni Senden başkasına muhtaç etme." *(Tirmizî, De'avât:111, no:3563, 5/560; Nevevî, el-Ezkâr, Kitâbu'l-ezkâr ve'd-de'avât li'l-umûri'l-'ârizât:14, sh:113)*

2) Ebû Sa'îdi'l-Hudrî *(Radıyallâhu Anh)*dan rivâyete göre; bir kere **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* mescide girdiğinde, ensâr-ı kiramdan **Ebû Ümâme** isimli bir zâta rastladı.

Ona: **"Yâ Ebâ Ümâme! Bana ne oldu ki, seni namaz vaktinin dışında mescitte görüyorum?"** diye sordu. O: "Yâ **Rasûlellah**! Bir takım sıkıntılar ve borçlar beni çaresiz bıraktı" diye cevap verdi. Bunun üzerine **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **"Sana bir dua öğreteyim mi ki, sen onları okuduğunda Allâh-u Te'âlâ senin sıkıntını gidersin ve borcunu ödetsin"** buyurunca, o: **"Buyur, öğret! Yâ Rasûlellah!"** dedi.

O zaman **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **"Sabahladığında ve akşamladığında:**

«اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ.»

'Ey Allâh! Sıkıntıdan ve üzüntüden Sana sığınırım. Âcizlikten ve tembellikten Sana sığınırım. Korkaklıktan ve cimrilikten Sana sığınırım. Borca yenik düşmekten ve bir takım insanların beni kahretmesinden Sana sığınırım' de" buyurdu. Bu zât (Ebû Ümâme) daha sonra: "Ben sabah akşam bu duaya devam ettim, **Allâh-u Te'âlâ** bütün derdimi giderdi ve borcumu ödetti" diye anlatmıştır. *(Ebû Dâvûd, Vitir:32, no:1557, 1/569; Nevevî, el-Ezkâr, Faslün fi'l-emri bi'l-ihlas ve hüsnü'n-niyyât:51, sh:75)*

YALNIZLIK HİSSİNE KAPILANLARIN OKUYACAĞI DUALAR

1) Velid ibni Velid *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edildiğine göre, kendisi:

"Yâ **Rasûlellah**! Ben kendimde yalnızlık hissi buluyorum (bu hisle korkuyorum)" deyince **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurdu:

"Yatağına girdiğin zaman:

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ،
وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ.»

'Allâh-u Te'âlâ'nın gazabından ve azâbından, kullarının şerrinden, şeytanların vesveselerinden ve onların benim yanımda bulunmalarından Allâh-u Te'âlâ'nın tastamam kelimelerine sığınırım' de.

Artık (bunları söyleyince) **kötü şeyler sana zarar vermez ve sana yaklaşamaz."** *(Nevevî, el-Ezkâr, Kitâbu'l-ezkâr ve'd-de'avât li'l-umûri'l-'ârizât:16, sh:113; İbnü's-Sünnî, Amelü'l-yevmi ve'l-leyle, no:637, 3/228)*

2) Berâ ibni 'Âzib *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edildiğine göre; yalnızlık korkusundan şikâyet eden bir adam **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in huzuruna geldiğinde **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* ona:

«سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ،
جَلَّلْتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوتِ.»

"Sen: 'Meleklerin ve Cebrâîl'in Rabbi olan ve noksanlıklardan münezzeh olan Yüce Padişah'ı tesbih ederim.

Sen izzet ve azametinle (üstün ve ezici gücünle) **gökleri ve yerleri kapladın' sözünü çok söyle"** buyurdu. O sahâbî bu sözleri söyleyince yalnızlık hissi kendisinden hemen kayboldu. *(Nevevî, el-Ezkâr, Kitâbu'l-ezkâr ve'd-de'avât li'l-umûri'l-'ârizât:16, sh:113)*

DELİRENE (BUNAMIŞA) VE YILANIN SOKTUĞU KİŞİYE OKUNACAK DUALAR

1) Ebû Sa'îd el-Hudrî *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edildiğine göre, kendisi şöyle anlatmıştır:

Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in ashâbından bir kısım insan bir sefere çıktılar, Arap kabîlelerinden bir kabîlenin yanına geldiklerinde onlardan misafir kabul edilmelerini istediler. Fakat kabîle onları misafir etmeyi kabul etmedi.

O sırada kabîlenin reisi bir haşere tarafından ısırıldı, onun tedavisi için her türlü çareye başvurdularsa da, hiçbir şey ona fayda vermedi.

O kabîle adamlarından biri: "Şu misafir olmak isteyen adamlara gitseniz, belki onlarda fayda verecek bir şey bulunur" dedi.

Bunun üzerine gelip: "Ey cemaat! Bizim reisimizi bir haşere soktu. Onun için her türlü çareye başvurduk fakat hiçbir şey ona fayda vermedi. Acaba sizden birinizde fayda verecek bir şey var mı?" dediler.

Sahâbeden biri: "Vallâhi ben okurum, fakat biz sizden misafir kabul edilmemizi istedik de bizi misafir etmediniz! Onun için bize bir mükâfat (ücret) vermedikçe size okuyuculuk yapmam" dedi. Bu konuşma üzerine bir bölük koyun vermeleri şartı ile anlaştılar.

Sonra sahâbeden olan o zat gidip ona Fâtiha okuyup üfleyince adam bağlardan çözülür gibi huzura kavuştu ve yürümeye başladı, hiçbir ağrısı da kalmadı. Onlar da anlaştıkları üzere ashâb-ı kirâma ücretlerini verdiler.

İçlerinden biri: "Bunları bölüşün" deyince hastayı okumuş olan zat: "Hayır yapmayın, biz **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e gidelim, olan biteni ona anlatalım. Bize ne emir buyuracak bakalım" dedi.

Onlar topluca **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e vardılar ve ona olayı anlattılar. **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* de hastayı okuyana: **"O Fatiha Sûresi'nin rukye** (şifâ âyeti) **olduğunu sana kim bildirdi?"** buyurduktan sonra gülerek: **"İsâbet ettiniz, koyunları bölüşün ve sizinle beraber bana da bir pay ayırın"** buyurdu. *(Buhârî, Tıp:38, no:5417, 5/2169; Nevevî, el-Ezkâr, Kitâbu'l-ezkâr ve'd-de'avât li'l-umûri'l-'ârizât:18, sh:115-116)*

Bu rivayet **Buhârî** *(Rahimehullâh)*ın lâfzıdır ve rivayetlerin en mükemmelidir. Bir rivayette ise: **"Fâtiha'yı okuyordu ve kıraat esnâsında tükrüğünü ağzında toplayıp** (hastaya) **üfürüyordu"** şeklinde bir ilave vardır.

2) Abdurrahmân ibni Ebî Leylâ *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edildiğine göre: "Bir adam **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e gelip: 'Benim kardeşimde bir sıkıntı var' deyince, **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: 'Kardeşinin ağırısı nedir?' diye sordu.

Adam da: 'Onda bir nevi delilik var' dedi. **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **'Onu bana gönder'** buyurdu. O adam gelip **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in önünde oturunca, **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* onun üzerine:

Fâtiha-i Şerîfe, Bakara Sûresi'nin bidâyetinden dört âyet-i kerîme, ortasından iki âyet-i kerîme (163-164), Âyete'l-Kürsî, Bakara Sûresi'nin sonundan üç âyet-i kerîme, Âl-i 'Imrân Sûresi'nin başlarından bir âyet-i kerîme (18), A'râf Sûresi'nden bir âyet-i kerîme (54), Müminûn Sûresi'nden bir âyet-i kerîme (116), Cin Sûresi'nden bir âyet-i kerîme (3), Sâffât Sûresi'nin başından on âyet-i kerîme, Haşr Sûresi'nin sonundan üç âyet-i kerîme, İhlas Sûresi ile Felak-Nas sûrelerini okudu:

(Nevevî, el-Ezkâr, Kitâbu'l-ezkâr ve'd-de'avât li'l-umûri'l-'ârizât:18, sh:116; İbnü's-Sünnî, Amelü'l-yevmi ve'l-leyle, no:631, 3/216)

BU ÂYET-İ KERÎMELERİN DİĞER RİVÂYETLERDE GEÇEN ÂYET-İ KERÎMELERLE BİRLİKTE SIRAYLA OKUNUŞU

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

﴿اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۝ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾

﴿الٓمٓ ۝ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ ۝ اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۝ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْأٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝ أُولٰئِكَ عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

﴿وَإِلٰهُكُمْ إِلٰهٌ وَاحِدٌ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ۝ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ
وَمَا أَنْزَلَ اللهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ
وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾

﴿اللهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ
وَيُؤْمِنْ بِاللهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ اللهُ
وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ
يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾

﴿لِلهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ
اللهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا
أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۝ لَا يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا
إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا
رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ
لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

﴿شَهِدَ اللهُ أَنَّهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا
بِالْقِسْطِ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى
عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ
مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝ ادْعُوا
رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۝ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ
بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَةَ اللهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ۝ فَتَعَالَى اللهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ۝ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ
عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ۝ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾

﴿قُلِ ادْعُوا اللهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَٰنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرْ
بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ۝ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ
وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا﴾

﴿وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ۝ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ۝ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ۝ إِنَّ إِلَٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ۝
رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ۝ إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ
الْكَوَاكِبِ ۝ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ۝ لَا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ وَيُقْذَفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۝ إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ
شِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ﴾

﴿يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ۝ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ﴾

﴿لَوْ أَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ۝ هُوَ اللّٰهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ۝ هُوَ اللّٰهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝ هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ
الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

﴿قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا
۝ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ۝ وَأَنَّهُ تَعَالٰى جَدُّ
رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ۝ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا﴾

﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ ۝ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلٰهِ النَّاسِ ۝ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ
الْخَنَّاسِ ۝ اَلَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾

3) Hârice ibni Salt *(Radıyallâhu Anh)*ın, amcasından rivayet ettiğine göre amcası **'Ilâka ibni Suhar** / **Abdullâh** / şöyle anlatmıştır:

"**Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in yanına gidip Müslüman oldum. Sonra geri döndüm ve bir kabîleye uğradım. Yanlarında demir zincire bağlı deli bir adam vardı. Kabîle halkı bana:

'Bize anlatıldığına göre senin arkadaşın (Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*) hayır(lı ilimler) getirmiş, sende bu hastayı tedavi edecek bir şey var mı?' diye sordular.

Bunun üzerine ben ona / *üç gün sabah-akşam* / Fâtiha okudum, / *okurken ağzımda biriken tükürüğümü yutmayıp üzerine üfledim* / adam da (bağlardan kurtulmuş gibi) ayıldı. Bana (tedavi karşılığı) yüz koyun verdiler.

Ben **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e gidip durumu anlatınca: **'Sen ancak bunu mu okudun?'**, bir rivayette ise: **'Bundan başka bir şey okumadın mı?'** buyurdu.

Ben: 'Hayır, başka bir şey okumadım' deyince **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **'Onları al** (ye)**, hayatım hakkı için bâtıl efsun ile yiyenler varsa da** (sen böyle bir şey yapmış değilsin)**, gerçekten sen hak olan bir rukye** (tedavi ücreti) **karşılığında yemiş oldun'** buyurdu." *(Ebû Dâvûd, Tıb:19, no:3898, 4/19, İcâre:2, no:3422, 3/277; Nevevî, el-Ezkâr, Kitâbu'l-ezkâr ve'd-de'avât li'l-umûri'l-'ârizât:18, sh:116)*

4) Abdullâh ibni Mes'ûd *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edildiğine göre, kendisi bir akıl hastasının kulağına birşeyler okudu ve o hasta iyileşti.

Bunun üzerine **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* ona: **"Onun kulağına ne okudun?"** diye sordu. **Abdullâh ibni Mes'ûd** *(Radıyallâhu Anh)*:

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ۝ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ۝ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ۝ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾

"âyet-i kerîmelerini okudum"*(Müminûn Sûresi:115-118)* deyince, **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **"Eğer yakînî itikada sahip bir adam bu âyet-i kerîmeleri bir dağ üzerine okusa elbette o dağ bile yok olur"** buyurdu. *(Nevevî, el-Ezkâr, Kitâbu'l-ezkâr ve'd-de'avât li'l-umûri'l-'ârizât:18, sh:117; İbnü's-Sünnî, Amelü'l-yevmi ve'l-leyle, no:630, 3/214)*

MÜCERREBAT'TAN

MEŞÂYİH-I KİRÂM TARAFINDAN TECRÜBE EDİLMİŞ BAZI HAVÂSS-I 'İZÂM ÂYETE'L-KÜRSÎ HAKKINDA BİRKAÇ HAVAS

1) Bu sûre-i celîlenin hâsselerinden biri de kalp ağrısı, kalp çarpıntısı, ciğer ağrısı ve karın sancısı çekenlerin şifasına vesîle olmasıdır.

Şöyle ki; her kimin böyle bir hastalığı varsa bu sûre-i celîleyi bir kap içerisine misk, zâferan (safran) ve gül suyuyla üç kere yazsın. Ardından o yazılanları suyla bozsun. Sonra o kişi hastalığının ismini zikrederek:

«نَوَيْتُ الشِّفَاءَ مِنَ اللهِ تَعَالَى.»

cümlesini zikrederek veya: "**Allâh-u Te'âlâ**'dan felan hastalığım için şifâya niyet ediyorum" diyerek bu suyu içerse, **Allâh-u Te'âlâ** bu âyet-i kerîmelerin bereketiyle hastalığına şifa verir.

2) Her kim göz ağrısı veya göz iltihabına mübtela olur da, aşağıda yazılı olanları bir kağıda yazıp, o kağıdı gözünün üzerine koyarsa ağrısı biiznillâh geçer.

Âyete'l-Kürsî ile beraber:

﴿اَللّٰهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ، اَلْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ، اَلزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللّٰهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

âyet-i kerîmesi üç kere yazılır, ardından şu beyitler yazılır:

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدْ - إِنِّ فِي الْعَيْنِ رَمَدْ - اِحْمِرَارٌ فِي بَيَا - ـضِ حَسْبِيَ اللّٰهُ الصَّمَدْ

يَا غِيَاثِي فِي الشَّدَا - ـئِدِ بِاعْتِزَازِكَ عَنْ وَلَدْ - لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ - يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدْ

Sonra da şu dua yazılır:

«أَقْسَمْتُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الرَّمَدُ الْمَرْمُودُ، الْمُتَمَسِّكُ بِعُرُوقِ الرَّأْسِ وَالْجُلُودِ، أَقْسَمْتُ عَلَيْكَ بِيُوسُفَ بْنِ يَعْقُوبَ، وَقَمِيصِهِ الْمَقْدُودِ، وَبِحَقِّ تَوْرَاةِ مُوسَى وَإِنْجِيلِ عِيسَى وَزَبُورِ دَاوُودَ، وَبِحَقِّ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سِرَاجِ الْوُجُودِ، وَرَسُولِ الرَّبِّ الْمَعْبُودِ، اِذْهَبْ أَيُّهَا الرَّمَدُ عَنْ حَامِلِ حِجَابِي هٰذَا أَوْ لَا تَعُدْ بِحَقِّ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ وَبِأَلِفِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

(Şeyh Ahmed ed-Dîrebî, el-Mücerrabât, sh:9-10)

ESMÂULLÂHİ'L-HÜSNÂ

ON SEKİZİNCİ İSM-İ ŞERÎF «اَلرَّزَّاقُ» İSM-İ CELÎLİ

Mâu'l-'Ayneyn, **İmâm-ı Şebrâvî** ve **Yûsuf-u Nebhânî** *(Rahimehumüllâh)*ın beyanları vechile; «اَلرَّزَّاقُ» ismi şerîfi:

"Rızıkları ve onlarla rızıklananları yaratan, onlara bu rızıkları ulaştıran ve mahlûkât için rızık sebebi olacak her şeyi yaratan Zât" demektir.

Bu ism-i şerîf "Rızık" kökünden gelmektedir ki rızık; **Allâh-u Te'âlâ**'nın, mahlûkātına bir nevi yardım etmesidir, çünkü her şey yaratılır ama yaşamına devam etmesi rızka muhtaçtır.

Allâh-u Te'âlâ'nın Razzâk olduğunu açıklayan birçok âyet-i kerîme vardır. Bunlardan bir tanesi de Zâriyat Sûresi'nde geçen:

﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾

"Şüphesiz ki Allâh; (rızka muhtaç olan her canlıyı rızıklandıran) **Razzâk da,** (eşsiz güç ve) **kuvvet sahibi de,** (hiçbir işinde Kendisine en ufak bir zorluk ârız olmayacak şekilde sonsuz kudret sahibi olan) **Metîn de ancak O'dur!"** *(Zâriyât Sûresi:58)* âyet-i kerîmesidir.

Bu ism-i şerîfin manası hakkında şu açıklama da serdedilmiştir; Razzâk öyle bir Zat'tır ki, kullarından dilediğini kanaat sahibi olmakla rızıklandırır ve kişiyi karanlığa çağıran esbâbı (sebepleri) bertaraf edip, onu Kendisine itaat nûruyla nurlandırır.

Rızık iki çeşittir; zâhir olan rızık bedenin yiyecek ve azıklarıdır ki, bunlar beden içindir.

Bâtın olan ise **Allâh-u Te'âlâ**'yı bilmek ve mânevî âlemdeki keşiflerdir ki, bu da kalplerin gıdasıdır.

Bu ikinci rızık en şerefli olanıdır, çünkü bunun meyvesi ebedî hayattır. Beden için olan rızıklar ise belli bir zamana kadar yaşayacak olan cisme kuvvet verir.

Allâh-u Te'âlâ rızkı dilediği kimselere genişletir ve (dilediklerine) daraltır. Yani dünyada herkesi yedirip içirir ama bu mânevî âlemin nurlarını ve feyizlerini herkese nasîp etmez!

Şunu da söylemek gerekir ki; rızık sadece yiyecek ve içecek için kullanılmaz, bilakis canlıların kendisiyle menfaatlendiği yemek, içmek ve giyinmek gibi her şey rızık tarifine dâhildir.

Kulun bu ism-i şerîften nasîbi iki yöndendir, birincisi kişinin bu ism-i şerîfin manasının hakîkatini bilmesidir.

Şöyle ki bu vasıf hakîki olarak sadece **Allâh-u Te'âlâ** hakkında cârîdir, dolayısıyla kişi rızkı sadece **Allâh-u Te'âlâ**'dan bekler ve ancak O'na güvenir.

İkincisi ise **Allâh-u Te'âlâ**'nın, kulunu hidâyet edici bir ilim, insanları irşâd eden bir lisan ve menfaat veren bir rızıkla rızıklandırmasıdır ki, kişi bu hâli elde edince kalbine bu mânevî rızıklar yağar.

Her kim **Allâh-u Te'âlâ**'nın Razzâk olduğunu bilirse, rızık endişesine düşüp de ibadetten geri kalmaz, rızık hususunda yaratılmışlara değil de Yaratan **Rabb**ine iltiçâ eder.

(İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:49-50; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü'l 'ızzi'l-esnâ fi şerhi esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:26-28; eş-Şeyh Mâu'l-Ayneyn, Fâtiku'r-ratk alâ Râtiki'l-fetk, sh:323; Yûsuf en-Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:505)

«اَلرَّزَّاقُ» İSM-İ CELÎLİNİN HAVÂSSI

1) İlk olarak şunu ifade edelim ki; rızık genişliğine sebep olacak en önemli hususlardan biri namazdır.

Çünkü **Allâh-u Te'âlâ**: **"Âilene** /***halkına****(ve ümmetine)*/ **namaz** (kılmaların)**ı emret! Sen de ona devam et!**

(Geçim derdi seni namazdan alıkoymasın, zira) **Biz senden** (ne kendini ne de başkasını) **rızık**(landırmanı) **istemiyoruz.**

Seni (de, onları da) **Biz rızıklandırıyoruz. O** (övgüye değer güzel) **âkıbet, takvâ** (sahipleri) **içindir"** *(Tâhâ Sûresi:132)* buyurmaktadır.

2) Her kim sabah namazından önce evin kıble yönündeki sağ köşesinden başlayarak, kıbleye dönük vaziyette ve evin diğer köşelerinin her birinde de yine kıbleye müteveccihen onar kere bu ism-i şerîfi okursa kendisine rızkı genişletilir.

3) Her kim bu ism-i şerîfi okumaya devam ederse, idare sahiplerinin yanında istekleri hâsıl olur.

Her kimin böyle bir hâceti olursa isteği olduğu kişinin karşısında durup bu ism-i şerîfi on yedi kere okursa istediğini biiznillâh elde eder.

4) Her kim bu ism-i şerîfi yirmi gün, yirmişer kere olmak üzere aç olarak okursa anlaşılması zor konuları bile kolayca anlayıp çözebilecek bir zihne sahip olmakla rızıklandırılır.

5) Bu ism-i şerîf cuma namazından sonra bir hasta üzerine yüz kere okunursa şifa bulur, hapisteki kişinin kurtuluşu niyetiyle okunsa hapisten kurtulur ve derdi olana okunsa sıkıntısından kurtulur.

6) Her kim sabah evinden çıkmadan önce «يَا رَزَّاقُ» zikrini üç yüz sekiz defa okuyup, evinden öyle çıkarsa ümit etmediği yerden rızkı gelir ve geçim sıkıntısından kurtulur.

7) Her kim «يَا فَتَّاحُ يَا رَزَّاقُ» zikrine devam ederse **Allâh-u Te'âlâ** rızkını kolay edip, kapalı kapıları kendisine açar.

8) Her kim aşağıda yazılı olan dua ile dâimâ dilini ıslak tutup, gönlünü nurlandırırsa (çokça zikrederse) **Allâh-u Te'âlâ** çok rızık ve bol mal-mülk ile o kişiyi lütfuna ğark eder.

Sıkıntıdaysa o halinden kurtulup bir daha o hale düşmez. Kazancı, kârı artar ve kazanç vesîlelerine **Allâh-u Te'âlâ** tarafından ulaştırılıp, umduğundan daha fazlasını bulur.

«بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ، اَللّٰهُمَّ أَنْتَ الرَّزَّاقُ بِكُلِّ مَا أَوْجَدْتَهُ مِنْ جُودِكَ، وَأَنْتَ الْمُكَمِّلُ ذَاتًا وَصِفَةً مِنْ حَيَاةِ شُهُودِكَ، وَأَنْتَ الْمُنْزِلُ رِزْقَهُمْ مِنْ غَوَامِضِ عِلْمِكَ بِوَاسِطَةِ سَمَائِكَ وَأَرْضِكَ، أَسْئَلُكَ بِمَكْنُونَاتِ صُنْعِكَ أَنْ تَجْعَلَ وُجُودِي مَحَلَّ الْخَيْرَاتِ وَوَاسِطَةَ الْبَرَكَاتِ مِنَ الْأَفْعَالِ وَالصِّفَاتِ، وَارْزُقْنِي عِلْمًا نَافِعًا لِلْقُلُوبِ النَّفْسِيَّةِ وَحَالًا جَامِعًا لِلْأَحْوَالِ الْأُنْسِيَّةِ وَيَدًا مُعْطِيَةً لِلْعَطَايَا الْمَرْضِيَّةِ، وَاجْعَلْنِي أُخِذًا مِنْكَ عَلٰى نِعْمَةِ الْجَمْعِ وَالتَّفْصِيلِ مُوصِلًا إِلٰى عِبَادِكَ، لَا أَجِدُ إِلَّا الْكَمَالَ وَالتَّكْمِيلَ وَأَدْرِكْنِي بِلَطَائِفِ التَّوْحِيدِ وَخَصَائِصِ التَّوْفِيقِ وَالتَّسْدِيدِ إِنَّكَ فَعَّالٌ لِمَا تُرِيدُ.»

(Yûsuf ibni İbrâhîm, Kazâu'l-hâcât, sh:26-27; eş-Şeyh Mâu'l-Ayneyn, Fâtiku'r-ratk alâ Râtıkı'l-fetk, sh:323; İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:49-50; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü'l 'ızzi'l-esnâ fi şerhi esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:26-28; Yûsuf en-Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:505; Seyyid Süleyman el-Hüseynî, Kenzü'l-havâs, sh:1/71-72)

ERBA'ÎN-İ İDRÎSİYYE

ON BEŞİNCİ İSM-İ ŞERÎF

«يَا نَقِيًّا مِنْ كُلِّ جَوْرٍ لَمْ يَرْضَهُ وَلَمْ يُخَالِطْهُ فِعَالُهُ، يَا نَقِي.»

"Ey her türlü zulümden tertemiz olan, zulme rıza göstermeyen ve hiçbir fiiline zulüm bulaştırmayan! Ey Nakî!"

BU İSM-İ ŞERÎFİN BÂZI HAVÂSSI

1) Bir zâlimin elinde esir olan kişi bu ism-i şerîfi iki bin kere okursa **Allâh-u Te'âlâ** bunu okuyanı o zâlimden kurtarır. Muradı hâsıl olmayan kişi ise kurtulana kadar her gün biner kere okumaya devam eder.

2) Her kim bu ism-i şerîfi zikretmeyi kendisine vazife edinirse **Allâh-u Te'âlâ** onun düşmanlarını kahreder.

3) Her kim bu ism-i şerîfi yüzük taşının üzerine nakşedip bunu dâimâ beraberinde taşırsa, bu onun için her şeyden koruyucu olur.

(Şihâbüddîn es-Sühreverdî, Şerhu'l-esmâi'l-erba'în, Yazma Nüsha, Ayasofya, no:377, verak:112; Ayasofya, no:3358, verak:145; Yazma Bağışlar, no:2773, verak:6; Beyazıd Devlet, no:1256, verak:14; Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:230-238; Allâme Şeyh Muhammed et-Tûnusî, er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâi'l-İdrîsiyyeti's-Sühreverdiyye, sh:25)